

Hørings svar fra organisationer

Budgetfølgegruppen vedr. fællesfonden
Landsforeningen af Menighedsråd
Den danske Præsteforening
Dansk Organist og Kantor Samfund
Sognemedhjælperforeningen
Danmarks Kirketjenerforening
Dansk Kirkemusikerforening
Det mellemkirkelige Råd
Folkekirkens mellemkirkelige Råds teologiske arbejdsgruppe
Distriktsforeningen Sydthy
Distriktsforeningen Odder og Skanderborg
Fyens Stifts Menighedsrådsforening
Frederiksborg Distriktsforening
Folkekirke og Religionsmøde
Danske Sømands- og Udlandskirker
Folkekirkelige Organisationers Fællesudvalg
Kirkefonden
Grundtvigsk Forum
Indre Mission
KFUM og KFUK
Kirkeligt Centrum
FDF
Kristeligt Forbund for Studerende
Dansk Oase
Kirkelig Samling om Bibel og Bekendelse
KFUM-Spejderne i Danmark
Dansk Diakoniråd
Diakonhøjskolen
Kirkens Korshær
KFUMs Sociale Arbejde
Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler
Evangelisk Luthersk Netværk
Evangelisk Luthersk Mission
Dansk Missionsråd
Danmission
Dansk Ethioper Mission
Den Danske Israelsmission
Mission Afrika
Folkekirkens Nødhjælp
Løgumkloster Kirkemusikskole
Vestervig og Sjællands kirkemusikskoler
Menighedsfakultetet
Dansk Bibel-Institut
Det Teologiske Fakultet
Aarhus Universitet Faculty of Arts
Dansk Oplysningsforbund
Radikal Ungdom
Humanistisk Samfund
Ateistisk Selskab

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

c/o Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr. 58179/13

Dato: 12. juni 2013

Sagsbehandler: mblp

Høringsvar - debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har udsendt debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken i høring.

Budgetfølgegruppen vedrørende fællesfonden har drøftet oplægget på mødet d. 21. maj 2013. Budgetfølgegruppen tager oplægget til efterretning.

Med venlig hilsen

Biskop Kjeld Holm

Formand for budgetfølgegruppen

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

30. oktober 2013

Høringssvar vedr. folkekirkens styringsstruktur

Indledning

For Landsforeningen af Menighedsråd er det naturligt, at både læge og gejstlige deltager i styringen af kirkelige og administrative anliggender på alle niveauer.

Ligesom det er indskrevet i menighedsrådsloven, at sognets kirkelige og administrative anliggender styres af menighedsrådet, og at det sker i et samvirke mellem præst og valgte medlemmer, finder vi, at begge parter bør indgå i styringen på det nationale plan, som de jo også gør på provsti- og stiftsniveau. Ikke i et fast magtfordelingsforhold (der kan fx være saglige grunde til, at biskopperne har større indflydelse på visse områder), men altid i et samvirke mellem læge og gejstlige.

De 6 pejlemærker

Landsforeningen finder, at pejlemærkerne er vigtige og bør være retningsgivende for det videre arbejde.

1. Nært forhold mellem staten og folkekirken
Landsforeningen tager udgangspunkt i grundlovens bestemmelser om forholdet mellem folkekirken og staten. Landsforeningen støtter, at uanset hvilke ordninger, der foreslås, skal det ikke ændre på det grundlovssikrede forhold mellem stat og kirke.
2. Folkekirkens tilstedeværelse overalt
Det er væsentligt, at tilstedeværelsen gælder såvel geografisk som sociologisk og kulturelt. Den eksisterende sognestruktur er fortsat – i forskellig grad – relevant. Samtidig er det væsentligt, at folkekirken kan rumme andre kirkelige fællesskaber end de geografiske, og at folkekirken også er til stede for disse grupper.

Landsforeningen af Menighedsråd
Damvej 17-19
8471 Sabro

Tlf.: 8732 2133
Fax: 8619 8040
www.menighedsraad.dk
kontor@menighedsraad.dk

3. Præstens uafhængighed

Det er væsentligt, at uafhængigheden gælder forholdet til menighedsrådet. Præsten skal være fri i sin forkyndelse i forhold til menigheden, men er forpligtet på bekendelsen og sin samvittighed i forkyndelsen.

4. Rummelighed og frihed

Landsforeningen støtter pejlemærkets væsentlighed. Frihed i tolkningen, men også i ordningen.

5. 2.200 menigheder – én folkekirke

Ved udtrykket 2.200 menigheder – én folkekirke forestår Landsforeningen den værdi der ligger i den økonomiske solidaritet og det bekendelsesmæssige fællesskab sognemenighederne imellem.

6. Demokratisk legitimitet

Landsforeningen støtter pejlemærket uanset ordning.

Opdeling i henholdsvis indre anliggender og folkekirkens fælles økonomi

Landsforeningen foreslår en grundig organisationsanalyse af, hvilke opgaver og kompetencer der bedst ligger hvor, både på sogne-, provsti-, stifts- og nationalt niveau. Herunder f.eks. forhandlingen af overenskomster for kirkefunktionærer, efter at ansættelsesforholdet ikke længere er som tjenestemænd i staten. Og som et andet eksempel: initiativ til udvikling af redskaber og metoder til anvendelse i sognene som f.eks. kontakten med unge familier i forbindelse med barnedåb.

De foreslåede modeller for indre anliggender

Landsforeningen finder det væsentligt at bevare den kongelige autorisation inden for området indre anliggender.

Vi finder det vigtigt at finde frem til en model, hvor lægfolk tager medansvar for indre anliggender. Samtidig finder vi det væsentligt, at bisperne har en afgørende indflydelse på dette område. En model kunne være, at det samlede bispekollegium tiltræder et folkekirkeråd ved behandling af sådanne sager, og at beslutning i disse sager vedr. indre anliggender forudsætter et internt flertal blandt såvel bispekollegiet som rådets øvrige medlemmer.

De foreslåede modeller for folkekirkens fælles økonomi

Landsforeningen peger på model 3. Fordelen ved at de fælles anliggender er tæt forbundet med den fælles økonomi taler for model 3.

I det omfang, der findes et fælles organ, har folkekirken større mulighed for at udvise rettidigt omhu i forhold til nye behov. Historien har vist, at den rettidige omhu fremmes, hvor der er en forankring af interessevaretagelsen. Det ses for eksempel på it-området i folkekirken, hvor der i en årrække har været en politisk og administrativ forankring.

Sammensætning af fælles organ(er)

Landsforeningen finder det væsentligt, at der sikres en geografisk og holdningsmæssig bredde blandt de læge repræsentanter i et fælles organ.

Landsforeningen finder ikke, at den foreslåede sammensætning er ideel. Hvad angår repræsentation af provstiudvalg og stiftsråd, finder vi det væsentligt, at der skabes en sammenhæng mellem de administrative niveauer, men vi har ikke noget forslag til, hvordan det kan operationaliseres.

Vi støtter, at de frie folkekirkelige organisationer får observatørposter.

Landsforeningen foreslår, at der arbejdes med en form for bredt kirkemøde uden formel beslutningskompetence.

Sekretariat for fælles organ(er)

Landsforeningen foreslår, at der etableres et uafhængigt sekretariat for det eller de fælles organ(er). Vi forudsætter, at etablering af et sekretariat er udgiftsneutralt for folkekirken.

Delt eller samlet kompetence

Landsforeningen går ind for samlet kompetence.

Med venlig hilsen

Inge Lise Pedersen
formand

Ole Wind
sekretariatschef

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

DERES REF.:

VOR REF.
200.23

DATO:

25-10-2013

Præsteforeningens høringsvar vedrørende debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Præsteforeningen takker for debatoplægget fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken og for muligheden for at kommentere dette. Debatoplægget har været drøftet på 11 medlemsmøder rundt i landets stifter i maj måned, har været behandlet på foreningens repræsentantmøde ligeledes i maj, ligesom det har været drøftet på flere hovedbestyrelsesmøder. På den baggrund fremsender foreningen sit høringsvar.

Præsteforeningen værdsætter, at udvalgets debatoplæg indledes med beskrivelsen af folkekirken som en evangelisk-luthersk kirke og kirkens opgave som en sådan. Denne forståelse må nødvendigvis ligge til grund for og fortløbende blive holdt for øje i det videre arbejde vedrørende forslag til en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Præsteforeningen lægger også stor vægt på de 6 pejlemærker, debatoplægget påpeger. Pejlemærkerne sikrer folkekirkens grundlag i form af bekendelsesskrifterne og holder fokus på de centrale karakteristika, der kendetegner den danske folkekirke, og som gerne skulle gøre det fremover.

Præsteforeningen finder imidlertid, at der med god grund kan tilføjes endnu et pejlemærke:

Folkekirken som bærer af en kulturel og samfundsmæssig sammenhængskraft.

Præsteforeningen finder det væsentligt, at det videre arbejde med en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur tillige tager afsæt i folkekirkens betydning for den kulturelle og samfundsmæssige sammenhængskraft i landet. Det forhold, at folkekirken forstås som et rummeligt fællesskab, hvor enhver, der er døbt, har ret til at være med, og hvor enhver, der er med, har mulighed for at tage del i et fælles ansvar, må anses for at være en væsentlig baggrund for, at folkekirken udgør en kulturbærende faktor i samfundet. Folkekirkens funktion som kulturel og samfundsmæssig sammenhængskraft kommer blandt andet til udtryk i kirkens bidrag til fortolkning af livsindhold og livsanskuelse, dens diakonale arbejde, undervisning, oplysning og kulturelle formidling.

Folkekirkens fælles økonomi og fælles anliggender.

Præsteforeningen tilslutter sig, at folkekirkens fælles økonomi og fælles anliggender fremover behandles og beslattes i et organ med en vis beslutningskompetence, som foreslået i debatoplæggets model 2a.

Foreningen kan ligeledes tilslutte sig, at dette organ får en sammensætning, som går i retning af det, der er foreslået i debatoplægget på side 39.

Foreningen vil imidlertid foreslå, at et sådant fremtidigt organ benævnes "Folkekirkens samråd for økonomi og fælles anliggender".

Præsteforeningen ønsker at fastholde ministerens og Folketingets medindflydelse på og medansvar for folkekirkens økonomi og fælles anliggender i et vist omfang, således at rammerne for den kompetence, der tillægges folkekirkens samråd for økonomi og fælles anliggender, fastsættes i forarbejderne til lov om folkekirkens økonomi.

Præsteforeningen tilslutter sig, at det i de af ministeren fastsatte retningslinjer for samrådets kompetence forudsættes, at der skal arbejdes for at sikre folkekirkens tilstedeværelse overalt i landet, at der fortsat skal finansieres minimum 1892,8 præstestillinger, og at der fortsat skal ske understøttelse af efter- og videreuddannelse af folkekirkens præster og kirkefunktionærer af de midler, et eventuelt fremtidigt organ skal forvalte.

Folkekirkens indre anliggender.

Præsteforeningen ønsker ikke, at Folkekirkens samråd for økonomi og fælles anliggender tillige skal udgøre det forum, hvor sager om folkekirkens indre anliggender afgøres.

Det skal præciseres, at der her tænkes på indre anliggender i den snævre definition, som også debatoplægget opretholder.

Begrundelserne herfor er flere:

Den folkekirkelige ordning har hidtil været præget af mange stemmer og mange fora og en debat, der derfor som oftest er foregået også i det offentlige rum. Det har medvirket til at styrke folkekirkens rummelighed og bredde, og en sådan interesse- og magtspredning ønskes så vidt muligt opretholdt.

Det kan opstå risiko for, at teologien spændes for en aktuel kirkepolitisk vogn og dermed politiseres, hvis afgørelserne samles i ét organ. Der vil og skal altid være teologi involveret, hvor der findes kirke og fortages økonomiske dispositioner, men Præsteforeningen finder det hensigtsmæssigt, at de indre anliggender, som et udtryk for bekendelsen, ikke bliver knyttet for tæt til de mere situationsafhængige økonomiske dispositioner.

Samles afgørelserne i ét organ, mistes muligheden for at sammensætte organerne med hensyn til, hvorvidt organet skal forholde sig til økonomi og fælles anliggender på den ene side eller til indre anliggender i form af ritualer, salmebog m.m. på den anden.

I forhold til de indre anliggender bliver spændingsforholdet mellem både at være en konfessionel kirke og en kirke med demokratiske organer særlig kompleks. Selve bekendelsen er noget, der står

over den aktuelle flertalsafgørelse. Dette forhold fordrer, at den teologiske sagkundskab, som er uddannet og kaldet til at udlægge Bibel og bekendelsesskrifter, får et større mandat vedrørende de indre anliggender, også set i forhold til tilsynsmyndigheds funktion og opgaver. Præsteforeningen vil derfor foreslå en øget repræsentation af biskopper i forbindelse med afgørelser vedrørende indre anliggender, da biskopperne med deres teologiske kompetencer og det forhold, at de er valgt af hele stiftet til at udlægge Bibel og bekendelsesskrifter i forbindelse med det gejstlige tilsyn, har et tilsynsmæssigt og demokratisk mandat. Foreningens forslag til sammensætning af et organ vedrørende indre anliggender følger nedenfor.

Folkekirkens samråd for indre anliggender.

Præsteforeningen finder, at der er behov for en klarere procedure omkring de indre anliggender. Det skyldes ikke mindst erfaringerne med indførelsen af vielsesritualet for par af samme køn. I den sammenhæng skabte det stor forvirring i sogne og menigheder, at ministeren alene kunne beslutte udarbejdelsen af et nyt ritual, og at biskopperne reagerede så forskelligt, som tilfældet var, og der derfor opstod og stadig består uklarhed omkring forholdene i det enkelte stift.

Præsteforeningen finder det hensigtsmæssigt, at bispekollegiet forpligtes som kollegium i sådanne sager. Derfor er der behov for at få klarlagt, hvilke kompetencer og områder der skal henlægges til bispekollegiet. Den nuværende beskrivelse af bispeembedet i folkekirken, jvf. "Notat om bispeembedet i den danske folkekirke" bør derfor suppleres af en nøjere beskrivelse af, hvilke opgaver og initiativer der skal placeres hos biskopperne, når disse samles som kollegium. Redegørelsen i debatoplægget side 16 om biskoppernes rolle i hidtidig praksis, bør således udbygges med egentlige rammer og regler for bispekollegiets opgaver og funktion som kollegium. Da biskopperne som teologisk sagkundskab er valgt og kaldet af stifternes menighedsråd, er det oplagt, at de pålægges initiativpligt og tillægges initiativret omkring de indre anliggender. Det bør dog ikke ske uden samtidig læg repræsentation fra alle stifter.

Præsteforeningen vil derfor foreslå, at folkekirkens samråd for indre anliggender består af alle biskopper og en læg repræsentant fra hvert stiftsråd, en sammensætning som Præsteforeningen foreslog på ministerens konference den 16. april 2012 på Christiansborg. Inddragelse af stiftsrådene i processen vil skabe forbindelse mellem beslutningslagene i folkekirken. Repræsentation fra samtlige stiftsråd vil understøtte den lokale forankring af beslutningerne i den enkelte menighed, der er grundlaget for kirkeordningen, jvf. Præsteforeningens præcisering af den "den omvendte pyramide" på ovennævnte konference. Der kan således skabes en forbindelseslinje mellem de enkelte menighedsråd via stiftsrådene til de fælles beslutninger på nationalt plan, når det drejer sig om kirkens indre anliggender. Dermed respekteres kommissoriets formulering om "at beskrive, hvorledes evt. nye organer skal spille sammen med allerede eksisterende organer i folkekirken".

Samrådet for indre anliggender skal kun træde sammen, når ændringer i de indre anliggender er påkrævede, hvilket erfaringsmæssigt er tilfældet med adskillige års mellemrum. Der bliver således tale om et ad-hoc samråd. Samrådet kan herefter – sammen med ministeren – nedsætte brede arbejdsgrupper eller kommissioner specifikt til det videre arbejde med et forslag til ny salmebog, bibeloversættelse eller ritual. Når dette arbejde er afsluttet, kunne det være Folkekirkens samråd for indre anliggenders opgave at indkalde høringsvar og endelig forelægge ministeren resultatet. Dette udelukker ikke, at der samtidig kan ske et løbende arbejde med fornyelse af liturgi, salmer eller andet i stående arbejdsgrupper, hvilket Præsteforeningen stiller sig meget positivt overfor.

Folkekirkens samråd for indre anliggender bør kunne sammenkaldes af ministeren, af Folkekirkens samråd for økonomi og fælles anliggender eller af formanden for Folkekirkens samråd for indre anliggender, som for eksempel vælges for en periode blandt samrådets såvel gejstlige som læge medlemmer. Perioden bør derfor passe til stiftsrådernes valgperioder.

Med venlig hilsen

Per Bucholdt Andreassen

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

København den 23.10.2013

Høringssvar vedrørende debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Dansk Organist og Kantor Samfund's bestyrelse (DOKS) har drøftet debatoplægget om fremtidens styrestruktur i folkekirken. Bestyrelsen har i den forbindelse forholdt sig til de forhold, som efter foreningens holdning er væsentlige i overvejelserne om en styringsreform.

Efter DOKS's bestyrelses opfattelse er et væsentligt kriterium for kirkens styringsstruktur, at den bevarer den folkelige og demokratiske legitimitet og kontrol, der er et udslag af en tæt sammenhæng mellem folkekirke, folketing og ministerium. Styringsstrukturen skal understøtte en folkekirke, som kan håndtere egne anliggender, uden dermed at skabe rum til udfoldelse af synspunkter, der ikke er direkte relevante for folkekirken.

Folkekirkenes styringsstruktur skal bevare den balance mellem udvikling og tradition, der eksisterer i den nuværende opbygning, hvor kirken holdningsmæssigt og økonomisk udvikles i samklang mellem det læge, det politiske og det gejstlige niveau. Der er behov for forandring, men det må ske i respekt for folkekirkenes værdigrundlag. I en organisation som folkekirken må besindighed og eftertænksomhed nødvendigvis være nøgleord, naturligvis uden at man forfalder til stagnation.

I den forbindelse medfører den nuværende opbygning, at enhver debat om kirkens indre anliggender og om kirkens økonomiske prioritering sker med høj grad af åbenhed og bred debat i det offentlige rum. En strukturændring i folkekirken må fastholde adgangen til den åbne debat. Samtidig er det væsentligt at der er klare regler, som bevarer de høringsprocedurer, der i dag medvirker til udveksling af synspunkter på tværs af de forskellige niveauer, når der træffes beslutninger af betydning for folkekirken.

Når der i folkekirken nedsættes råd eller nævn med indflydelse på folkekirkenes virke, må der etableres en mulighed for at folkekirkenes medarbejdere i sådanne organer kan komme til orde gennem en rimelig repræsentation. Folkekirken er samlet set en af de største offentlige arbejdspladser og folkekirkenes medarbejdere udgør en markant ressource for kirkens arbejde, der også rækker ud i det diakonale område. Der er behov for at kirkefunktionærerne sikres indsigt om og indflydelse på alle niveauer, hvor der træffes beslutninger af organisatorisk og økonomisk art. For DOKS er det indlysende, at nogle af de væsentligste områder til synliggørelse af folkekirken, er de, der udspringer fra de kirkemusikalske medarbejdere. DOKS har derfor den holdning, at der i besluttende organer bør være selvstændig medarbejderrepræsentation fra det kirkemusikalske område.

Det er opfattelsen i DOKS's bestyrelse, at folkekirkens struktur og ledelse i forvejen er kendetegnet ved at være kompleks, og at justeringer i folkekirkens struktur ikke må tilføre yderligere organisatorisk kompleksitet.

En afgrænsning af initiativretten i et eventuelt kommende styringsråd er meget væsentlig, så det ikke fremadrettet tiltager sig mere magt end det var hensigten. Et råd hvori der sidder en række af de mest kompetente personer fra folkekirkens forskellige interessenter, vil let have en tendens til at søge øget indflydelse.

På baggrund af ovenstående betragtninger er det DOKS's opfattelse, at såfremt der skal gennemføres en strukturreform, så er det meningsløst at adskille de to søjler om indre anliggender og økonomi. To forskellige organer til at håndtere de to områder vil blot øge folkekirkens organisatoriske kompleksitet u hensigtsmæssigt. Dertil kommer, at vitale emner om kirkens indre anliggender overordnet set nok er så sjældent på dagsordenen, at et selvstændigt organ på dette område savner mening. Skal der etableres et styrende organ, peger DOKS derfor på, at der bør være tale om ét organ som håndterer begge søjler.

Det er DOKS's opfattelse at den i debatoplægget anviste model 3 på det økonomiske område er for vidtrækkende. Modellen er efter foreningens opfattelse ikke forenelig med behovet for at bevare en tæt tilknytning mellem stat og kirke. Modellens indbyggede ret til at iværksætte folkekirkelige initiativer og anviser finansiering heraf vil afgørende bryde med den politiske kontrol og overordnede styring af folkekirken. Det er foreningens opfattelse at model 3 har en potentiel skadevirkning for folkekirken.

Vedrørende model 2 (indre anliggender) 2.a. og 2.b. (økonomi) er der i debatoplægget anført en meget præcis sammensætning af et styrende organ. Det er DOKS's opfattelse, at sammensætningen præges af, hvilke interessenter der har været repræsenteret i arbejdet med debatoplægget. Det er ligeledes DOKS's opfattelse, at den foreslåede repræsentation på én repræsentant fra kirkefunktionærernes organisationer i et styrende organ er helt utilstrækkelig. Når der under model 2.a og 2.b endda peges på at denne repræsentant blot skal tillægges observatørstatus, er det en aldeles urimelig underrepræsentation uden relation til den almindelige samarbejdskultur, man i øvrigt kender fra det offentlige ansættelsesområde. Hvis der skal etableres et styrende organ, bør folkekirkens personaleorganisationer have mulighed for at vælge minimum 3 repræsentanter, der indtræder som fulgyldige medlemmer.

De tre modeller 2, 2a og 2b er alle kendetegnet ved, at en del af den debat om vigtige emner om folkekirken, som i dag i et vist omfang føres i det offentlige rum, helt eller delvist flyttes til et styrende organ. DOKS er bekymret for, at man på den måde får etableret et organ, hvor debatten lukker sig om sig selv. Den mangfoldighed der hidtil har kendetegnet debatten om folkekirkelige temaer, risikerer derved at lide skade.

Model 1 (indre anliggender) og model 1 (økonomi) er en regelfastsættelse af den nuværende ordning. I forhold til strukturudvalgets kommissorium om at komme med forslag til en klar ansvarsfordeling, må model 1 anses for at være en minimumsløsning. På den anden side dokumenter debatoplægget ikke, at der eksisterer et styringsbehov indenfor netop indre anliggender og fællesfondens økonomi, som tilsiger, at man skal gå videre end model 1. Den store styrke ved model 1, er at man bevarer den debatmæssige rummelighed, som hidtil har været fremherskende i folkekirken.

Vælger man model 1, må spørgsmålet om medarbejderinddragelse indgå, således at der ved regelfastsættelsen sikres medarbejderrepræsentation i de eksisterende organer, eksempelvis stiftsråd og provstiudvalg.

Hvis strukturudvalget i sin endelige indstilling finder anledning til at pege på en model, som går videre end model 1, er det efter DOKS's opfattelse af vital betydning, at man formår at lave en klar afgrænsning af, hvad et styrende organ skal beskæftige sig med, og måske især hvad det ikke skal beskæftige sig med, at der i et styrende organ bliver en rimelig medarbejderrepræsentation, og at man får bevaret den adgang til god og bred offentlig debat om folkekirkens udvikling, hvad enten det drejer sig om indre anliggender eller folkekirkens økonomi og ledelse.

Med venlig hilsen

Bjørn Arberg
Sekretariatsleder

Hørings svar fra Sognemedhjælperforeningen

Emne: En mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for Folkekirken

Sognemedhjælperforeningen takker for lejligheden til at udtale sig.

Med stor interesse har vi fulgt udvalgets arbejde og læst debatoplægget. Særligt den klare fremstilling af de seks pejlemærker er interessant læsning. Men naturligvis er de tre modeller debatoplæggets højdepunkt, og vort høringssvar vil enkelt og kort præcisere, hvilken model vi som fagforening for sognemedhjælperne hælder til.

Sognemedhjælperforeningen er tilhænger af model 3: Kirkeråd med udvidet kompetence.

Skal man tage de seks pejlemærker i debatoplægget alvorligt, kan man kun pege på denne løsning. Det gør Sognemedhjælperforeningen med glæde.

Debatoplægget ridser meget pædagogisk div. fordele og ulemper op. Fordelene erklærer Sognemedhjælperforeningen sig enige i. Ulemperne ser vi som fordele!

Held og lykke med det videre og meget vigtige arbejde!

formand Esther Jensen

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Høringssvar vedrørende ”Høring over debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur”

Danmarks Kirketjenerforening har diskuteret emnet og værdsætter, der bliver åbnet op for en ny og mere tidssvarende styring af Folkekirken.

Danmarks Kirketjenerforening støtter det arbejde, der nu er sat i gang med at finde en mere tidssvarende styringsstruktur for det, der er vores medlemmers daglige arbejdsplads. Vi ser det som en fordel for folkekirken som helhed, hvis der oprettes et overordnet råd, der skal tage sig af og udstikke rammerne for de indre anliggender i folkekirken samt sikre en større folkekirkelig indflydelse på og prioritering af fællesfondens økonomi

Danmarks Kirketjenerforening ønsker ikke at fremhæve den ene model frem for den anden.

Det er for Danmarks Kirketjenerforening bemærkelsesværdigt, der ikke er taget mere højde for personalegrupper i Kirkerådet. Ved en tidssvarende styring vil det være oplagt, at mindst 3 eller flere medlemmer udpeges af de faglige organisationer på det folkekirkelige område i fællesskab, for at der er sammenhæng i Rådets sammensætning. Begrundelsen herfor er den kontakt som de forskellige faggrupper repræsenterer og i særdeleshed Kirketjenere, som er det første ansigt der vises når menigheden træder ind i Folkets kirke, og dermed får vi en kompetent kontakt til folkekirkens brugere, som kan formidles videre via ”Kirkerådet”. Ligeledes skal opmærksomheden henledes på det øvrige erhvervsliv omkring os, som bruger medarbejdernes kompetencer og kundskaber i den daglige drift samt på bestyrelsesniveau. Vi anser det således for vigtigt, at også denne del af de ansatte i folkekirken er bredt og ligevægtigt repræsenteret i det råd, der i fremtiden vil komme til at tegne folkekirkens helhed og som sådan kunne udtale sig på institutionens vegne.

Ministeren bør følge Kirkerådets anvisning. Det må formodes at kirkerådet sidder med den øverste kompetence og ikke ministeren. Og det anses således for positivt, at Ministeren får en medspiller til at varetage Folkekirkens interesser.

Danmarks Kirketjenerforening ser frem til det videre arbejde med folkekirkens fremtidige styringsstruktur, ligesom vi som forening gerne stiller os til rådighed i den kommende proces med udarbejdelse af den bedst mulige løsning for dels det ansatte personale og for folkekirkens fremtid.

Venlig hilsen
Danmarks Kirketjenerforening
P.b.v. Helene Devantié

DANSK KIRKEMUSIKER FORENING

Formand
Merete Sand
Højgårds Vænge 23
2880 Bagsværd
Tlf. 24 41 95 98
mbs@kirkemusiker.dk

Sekretariatsleder
Jan Thor Callesen
Skovbakken 12
5900 Rudkøbing
Tlf. 64 41 98 65
jtc@kirkemusiker.dk

Høringssvar vedrørende debatoplæg om styringsstruktur i folkekirken

Fra Dansk Kirkemusiker Forenings side har vi følgende kommentarer omkring personalets rolle i forbindelse med de foreslåede modeller:

Model 1:

Medfører ingen ændringer.

Model 2 og 3:

Vi finder det betænkeligt, at rådet skal bestå af forholdsmæssigt mange lægfolk og kun en repræsentant fra personaleorganisationerne. Alt andet lige er det de ansatte, der kender til konditionerne og ved, hvad der kan lade sig gøre, og hvordan det skal udføres. Præsterne er forholdsvis rigt repræsenteret, men stadig ikke nok i forhold til lægfolk.

De økonomiske forhold bør varetages af ministeriet, der har ekspertisen ansat. Subsidiært skal personaleorganisationerne inddrages i beslutningsprocessen og ikke kun have observatørstatus.

Så længe det kirkelige personale ikke har større indflydelse, kan vi hverken gå ind for model 2 eller 3. Vi holder os helst til status quo, sekundært til model 1.

FOLKEKIRKENS MELLEMKIRKELIGE RÅD

Council on International Relations of the Evangelical Lutheran Church in Denmark

Udvalg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken
Ved formand Hans Gammeltoft-Hansen
Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

(Sendt til km@km.dk)

Frederiksberg den 24. september 2013

Nedenfor fremsættes Folkekirken's mellemkirkelige Råds hørings svar på "Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken". Rådet beder om, at Udvalget tager dette indspil med i de overvejelser, som skal gøres i den videre proces.

Det er Rådets holdning, at folkekirken's mellemkirkelige arbejde er af en karakter og betydning, som gør, at det bør gå styrket ud af en potentiel omstrukturering af styringsstrukturerne i folkekirken. Dette synspunkt tager udgangspunkt i Udvalgets indledende formuleringer vedr. folkekirken's grundlæggende opgave med at være "kirke i sin tid" (side 6). Rådet tilslutter sig samtidigt Udvalgets analyse, som konstaterer, at vor tid er præget af globalisering og internationalisering (side 9).

Folkekirken nyder medlemskab af en række internationale kirkelige organisationer, herunder Det lutherske Verdensforbund, som tæller 70 millioner lutheranere fordelt på 140 lutherske kirker. Folkekirken er at finde blandt de fem største medlemskirker. Folkekirken's mellemkirkelige Råd anser det for givet, at folkekirken forbliver en national kirke, men vil samtidigt plædere for en folkekirke, der fremstår som del af et verdensomspændende evangelisk-luthersk fællesskab til såvel gensidig evangelisk opmuntring som indbyrdes forkyndelsesinspiration.

Aktuelt er folkekirken's mellemkirkelige arbejde både nationalt og på stiftsniveau del af folkekirken's officielle beslutningsstrukturer og således en del af folkekirken's virke (jf. § 12 i lov om folkekirken's økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 17. juni 2009). Det er imidlertid Rådets opfattelse, at folkekirken's mellemkirkelige arbejde nationalt og internationalt er strukturelt underprioriteret i forhold til udviklingen i såvel det omliggende samfund som i folkekirken selv.

Dette kommer først og fremmest til udtryk derved, at der pt. ikke gives stærke formelle forbindelsesled mellem Folkekirken's mellemkirkelige Råd og folkekirken's øvrige beslutningsorganer. Som konsekvens heraf fremstår beslutninger og aktiviteter i Folkekirken's mellemkirkelige Råds regi ofte løsrevet og fritsvævende i forhold til kirken's øvrige prioriteringer. Symptomatisk illustreres dette tydeligt i de i forbindelse med Debatoplægget publicerede diagrammer over styringsmodeller, som hverken levner plads til Folkekirken's mellemkirkelige Råd som del af de bestående eller som del af de potentielle beslutningsstrukturer.

www.interchurch.dk · E-mail: interchurch@interchurch.dk
Peter Bangs Vej 1 · DK-2000 Frederiksberg · Tel. +45 33 11 44 88 · Fax +45 33 11 95 88

Formand: Hanna Broadbridge · Sekretariatschef: Jørgen Skov Sørensen

Det er imidlertid Rådets overbevisning, at integration og tydeliggørelse af folkekirkens nationale og internationale mellemkirkelige arbejde vil være en styrkelse af folkekirkens fundamentale opgave, således som denne formuleres af Udvalget i Debatoplægget: folkekirken som en forkyndende, evangelisk-luthersk kirke. Det er i lyset af disse indledende bemærkninger Rådet ønsker at henlede Udvalgets opmærksomhed på nedenstående:

Rådet finder, at der i dag ikke er tilstrækkelig formelt samvirke mellem folkekirkens mellemkirkelige engagement på nationalt niveau og de øvrige besluttende organer i folkekirken, herunder beslutningstagere på såvel det indholdsmæssige som det kommunikative og økonomiske område. Det er Rådets betragtning, at en styringsreform af folkekirken er en anledning til at afhjælpe denne situation.

Et konkret eksempel på utilstrækkeligt formelt samvirke er de manglende strukturelle relationer i forbindelse med større beslutninger på det nationale mellemkirkelige niveau. Ifølge Bekendtgørelse om folkekirkens deltagelse i mellemkirkeligt arbejde (bekendtgørelse nr. 740 af 13. juli 2009) kap. 1, stk. 1, er det Folkekirkens mellemkirkelige Råds primære opgave "at varetage folkekirkens mellemkirkelige opgaver på landsplan og herunder tage stilling til folkekirkens medlemskab af nationale og internationale kirkelige organisationer".

Det er Rådets holdning, at større beslutninger fx vedr. folkekirkens medlemskaber af nationale og internationale organisationer bør finde sted efter høring mellem Folkekirkens mellemkirkelige Råd og folkekirkens øvrige nationale besluttende organer med henblik på juridisk ratificering og kirkelig implementering.

Der findes ikke aktuelt instruks eller hjemmel til en sådan høring, ligesom Folkekirkens mellemkirkelige Råd ikke nationalt finder en folkekirkelig samtalepartner, der kan fungere som demokratisk høringsinstans med styrket legitimitet og kirkelig implementering for øje. Relationen til ministerium som lovforberedende - og ultimativt folketings som lovgivende - instans bør også formaliseres med styrket samspil omkring juridisk ratificering for øje.

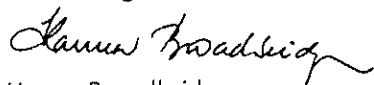
Idet de fremlagte modeller med betegnelsen "1" (side 19 – 21 "indre anliggender" samt 34 – 37 "fælles økonomi") ikke strukturelt ændrer det bestående, anser Rådet det for usandsynligt, at disse modeller vil afhjælpe den nuværende situation, medmindre der direkte tages højde for manglerne og indføres en høringspligt, fx blandt stiftsrådene.

Det er Rådets opfattelse, at modellerne med betegnelsen "2" og "3" (siderne 21 – 26 "indre anliggender" samt 38 – 44 "fælles økonomi") åbner for muligheden af konstruktivt samvirke mellem folkekirkens bestående og potentielle nationale besluttende enheder, herunder fx Folkekirkens mellemkirkelige Råd og et eventuelt kirkeråd (et konkret eksempel er anført i Debatoplægget side 24) samt via dette til ministerium og folketings.

Endeligt bør der - med henvisning til Folkekirkens mellemkirkelige Råds lovhjemmel - i forbindelse med Rådets indplacering i evt. reviderede diagrammer grafisk som minimum oprettes forbindelseslinjer mellem Folkekirkens mellemkirkelige Råd, stiftsråd, bispekollegium, ministerium samt et eventuelt kirkeråd (jf. Debatoplæggets modeller 2 og 3).

Rådet ser frem til at følge det forestående arbejde.

Med venlig hilsen

Hanna Broadbridge

Formand, Folkekirkens mellemkirkelige Råd

FOLKEKIRKENS MELLEMKIRKELIGE RÅD

Council on International Relations of the Evangelical Lutheran Church in Denmark

Frederiksberg, d. 22. okt. 2013

J.nr. 0140-4

Til: Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Vedr. Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Folkekirkens mellemkirkelige Råds teologiske arbejdsgruppe har udarbejdet teologiske refleksioner vedr. bispeembedet. Disse refleksioner, som Folkekirkens mellemkirkelige Råd samlet tilslutter sig, fremsendes hermed som perspektivering til debatoplægget fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Med venlig hilsen

Hanna Broadbridge
Formand for Folkekirkens mellemkirkelige Råd

Biskop Peter Skov-Jakobsen
Formand for den teologiske arbejdsgruppe

FOLKEKIRKENS MELLEMKIRKELIGE RÅD

Council on International Relations of the Evangelical Lutheran Church in Denmark

Bispeembedet teologisk betragtet

Med papiret 'Bispeembedet teologisk betragtet' giver den teologiske arbejdsgruppe under Folkekirkens mellemkirkelige Råd en teologisk vinkel på kirkelig ledelse. Dette er gjort ved at belyse bispeembedet dels ud fra en luthersk/international luthersk vinkel, dels ud fra en økumenisk vinkel, og med udgangspunkt i det forhold, at den lutherske teologi grundlæggende forstår kirken som en menighedskirke og ikke en bispekirke.

Hvem er kirken?

I luthersk teologi er embedet, forstået som prædikeembedet eller Ordets embede, en identitetsmærke for kirken, ikke bispeembedet i sig selv. Det hører derimod hjemme under hensynet til, hvordan kirken "ledes og bevares bedre" (Schmalkaldiske Artikler, II, IV,9, BSLK 430). Det ledende princip for forståelsen og udformningen af bispeembedet er gavnlighed, ikke nødvendighed. Det betyder, at en biskop ikke er nødvendig, for at en kirke kan anses for at være en kristen kirke, men at biskoppen gør det lettere for kirken at være det.

Synet på bispeembedet er derfor i luthersk teologi præget af en vis pragmatik, fordi ingen ordninger kan være nødvendige i sig selv. Alligevel bibeholder bispeembedets betydning som tilsynsembede en væsentlig funktion i luthersk teologi.

Bispeembedet kan kun forstås som en variant af det almindelige embede, der igen er en varetagelse af det almene præstedømme. Den lutherske forståelse af embedet forudsætter, at skellet mellem gejstlig og læg principielt er ophævet, sådan som det kommer til udtryk, når Luther hævder, at alle der er døbt, i lige høj grad er præster. Præsteembedet og bispeembedet varetager dermed i virkeligheden det embede, som alle kristne er fælles om. I luthersk teologi kommer det til udtryk i begrebet om "det almene præstedømme".

Det almene præstedømme forudsætter, at den enkelte kristne selv om nødvendigt skal kunne være i stand til at tage vare på sit trosforhold. Når den enkelte ikke kan høre en prædiken, må han eller hun

www.interchurch.dk · E-mail: interchurch@interchurch.dk
Peter Bangs Vej 1 · DK-2000 Frederiksberg · Tel. +45 33 11 44 88 · Fax +45 33 11 95 88

Formand: Hanna Broadbridge · Sekretariatschef: Jørgen Skov Sørensen

kunne gentage kristendommens hovedbudskab for sig selv. For at kunne dette må den enkelte derfor kende det evangelium, der forkyndes i kirken. Det er det evangelium, som prædikeembedet og dermed bispeembedet skal værne om og bevare. I den forstand repræsenterer bispeembedet forbindelsen mellem den enkelte og den kirke, som den kristne tro bekender sig til i trosbekendelsen, og som består af alle troende i fællesskab. Prædikeembede og bispeembede skal værne om det synlige udtryk for den kirke, som trosbekendelsen bekender, og som i evangeliet og i sakramenterne kommer til den enkelte.

Dette aspekt omtales eksplicit i nyere dokumenter om bispeembedet fra Det lutherske Verdensforbund. Bispeembedet er det synlige udtryk for kirkens enhed. Andre lutherske kirker betoner stærkere det kollegiale aspekt af bispeembedet, men også for Den danske Folkekirke gælder det, at en biskop ikke kun er embedsindehaver i en lokal kirke, men også sammen med sine kolleger tjener kirkens enhed og kontinuitet. Biskoppernes varetagelse af kirkens fortsættelse af apostlenes Kristusforkyndelse er imidlertid ikke væsensforskellig fra den opgave, enhver kristen varetager. Således er det enhver kristens (gejstlig og lægfolk) deltagelse i kirkens liv og apostolske tradition, der er konstituerende for kirkens identitet som kirke og ikke biskoppen.

Bispeembedet har altså i luthersk teologi en dobbelt opgave. Det er et regionalt tilsynsembede (et sådan er nødvendigt for at sikre, at evangeliet forkyndes rent, og at sakramenterne forvaltes ret). Når dette tilsyn varetages af et bispeembede skabes der deri samtidigt en synlig forbindelse til den universelle kirke, der er skjult, bl.a. fordi den ikke er identisk med en bestemt kirkes organisation.

Den Augsburske Bekendelse

Den Augsburske Bekendelse er som luthersk teologi i øvrigt påfaldende sparsom, hvad angår konkrete anvisninger på, hvordan bispeembedet skal varetages. Pavekirkens bispeembede kritiseres, men selve eksistensen af et bispeembede forudsættes – det er netop baggrunden for kritikken.

I artikel 28, som for en moderne forståelse af bispeembedet ikke giver megen hjælp, da den i høj grad er formuleret mod den romerske bispeforståelse, udelukkes det ikke, at biskoppen udøver både åndelig og verdslig magt. Dog udøves den verdslige magt, fx over kirkens ejendom, alene ”efter menneskelig ret”. Hvad den praktiske organisation angår, kan kirken derfor – og dermed også biskoppen – på den ene side følge almindelig menneskelig praksis, ja, skal faktisk gøre det, fordi ingen konkret udformning af kirkens orden er gudgiven. På den anden side så udfordrer biskoppen som åndelig embedsindehaver den forståelse af magt og myndighed, som gør sig gældende i almin-

delig organisationstænkning. Det lutherske embede er ikke en magt, som bliver givet til en af de mange (den demokratiske model) eller en magt som udøves på vegne af en højere ledelse (den hierarkiske model), idet præst og menighed er fri til selv at udlægge evangeliet og dermed også har det fulde ansvar, men derimod en varetagelse af det embede, som i virkeligheden er givet til alle som gave, men som blot ikke varetages af alle på samme måde. Det betyder, at kirken hverken kan forstås som forening eller som en virksomhed og udfordrer på den måde vores vante forestillinger om en hensigtsmæssig organisation.

Overordnet set tjener bispeembedet i evangelisk-luthersk teologi tre sammenhængende anliggender:

- 1) Funktion: Præsteembedet er i sig selv nødvendigt for kirkens forkyndelse og dermed for kirkens eksistens. Bispeembedet gavner varetagelsen af denne funktion ved at føre tilsyn med, at evangeliet faktisk forkyndes rent, og at sakramenterne faktisk forvaltes ret.
- 2) Identifikation: Embedet, såvel præste- som bispeembedet, er synlige tegn på den skjulte kirkes tilstedeværelse i verden, og varetager dermed sammenhængen mellem den synlige kirke og trosbekendelsens ene almindelige kirke – både over for den enkelte, som over for andre kirker.
- 3) Identitet: Bispeembedet skal som præsteembedet varetage forkyndelsens enhed, for det er kirkens forkyndelse, der giver kirken identitet. Bispeembedet er derfor ikke i sig selv nogen egentlig identitetsmarkør for kirken.

Embedet udøves derfor både personalt (én person udfører det), kollegialt (den ene person står i et forhold til andre med samme embede) og kommunalt (det ene embede udføres som del af et fællesskab). Dette er en forståelse, der går igen i de fleste nyere dokumenter om bispeembedet af mere officiel karakter.

Det evangelisk-lutherske bispeembede økumenisk belyst

Biskoppen udrustes til sit embede i bispeordinationen, der udføres på hele kirkens vegne. Håndspålæggelsen er i den forbindelse et tegn på enhed og kontinuitet med hele den hellige kirke.

Biskoppen bliver herved repræsentant for en større sammenhæng, hvor lægfolket er deltagende i valget af biskoppen, der udstyres med åndelig myndighed i den lokale kirke og fungerer i en økumenisk sammenhæng.

Det forhold, at en luthersk kirke ikke kan forstås som en bispekirke, gør ikke et overordnet tilsynsembede (i den kirkelige tradition dækket af begrebet *episkopé*) unødvendig. Derfor må det ene kirkelige embede –

uden at anfægte det almindelige præstedømme – differentieres og udøves på forskellige planer (lokalt og regionalt). Det hersker der i dag en ganske vidtrækkende enighed om. Dette forhold må derfor medtænkes i den faktiske organisation af en luthersk kirke. Den romersk-katolske kirke repræsenterer i økumenisk diskussion imidlertid et kompromisløst standpunkt, når den fastholder, at kirkens ordinerede embede skal udformes i overensstemmelse med den tredeling, man kender i den tidlige kirke: biskop, præst og diakon. Her bliver den treleddede embedsstruktur et kriterium for at være kirke i fuld forstand. En tilsvarende opfattelse har man traditionelt også kunne finde i andre kirker, som fx den anglikanske kirke, der betoner *the historic episcopate*.

Tvisten mellem Den romersk-katolske Kirke og lutherdommen går altså ikke på, om kirken skal have et tilsynsembede eller ej. Det er begge kirketraditioner enige om. Uenigheden handler om, hvad der gør en person til en ret indehaver af denne tilsynsfunktion, og i kraft af hvad han har myndighed til at ordinere. Det har han ifølge de fleste protestantiske kirker i kraft af kirkens overensstemmelse med evangeliet om Guds ufortjente nåde. Dette syn løsriver successionen fra bispeembedet og definerer den sagligt som læresuccession, altså som fortsættelse af kirkens tro.

De senere års økumeniske diskussion er imidlertid kommet det protestantiske grundsynspunkt i møde og har relativiseret successionens eksklusive tilknytning til det biskoppelige embede ved at understrege, at bispesuccessionen kun er én af de måder, hvorpå overleveringen af evangeliet udtrykkes. I forlængelse heraf kan der registreres en voksende forståelse af, at også ikke-episkopale kirker kan have bevaret kontinuiteten i den apostolske tro, forkyndelse og mission.

Embedet, forstået som det ene præsteembede, er nødvendigt, fordi kirkerne nu som før er lidenskabsligt overbeviste om, at det for mennesker og menneskeheden er livet om at gøre at forkynde evangeliet om ham, der dengang, nu og til evig tid er menneskers eneste Herre og Frelser. Glemmer man dette overordnede perspektiv, er der slet ikke brug for noget embede overhovedet. Denne livsvigtige opgave kan løftes inden for forskellige strukturer og teologiske systemer, som derfor også for sagens skyld må have plads til hinanden og i forsonet forskellighed tjene kirkernes fælles Herre. I en luthersk sammenhæng er det hensynet til denne opgave, der i sidste ende skal varetages også af kirkens synlige organisation.

Høringssvar ang. "Debatoplæg fra Udvalg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur".

Bestyrelsen for Distriktsforeningen Sydthy har på sit møde 22/10 drøftet debatoplægget.

Vi mener ikke, der er behov for et nationalt Kirkeråd. Kirkeministeren har allerede nu kompetente instanser at spørge ang. forskellige spørgsmål vedrørende kirkens indre anliggender: Biskopper, Stiftsråd m.m.

Magten eller indflydelsen i et evt. Kirkeråd vil efter vores opfattelse gå fra blandt andet de lokale Menighedsråd, som derved vil miste indflydelse.- Efter vores opfattelse er netop Menighedsrådene ægte nærdemokrati.

Vi kan derfor ikke gå ind for nogen af de i Debatoplægget skitserede modeller for en anderledes styringsstruktur- vi ønsker at bevare den nuværende ordning, - administreret med skønsomhed og tålsomhed.

Bestyrelsen for Distriktsforeningen Sydthy

Aalborg Stift

Ketty Sørensen, formand

Høringssvar til debatoplægget vedrørende en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for Folkekirken.

Distriktsforeningen for Odder og Skanderborg provstier har afholdt et en debataften med flere oplægsholdere og god spørgelyst fra tilhørerne.

Efterfølgende har vi i bestyrelsen for Distriktsforeningen haft en givtig debat, som mandede ud i at et flertal gik ind for model 2, både hvad angår de indre anliggender og økonomien.

Et enkelt medlem af bestyrelsen anså det mere praktisk, at Bestyrelsen for Landsforeningen af Menighedsråd, blev indsat, som det Folkekirkelige Råd, for ikke at nedsætte endnu et råd, der arbejder med mange af de samme sager.

Skanderborg Oktober 2013.

Distriktsforeningen af menighedsråd for Odder og Skanderborg provstier

Fyens Stifts Menighedsrådsforening

Formand Jørgen Bendixen
Bødebjergvej 2 • 5620 Glamsbjerg

• Tlf: 64 72 10 74
• E-mail: fsmfyn@gmail.com

Middelfart, 1. november 2013

Høringssvar fra Fyens stifts menighedsrådsforening

Vedr. "Debatoplæg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken".

Først er det vigtigt for os, at eventuelle ændringer ikke på nogen måder fører til en adskillelse af stat og kirke, ej heller er en forberedelse til en sådan adskillelse.

Samtidig understreger vi, at vi ikke ønsker et landskirkeråd.

I forhold til de indre anliggender som ritualspørgsmål, alterbøger, bibeloversættelse og salmebog finder vi, at man i situationen nedsætter et ad hoc udvalg på ministerens og/eller biskoppernes foranledning.

I forhold til den økonomi, som i dag alene forvaltes under ministerens ansvar finder vi, at det vil være formålstjenesteligt at nedsætte et nationalt folkekirkeligt udvalg, som sammen med ministeren forvalter de midler, der ligger i Fællesfonden. Minister og udvalg skal forpligtes på enighed.

Jørgen Samsing Bendixen, formand

Foreningen giver hermed hørings svar om debatoplægget fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken. Hørings svaret tager udgangspunkt i de 6 pejlemærker:

1. Nært forhold mellem staten og folkekirken
2. Folkekirkens tilstedeværelse overalt
3. Præstens uafhængighed
4. Rummelighed og frihed
5. 2.200 menigheder – én folkekirke
6. Demokratisk legitimitet

Foreningen omfatter 5 provstier med 81 sogne i Helsingør Stift og finder, at en evt. ny struktur for den danske folkekirke skal give de bedst mulige rammer for evangeliets forkyndelse.

Ny styringsstruktur for folkekirken

1. Styring af folkekirkens indre anliggender

En stadfæstelse med lovregulering af den nuværende sædvanepraksis er klart at foretrække. Indførelse af en synode, en folkekirkestyrelse eller et kirkeråd med større eller mindre beslutningskompetence vil uvægerligt betyde en uønsket centralisering og magtkoncentration på bekostning af det bærende i vores folkekirke – menighedsrådene som sikrer den afgørende lokale forankring i folkets kirke. Et nyt centralt organ til styring af kirken med selvudnævnte kirkepolitikere vil suge energi, penge og ansvar fra menighedsrådene. 79 % af befolkningen er medlemmer af folkekirken, hvor den brede folkelighed har en lavere røst end den smalle elitære kirkelighed, som nogle ønsker at give magten over kirken. Det er ufolkeligt og truer friheden og rummeligheden i folkets kirke. Den danske folkekirkens styrke er, at den styres nedefra. Det er vigtigt at bevare nærdemokratiet og bredden i vores folkekirke.

Selv med begrænset kompetence vil en ny central kirkestyrelse tiltage sig stadig mere magt. Det viser al organisationsudvikling. Det vil også være naturligt for kirkeministeren at rådføre sig med en sådan styrelse i stort set alle kirkelige sager, uanset en begrænset kompetence. Og på pressens spørgsmål om, hvad folkekirken mener om et aktuelt politisk emne må formanden svare, at det har styrelsen ingen kompetence til at svare på og næste spørgsmål vil så lyde, hvad mener du selv – og formanden kan fristes til at svare. Hvorefter det i pressen vil lyde: "Folkekirken mener - - -", selvom mange medlemmer er helt uenige. Med erfaringerne fra Svenska Kyrkan efter adskillelse af kirke og stat, har vi set et stort tab af medlemmer og at den bliver mere og mere politiserende og moraliserende med stillingtagen til en række inden- og udenrigspolitiske problemer som miljø, sociale forhold, ulandsbistand,

flygtninge og indvandrere, uanset at medlemmerne er meget delte i deres opfattelse på disse områder. Det er skræmmende og vil udstøde medlemmer, der ikke er enig i synspunkter, der udtales på den samlede kirkes vegne. Vi ser den samme politisering i vores egen Folkekirkens Nødhjælp, som flere gange stærkt har kritiseret opførelsen af Israels sikkerhedshegn og som senest i en annonce advarede Venstres medlemmer på partiets landsmøde primo oktober i år mod at beskære u-landsbistanden.

Opgaverne for en evt. ny central kirkestyrelse forekommer så få og sjældne, da der går årtier mellem, at der autoriseres nye ritualer, gudstjenesteordninger, bibeloversættelser og salmebøger, hvorfor en sådan kirkestyrelse vil udvide sin magt og blande sig på stadig flere områder, som vi har set og oplevet det med stiftsrådene. En stadfæstelse af den gældende praksis med lovfæstede regler er klart at foretrække. Ændring af de indre anliggender bør ske gennem høringer, kommissioner og udvalg m.m.. Det sikrer en helt nødvendig bred faglig, folkekirkelig og folkelig indflydelse.

2. Styring af folkekirkens økonomi

Den nuværende praksis med budgetfølgegruppe og budgetsamråd bør udvikles, så kirkeministeren deler sin kompetence til at udskrive kirkeskat og til at fastlægge budget for kirkens fælles opgaver. Budgetfølgegruppen og budgetsamrådet bør sammenlægges med en justeret sammensætning og tillægges reel beslutningskompetence i samspil med kirkeministeren med et krav om enighed mellem minister og et sådant budgetråd som forudsætning for gyldig vedtagelse. En eksempelvis sammensætning af et sådant budgetråd kunne være: 1 stiftamtmand, 1 biskop, 2 provster, 3 præster, 10 lægfolk valgt af menighedsrådene i de 10 stifter, 1 repræsentant fra Landsforeningen af Menighedsråd og 1 repræsentant fra de faglige organisationer i folkekirken, i alt 19 medlemmer.

Grethe Bahne Madsen
formand

Udvalg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken
v. formand Hans Gammeltoft-Hansen
Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Frederiksberg den 12. september 2013

Bestyrelsen for Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmøde har udarbejdet nedenstående høringsvar til "Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken".

Folkekirke og Religionsmøde blev etableret i 2002 som et stiftssamarbejde med følgende formålsformulering: "Folkekirke og Religionsmødes formål er med udgangspunkt i evangeliets forkyndelse at styrke den danske folkekirkes møde med andre religioner og livstydninger i Danmark".

Det er bestyrelsens holdning, at mødet med andre religioner og livstydninger er så vigtigt, at folkekirkens religionsmødearbejde bør gå styrket ud af en eventuel ændring af styringsstrukturerne i folkekirken. Folkekirke og Religionsmøde er et samarbejde mellem ni stifter, hvis repræsentanter udgør bestyrelsen. Det nuværende frugtbare samspil mellem Folkekirke og Religionsmøde og stifter/stiftsudvalg er det vigtigt at understøtte også i den fremtidige struktur. Folkekirke og Religionsmøde er finansieret via folkekirkens fællesfond og er dermed et af folkekirkens fællesanliggender. **Såfremt model 2 eller 3 gennemføres med etablering af et eller to fællesorganer, er det derfor vigtigt, at F&R bliver organisatorisk knyttet til dette organ eller disse organer.**

Som det understreges i udvalgets debatoplæg, lever vi i "en globaliseret og international verden" (s. 9), og Danmark er i stigende grad blevet et flerreligiøst samfund. I denne nye kontekst varetager Folkekirke og Religionsmøde en helt central pioneropgave. Denne opgave udføres bl.a. ved at motivere og inspirere

folkekirken på sogne-, stifts- og landsplan til at være relevant kirke i et flerreligiøst samfund på en ansvarlig og indsigtfuld måde præget af integritet, respekt og åbenhed. Det sker bl.a. gennem seminarer, dialogarrangementer, etablering af netværk, international inspiration, udvikling af materialer og videreuddannelse af præster – ofte i nært samarbejde med stiftsudvalg, folkekirkelige institutioner og organisationer, som er engageret i religionsmødet.

Bestyrelsen for Folkekirke og Religionsmøde ser frem til det videre arbejde med styringsstrukturen i folkekirken.

Med venlig hilsen

På vegne af bestyrelsen for Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmøde

Annette Brounbjerg Bennedsgaard, formand

Kåre Schelde Christensen, generalsekretær

Høringsvar fra Danske Sømands- og Udlandskirker

vedr. debatoplæg fra "Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur i Folkekirken"

Bestyrelsen for Danske Sømands- og Udlandskirker har med tilfredshed konstateret, at de frie, folkekirkelige organisationer er medtænkt i en ny styringsstruktur for folkekirken. Der har været et samvirke mellem folkekirken og frie folkekirkelige organisationer siden folkekirkens etablering i 1849.

Danske Sømands- og Udlandskirker er som fusion af Dansk Sømandskirke i Fremmede Havne (oprettet 1867) og Dansk Kirke i Udlandet (oprettet 1919) pr. 1. januar 2004 en del af et meget tæt samvirke med Folkekirken.

Der er to afgørende forhold, som ligger til grund for DSUKs høringssvar:

- at de danske sømands- og udlandskirker tætte tilknytning til folkekirken underbygges.
- at danske folkekirkemedlemmer/danskere uden for Danmark ydes den bedst mulige kirkelige betjening, dvs. antallet af danske præster til lande/byer med store danske kolonier udvides.

Pejlemærker:

DSUK anerkender, at DSUK er nævnt i pejlemærke nr. 2: "I en globaliseret og international verden påtager folkekirken sig ligeledes sammen med Danske Sømands- og Udlandskirker et ansvar for at betjene danskere i udlandet samt dansksindede i Sydslesvig". (Oplægget siden 9).

Forud for denne passus præciseres sognemenighederne som folkekirkens grundenheder og organisatoriske fundament - og herefter fortsættelsen: "Der er imidlertid... i stigende tal opstået behov for præstelig betjening af menigheder, som er defineret ud fra særlige grupper, f. eks. studerende eller i forhold til institutioner, som f. eks. hospitaler og fængsler. Mange møder kristen forkyndelse i kraft af frie kirkelige organisationer. På institutioner, plejehjem, i børne- og ungdomsorganisationer og i socialt arbejde... her medvirker ikke blot præster, men arbejdet bæres også af frivillige og ansatte medarbejdere i organisationen".

Denne sammenhæng placerer DSUK midt i folkekirken, som en del af folkekirkens kerneydelse, men i en sammenhæng, hvor sognestrukturen ikke slår til. Dvs. DSUK placeres her ikke blot som én blandt mange frie, folkekirkelige organisationer, men som en del af folkekirkens kerneydelser. Den kirkelige betjening af særlige målgrupper finansieres af fællesfonden. I takt med den stigende globalisering er der behov for, at DSUKs særlige bevilling på finansloven suppleres med midler fra den folkekirkelige ligning. Læst med DSUK-briller lægger debatoplægget direkte op til, at arbejdet blandt danskere i udlandet skal og bør have del i fællesfondens midler – her citerer fra side 9 og 10:

"... landskirkeskatten udskrives med samme procentuelle vægt i alle ligningsområder. Det indebærer, at økonomisk stærke områder bidrager til at sikre det økonomiske grundlag for det nødvendige antal præstestillinger i økonomisk svage områder. Dette solidaritetsprincip har været og vurderes fortsat at være grundlæggende for folkekirken. Folkekirken skal også efter en eventuel ændring af statens økonomiske støtte have mulighed for at være til stede overalt – og være til stede i tilstrækkeligt omfang. (...)

Eventuelle modeller for ændring af statens tilskud til folkekirken bør derfor udformes, så det sikres, at der fortsat overalt kan lyde evangelisk-luthersk forkyndelse, uanset om folkekirkens medlemmer lokalt har økonomisk grundlag for selv at finansiere denne forkyndelse, eller om det kun kan lade sig gøre med økonomisk tilskud fra andre dele af folkekirken." (citat slut)

At udlandsdanskernes kirkeskat ikke kan overføres til DSUK, men indgår i den folkekirkelige ligning, kan legitimere, at der anvendes folkekirkelige midler til DSUKs arbejde.

Det understreges, at DSUKs muligheder for at leve op til forventningen om ansvaret for at betjene danskere i udlandet pt. er stærkt begrænset af, at den nødvendige økonomi ikke er til stede.

DSUKs særlige status.

DSUK har en særlig status, som er værd at bemærke i denne sammenhæng.

DSUK er en fri, folkekirkelig organisation, bl.a. på følgende punkter:

- Medlemsbaseret organisation med enkeltmedlemmer, menighedsråd og udlandskirker som medlemmer
- Finansieret af medlemsbidrag og af selvstændig, indtægtsgivende virksomhed
- Organiseret som forening
- Orienteret mod opgaver og grupper, som hører til i den offentlige organisation, men også mod grupper, som ikke gør det.

DSUK er på andre områder en del af den folkekirkelige organisation:

- DSUKs kirker og menigheder påtager sig folkekirkelige opgaver inden for folkekirkens kerneydelser: gudstjenester, kirkelige handlinger, undervisning, sjælesorg, m.v.
- Præster er under folkekirkeligt, biskoppeligt tilsyn, fordelt på 3 af folkekirkens biskopper, jf. kgl. resolution af 22. februar 2010.
- Udlandspræsters ligestilling med folkekirkens præster, bl.a. mht. efteruddannelse.
- Optagelse af præster i Pensionskassen af 1950.
- Modtager et offentligt tilskud fra staten
- Betjener medlemmer af folkekirken
- Kan formidle overførsel af kirkeskat jf. muligheden for overførsel af kirkeskat, der betales af danskere i udlandet og som er skattepligtige i DK.
- Kan som den eneste frie folkekirkelige organisation modtage tilskud fra danske menighedsråd.

DSUK har således en meget nær tilknytning til folkekirken med egen organisering af central styring og tilsyn, med lokal selvbestemmelse i udlandskirkerne, med et stort frivilligt arbejde og i øvrigt med en delvis offentlig, medlemsbaseret og indtægtsdækket virksomhed. DSUK er mere end en fri folkekirkelig organisation.

DSUKs organisatoriske status anfægtes ikke nødvendigvis af en ændret folkekirkelig struktur, om end der kan være grunde til det. Men DSUKs særlige egenart kan og bør begrunde en selvstændig plads i et evt. kirkeråd.

Styringsmodeller:

DSUK ønsker ikke på nuværende tidspunkt at anbefale en bestemt styringsmodel, ligesom vi ikke ønsker at pege på, om der i givet fald skal være ét eller to nye kirkelige organer/kirkeråd, om end behovet for større folkekirkelig selvbestemmelse kan tilgodeses i model 2 eller 3.

Bestyrelsen for Danske Sømands- og Udlandskirker
28. oktober 2013

Danish Church Abroad / Danish Seamen's Church

Høringssvar fra
Folkekirkelige Organisationers Fællesudvalg
vedr. debatoplæg fra
Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur i Folkekirken

Folkekirkelige Organisationers Fællesudvalg er et forum af 51 frie folkekirkelige landsorganisationer, der med folkekirkelig identitet og tilknytning nationalt og internationalt arbejder inden for områderne børn og unge, undervisning, diakoni, kirkeudvikling og mission. Disse organisationer repræsenterer ca. 250.000 medlemmer/bidragydere, 100.000 frivillige, 10.000 ansatte, frivillige gaver på 500 millioner kr. og årsomsætning på 3-4 mia. kr. Medlemsliste er vedlagt. Næsten alle organisationer er opført på folkekirkens vejledende indsamlingsliste som berettiget til at modtage kirkeindsamlinger.

Høringssvaret er ikke udtryk for en konsensus mellem disse organisationer, idet de - som folkekirken i øvrigt - er præget af stor indbyrdes forskellighed. Men det udtrykker anliggender, som der set fra et organisationssynspunkt er bred opbakning til. Grundtvigsk Forum er dog ikke omfattet af FKOFs fælles svar. Der henvises i øvrigt til flere høringssvar fra enkeltorganisationer, hvor man vil finde egne standpunkter.

De frie folkekirkelige organisationer værdsætter, at debatoplægget eksplicit tænker denne del af folkekirken ind i en fremtidig struktur. Hermed tydeliggøres det vigtige samvirke mellem sogne og arbejdet i de frie folkekirkelige organisationer, som altid har været et folkekirkeligt kendemærke. Men organisationerne har længe savnet en formaliseret ramme for overordnet samtale og samtænkning. Organisationerne i FKOF repræsenterer en stor del af de "stærkt engagerede" i folkekirken, samtidig med at mange af FKOF-organisationers brugere/målgrupper blandt fx børn og unge og socialt udsatte ofte har et sporadisk forhold til folkekirkens gudstjenesteliv. Organisationerne tjener således som en vigtig bro for forståelse og samtale mellem de mere og mindre aktive og engagerede i folkekirken.

Pejlemærker

Vi værdsætter debatoplæggets fundering i opgave og identitet og kan her tilslutte os debatoplæggets pejlemærker. FKOF vil – med baggrund i egne erfaringer i organisationerne - pege på yderligere et par pejlemærker:

Frivillighed – det almindelige præstedømme - som væsentligt karaktertræk ved en evangelisk luthersk kirke. Folkekirken må ikke lade sig begrænse af budgetsvingninger og evt. kommende -reduktioner. Medlemmers frivillige indsats i samspil med ansatte er afgørende for en levende kirke. Derfor må frivillighed ikke blot være en udtalt forventning, men eksplicit prioriteres og understreges.

Bevægelighed - Samfundet er i konstant forandring. Skal kirken forblive en folkekirke, må den have et bevægeligt rammeværk, der gør det muligt at forblive nærværende kirke, når kultur- og samfundsændringer ændrer betingelserne for evangeliets forkyndelse. En ny styringsstruktur må ikke være en håndfæstning betinget af fortiden eller situationen anno 2013, men være en fleksibel ramme, som kan rumme fremtidige udfordringer.

Frie folkekirkelige organisationers rolle i folkekirken

De frie organisationer er en essentiel del af folkekirken, som kan bidrage med tværgående arbejdsformer, der ikke kan løftes af folkekirkens hovedstruktur: sogn, provsti, stift. Denne rolle har af folketing og kirke i årtier været anerkendt, hvilket bl.a kommer til udtryk som begrundelse for fx medregning af organisationsansatte teologers anciennitet ved efterfølgende ansættelse som præster i folkekirken samt mulighed for medlemskab af Pensionskassen af 1950 (" . . .det frie kirkelige arbejde må i vidt omfang

betragtes som et nødvendigt supplement til det arbejde, der udføres indenfor folkekirken, nemlig på områder, som man ikke har kunnet tage op indenfor folkekirken, eller hvor arbejdet efter forholdene har kunnet udføres udenfor de embedsmæssige rammer". Aktstykke til 3. beh. af forslag til finanslov for finansåret 1950-51). Og i den grønne Betænkning 1491 fra 2007 om folkekirkens lokale økonomi peges eksplicit på, at sogne i forbindelse med nye initiativer bør overveje at trække på kompetencerne i de folkekirkelige organisationer (p. 79f). Frie folkekirkelige organisationer melder sig til at tage et fuldt medansvar for arbejdet i en ny styringsstruktur og hermed bidrage med den betydelige kirkelige, faglige og folkelige erfaring, der her er oparbejdet på en række udvalgte kirkelige arbejdsområder.

En samlet struktur for indre og fælles anliggender/ økonomi – med fokus på kirkens liv og vækst

FKOF finder det rigtigt, at der bør være én, fælles struktur for indre anliggender og fælles anliggender/økonomi. Det følger af de frie folkekirkelige organisationers tværgående karakter som landsorganisationer med specialfunktioner, at de har interesse i en ordning med et åbent og handlekraftigt forum for drøftelse og handling vedrørende fælles anliggender omkring kirkens liv og vækst, der også indebærer økonomiske prioriteringer.

For en nødvendig sammenhæng mellem samtale og handling anbefaler FKOF, at det endelige strukturforslag tager udgangspunkt i model 2 eller 3. De fleste organisationer mener, at model 3 er at foretrække.

Repræsentation af frie folkekirkelige organisationer i en ny styringsstruktur

Debatoplægget tager udgangspunkt i Kirkeministeriets betænkning 1477, der angiver *gudstjeneste, undervisning, diakoni og mission* som kirkens arbejdsformer. Vi tror, at frie folkekirkelige organisationer vil kunne yde et værdifuldt bidrag i en ny struktur gennem repræsentanter for disse arbejdsformer bredt forstået.

De fleste af organisationerne er allerede kendte i mange af landets menigheder som følge af, at de er opført på den vejledende liste over organisationer, der kan indsamles til ved folkekirkens gudstjenester. Denne liste kan i udgangspunktet tjene til identificering af, hvem der er at betragte som frie folkekirkelige organisationer - med åbenhed for, at der også er organisationer uden for denne liste, som med god ret kan inkluderes. Om ønsket, vil FKOF kunne stille sig til rådighed og tage initiativ til dannelsen af et passende forum eller fora, hvor repræsentanter for folkekirkelige organisationer kan vælges.

Det foreslås i oplægget, at organisationsrepræsentanter alene skal være læge medlemmer. FKOF-organisationer vægtlægger i høj grad lægfolkets rolle i kirken og vil også gøre det i en ny styringsstruktur for kirken. På den baggrund spørger vi om der her tale er om en u hensigtsmæssig begrænsning? Vi ser gerne denne begrænsning fjernet, således at både gejstlige og læge side om side kan repræsentere disse organisationer.

Der er i model 2 og 3 alene tillagt organisationsrepræsentanterne observatørstatus i spørgsmål om folkekirkens økonomi. Dette synes at være en u hensigtsmæssig begrænsning. Drøftelse af fælles anliggender bør ikke være separeret fra økonomiske beslutninger. Frie folkekirkelige organisationer repræsenterer ligesom stiftsvalgte medlemmer et stort folkekirkeligt bagland og vil gerne tage fuldt medansvar.

Udarbejdet af FKOFs forretningsudvalg

Oktober 2013

Folkekirkelige Organisationers Fællesudvalg

Agape	KFUK's Sociale Arbejde
Areopagos	KFUM Idrætsforbund
Bibellæser-Ringen i Danmark	KFUM og KFUK i Danmark
Blå Kors Danmark	KFUM's Sociale Arbejde
Brødremenighedens Danske Mission	KFUM's Soldatermission
Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler	Kirkefondet
Danmarks Kirkelige Mediecenter	Kirkeligt Centrum
Danmission	Kirkens Korshær
Dansk Bibel-Institut	Kofoed Skole
Dansk Ethioper Mission	Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge
Dansk Missionsråd	Kristelig Handicapforening
Dansk Oase	Kristeligt forbund for Studerende
Danske Sømands- og Udlandskirker	Kristent Pædagogisk Institut
Den danske Israelsmission	Luthersk Missionsforening
Det Danske Bibelselskab	Menighedernes Daginstitutioner
Diakonhøjskolen	Menighedsfakultetet
Diakonissestiftelsen	Mission Afrika
Evangelisk Luthersk Missionsforening	Missionen blandt Hjemløse
Evangelisk Luthersk Netværk	Ordet og Israel
FDF's forbundskontor	Religionspædagogisk Center
Folkekirkens Nødhjælp	Samvirkende Menighedsplejer
Folkekirkens Ungdomskor	Sankt Lukas Stiftelsen
Grundtvigsk Forum	Støtteselskabet for Pakistans Kirke
Indenlandsk Sømandsmission	Tværkulturelt Center
Indre Mission i Danmark	Ungdommens Vel
Jydsk Børneforsorg/Fredehjem	

Høringsvar fra Kirkefondet vedr. debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur i Folkekirken

De frie kirkelige organisationers rolle i folkekirken

Kirkefondet hilser velkomment, at der er taget initiativ til at nedsætte et udvalg, som skal arbejde med folkekirkens styringsstruktur, og Kirkefondet ser med glæde, at repræsentanter fra de frie kirkelige organisationer har været med i udvalgsarbejdet. Vi finder det endvidere vigtigt, at der i oplæggets beskrivelse af folkekirken er fokus på, hvorledes kirken varetager sit formål: ”at forkynde evangeliet om Jesus Kristus som verdens frelser” - med mange forskellige udtryksformer gennem mission, diakoni, undervisning, oplysning og kulturelle formidlinger – ofte med de frie kirkelige organisationer som væsentlige aktører.

En gennemsænkkelig og demokratisk proces

Overordnet set er det vigtigt, at dette oplæg resulterer i en struktur, som sikrer, at alle folkekirkens forhold ikke afgøres i lukkede fora, men i en klar og gennemsænkkelig demokratisk proces på alle niveauer: sogn, provsti, stift og nationalt. I det hele taget er det vigtigt for Kirkefondet, at der arbejdes på større åbenhed og gennemsænkkelig i alle folkekirkens besluttende led med et betydeligt element af læg indflydelse. Der er endvidere brug for i højere grad at tænke på tværs i folkekirken og sørge for, at folkekirkens ressourcer prioriteres til glæde for alle. Desuden er det nødvendigt, at der tages initiativer og løses opgaver på et fælles nationalt niveau.

Ét kirkeråd

Kirkefondet går derfor ind for model 3 med ét kirkeråd, som både tager sig af de indre anliggender, økonomi og fælles anliggender. Netop mht. det sidste punkt – de fælles anliggender – ser Kirkefondet et stort behov for, at der på nationalt plan i et kirkeråd kan tages initiativer – bl.a. som det nævnes i oplægget inden for kommunikation, videndeling, undervisning, religionsmøde og mission. Der kunne her tilføjes f.eks. udvikling og menighedsopbygning.

Kirkerådets sammensætning

Mht. sammensætning af et sådant kirkeråd støtter Kirkefondet det alternative forslag, hvor der vælges 2 læge medlemmer fra hvert stift. Desuden foreslår vi, at de 3 repræsentanter for de frie kirkelige organisationer er fuldgylldige medlemmer med fuld stemmeret i alle sager. Endvidere foreslår vi, at tanken om et institutionaliseret årsmøde for stiftsrådene udfoldes således, at der afholdes et stort årligt kirkemøde med bred deltagelse fra mange forskellige dele af den folkekirkelige struktur incl. de frie kirkelige organisationer.

Frederiksberg 24. oktober 2013

Erik Møllerup

Formand for Kirkefondets bestyrelse

Henrik Bundgaard Nielsen

Generalsekretær, Kirkefondet

Christina Hyldgaard Jacobsen

Fra: Grethe Tornberg Hansen <gth@vartov.dk>
Sendt: 2. oktober 2013 10:55
Emne: (DO)Hvem skal styre folkekirken?
Vedhæftede filer: 2013.09.30 Høringssvar ny styringsstruktur for folkekirken.pdf

Hvem skal styre folkekirken?

Grundtvigsk Forum har afgivet høringssvar vedr. ny styringsstruktur for folkekirken og siger ja til et nationalt udvalg for økonomi og fælles anliggender.

Af høringssvaret fremgår det yderligere, at Grundtvigsk Forum ønsker, at "folkekirken også i fremtiden kan være netop folkekirke, altså en kirke, der er i levende vekselvirkning med kultur og samfund, hvor både mere og mindre aktive og engagerede føler sig hjemme".

Grundtvigsk Forums styrelse ønsker, at den demokratiske tradition grundlagt med menighedsrådsloven i 1903 videreudvikles og tilslutter sig oplæggets model 2 med et nationalt folkekirkeligt udvalg for økonomi og fælles anliggender.

Grundtvigsk Forum foreslår endvidere, at man afholder et årligt "folkekirketævne" for at "fastholde det folkekirkelige i den folkekirkelige organisation og styrke remtrækket mellem "top og bund".

Høringssvaret i fuld længde er vedhæftet som fil.

For yderligere kontakt: Torsten Johannessen, formand for Grundtvigsk Forum. Tlf. 40 92 31 12
Niels Henrik Arendt, næstformand for Grundtvigsk Forum. Tlf. 97 49 10 81
Henrik Wigh-Poulsen, formand for kirkepolitisk udvalg, Grundtvigsk Forum. Tlf. 66 12 53

02

Venlige hilsner
Grethe Tornberg
Kommunikationsmedarbejder og sekretær
Grundtvigsk Forum
Vartov
Farvergade 27
1463 København K
www.grundtvig.dk

Vedrørende "Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken".

For Grundtvigsk Forum er det helt afgørende at have for øje, hvad ændringer i folkekirkens styring skal tjene.

Helt overordnet set ønsker vi, at folkekirken også i fremtiden kan være netop folke-kirke, altså en kirke, der er i levende vekselvirkning med kultur og samfund, hvor både mere og mindre aktive og engagerede føler sig hjemme.

Vi finder det derfor afgørende, at ændringer i folkekirkens styring fastholder og videreudvikler folkekirken som en rummelig kirke, hvor der er frihed til forskellighed, både når det gælder tolkning af kristendommen i nutidig sammenhæng, og når det gælder lokal organisering.

Vi mener, at rummeligheden strukturelt set fordrer, at der med en moderniseret styringsstruktur for folkekirken *fortsat* arbejdes for:

- 1) At magten spredes på flere aktører - folketing, kirkeminister, biskopper, et landsdækkende udvalg, stiftsråd, provstiudvalg og menighedsråd - og balanceres mellem læge og gejstlige.
- 2) At kompetencefordelingen er klar som forudsætning for et frugtbart samvirke niveauerne og aktørerne imellem.
- 3) At beslutningsprocesserne præges af åbenhed og gennemskuelig, sådan at kirken eller i instanser i kirken ikke lukker sig om sig selv.
- 4) At demokratisk indflydelse er til stede på samtlige folkekirkelige niveauer.

Økonomi og fælles anliggender

Vi finder det naturligt at fortsætte en demokratisk tradition grundlagt med menighedsrådsloven i 1903, og siden hen videreført med loven om henholdsvis provstiudvalg og stiftsråd. Vi finder denne tradition udtrykt i oplæggets model 2 med beskrivelsen af et nationalt folkekirkeligt udvalg for økonomi og fælles anliggender, hvor der fastlægger budget og regnskab for fællesfonden.

Vi finder også, at model 2 med et sådant udvalg for økonomi og fælles anliggender yderligere befæster beslutningernes demokratiske legitimitet og gennemskuelig. Ligesom den virker til, at udvalget i dets bredt folkekirkelige fundering, fastholder opmærksomheden på, og skærper den fællesøkonomiske manøvre dygtighed i forhold til de udfordringer og behov, som erfares på både lokalt og nationalt plan i den folkekirkelige hverdag.

Vi kan yderligere bifalde model 2b, hvor udvalg og kirkeminister forpligtes på enighed. På den måde kan principperne bag en samarbejdende folkekirke fastholdes og pointeres og i øvrigt ligge fint i tråd med en dansk tradition for samtale demokrati. Åbenheden og gennemskueligheden i processen vil ydermere nyde godt af, at begge parter tvinges til at argumentere for deres synspunkter.

Udvalgets sammensætning

Med hensyn til spørgsmålet om de frie folkekirkelige organisationers observatørstatus i et sådant folkekirkeligt udvalg for økonomi og fælles anliggender foretrækker vi at fastholde den danske model med frihed for disse organisationer, så de – selv om de er "børn af huset" - ikke bindes op på rådets beslutninger og prioriteringer. Som et frit, folkekirkeligt forum ønsker vi i Grundtvigsk Forum at fastholde vores mulighed for også at være et kritisk korrektiv til udvalgets beslutninger og på denne måde bidrage til en åben og offentlig debat vedr. udvalgets dispositioner.

Vi forudsætter, at udvalget for økonomi og fælles anliggender indkalder forskellige parter og fagligt kompetente, når det er relevant. I forlængelse af et grundtvigsk frihedssyn ønsker vi at pointere, at det også gælder i sager, hvor der er særlige hensyn at tage til mindretal, som kan have vanskeligt ved at vinde repræsentation i det folkekirkelige demokrati. Dette bør konkretiseres i lovgivningen.

Folkekirkestævne

Grundtvigsk Forum foreslår - for netop at fastholde det folke-kirkelige i den folkekirkelige organisation og styrke remtrækket mellem "top" og "bund" - at der, som foreslået i debatoplæggets model 3, afholdes et årligt "folkekirkestævne" med deltagelse af landets stiftsråd, de frie folkekirkelige organisationer, udvalget for økonomi og fælles anliggender, biskopper, folketingets kirkeudvalg, kirkeminister samt alle interesserede i øvrigt.

Folkekirkestævnet tænkes som et myldrende inspirationsforum, hvor der ikke træffes beslutninger og udstedes resolutioner, men hvor folkekirkens aktuelle udfordringer diskuteres, og gode ideer undfanges i den bredest tænkelige kreds. Folkekirkestævnet er således alene rådgivende i forhold til de øvrige instanser.

Indre anliggender

I en luthersk kirke og med et grundtvigsk menighedssyn må lægfolk have en central rolle også i forhold til de indre anliggender, specifikt forstået som i debatoplægget: de sorte bøger på alteret. Vi ønsker i denne sammenhæng tillige særligt at forpligte bispekollegiet på deres teologiske kompetencer og tilsynspligt – for således også at understrege vigtigheden af teologisk sagkundskab.

Vi finder det problematisk at samle både indre anliggender og økonomi i ét fælles udvalg eller råd, da det vil give en uheldig magtkoncentration. Vi finder dog ikke behov for at etablere et fast, stående udvalg vedrørende indre anliggender, da der kun sjældent er behov for ændringer i disse. Ændringer bør udspringe af behov i menighederne, som de fx kan komme til udtryk i arbejdsgrupper, på folkekirkestævnet og i andre fora.

Det bør påhvile folkekirkens udvalg for økonomi og fælles anliggender at tage initiativ til igangsættelse af processer i indre anliggender. Vi foreslår, at det sker ved at indkalde stiftsrådsformænd og biskopper, der alene mødes, når behovet således opstår og her kan udgøre folkekirkens udvalg for indre anliggender. Vi forudsætter, at dette udvalg i øvrigt, som hidtidig praksis, inddrager bredt folkekirkelige og særligt fagligt kompetente kredse i arbejdet.

Vi går således ind for en model 2 med den modifikation, at udvalget for indre anliggender er et "hvilende udvalg", der alene mødes efter behov og hvor initiativet til dette ligger i folkekirkens udvalg for økonomi og fælles anliggender.

Torsten Johannessen,
Formand for Grundtvigsk Forum

Niels Henrik Arendt
Næstformand for Grundtvigsk Forum

Høringsvar fra Indre Mission vedrørende "Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken".

Indre Missions hovedbestyrelse støtter en øget selvstændiggørelse af folkekirken i lyset af den politiske udvikling, der er kendetegnet af mindre føling med kirken og det kirkelige liv fra folketingets side. Det er samtidig vigtigt, at folkekirken som trossamfund bevares på sit evangelisk-lutherske bekendelsesgrundlag, og at den hidtidige arbejdsfrihed inden for rammerne af folkekirken også bevares, således at folkekirken fortsat kan opfattes som et trygt hjemsted også for kirkegængere med en klassisk kristendomsforståelse og de mange, der arbejder i de frivillige folkekirkelige organisationer.

Vi ser gerne, at ændringer i en ny styringsstruktur bevidst understøtter og videreudvikler (1) *det lokale kirkeliv*, styrker (2) *det frivillige arbejde og de frivillige kirkelige organisationer* samt (3) fastholder og udvider *frihedstraditioner*:

- 1) Det må tydeligt fremgå, at en sammenhængende styringsstruktur ser sognet som den bærende enhed mod folkekirkens *formål* (i tråd med fx Menighedsrådsloven § 1 og Betænkning 1477 fra 2006). Nok nævnes sognet i pejlemærke 5, men det står ikke klart, hvordan man vil sikre, at ændrede økonomiske og strukturelle forhold ikke vil fratage sognet status som selvstændig forvaltningsmæssig størrelse med betydning for lokalt meningsfyldt kirkeligt engagement.
I oplægget konstateres (s.12), at folkekirken – i en landsdækkende helhed med netop mange små enheder – er karakteriseret ved et nærhedsprincip, som også fremmer rummelighed, frihed og derigennem mangfoldighed. Det ønsker vi bevaret og finder det derfor afgørende, at en ny struktur ikke skaber kirke 'fra oven', men 'fra neden', hvor medindflydelse er nøgleord ved at ansvarliggøre lægfolket. Ved at søge at fremme en decentralisering, mener vi, at man bedst kan imødegå en uønsket strukturel centralisering ved etablering af et kirkeråd, som kan rumme kimen til magtpositioner og en kirkelig ensretning på flertallets præmisser. Vi håber, at der vil råde et ledelsessyn i fremtidens folkekirke, hvor den ikke ledes ud fra et syn med fokus på regler, kontrol og fastholdelse af magt, men af at skabe vide rammer for selvbestemmelse på alle niveauer af arbejdet.
- 2) De frivillige kirkelige organisationer bør have tilbørlig fokus, for de rummer meget folkekirkeligt liv og virker ikke mindst som katalysatorer for fællesskab og engagement. De har meget at byde ind med af ressourcer, erfaring og er generelt med til fremme folkekirkens berettigelse og udbredelse, særligt når det gælder mission, diakoni, undervisning og oplæring. Folkekirken har brug for de frie folkekirkelige organisationer (og omvendt)!
Når det gælder det mere frie kirkeliv bør også valgmenigheder tydeligere inddrages som medspillere i en ny sammenhængende struktur, end vi finder, at det er tilfældet i oplægget.
- 3) Det er vigtigt, at den nuværende frihed til lokal organisering fastholdes og ligeledes de gældende frihedsordninger med mulighed for mindretalshensyn. Det er en styrke ved folkekirken, som gerne må vinde indpas ikke kun på sogneniveau, så en fremtidig mere "fri folkekirke" fortsat undgår ensretning og topstyring. Friheden kunne udvides til fremover at gælde eksempelvis følgende punkter, som anbefales at medtages som vedhæng til udvalgets konklusioner:
 - a. et mindretal af en vis størrelse bør have ret til egen præst med en vis procentvis ansættelse (evt. selvfinansiere en ekstra sognepræst);
 - b. præster skal (fortsat) have frihed til at afholde alle de forkyndende, undervisende og evangeliserende aktiviteter og gudstjenester, de vil, både i kirkerum, sognegårde og menighedshuse;
 - c. lægfolk og de frivillige kirkelige organisationer skal sikres ret til at få sognegårde, menighedshuse og kirker stillet til rådighed til de forkyndende aktiviteter, som de ønsker.

Folkekirkens opgave og identitet - og seks pejlemærker

Med udgangspunkt i ovenstående tilslutter vi os i al væsentlighed oplæggets beskrivelse af folkekirkens identitet og opgave (s.6-8). Dog vil vi ønske en præcisering om, at "enhver, der er døbt, har ret til at være med ... og tage del i et fælles ansvar" må ske i bundethed til den evangelisk-lutherske bekendelse. Dermed understreges folkekirkens rummelighed inden for denne ramme, frem for et primært fokus på rettigheder som kirkeskatteyder.

Vi noterer med tilfredshed pejlemærkernes beskrivelse af folkekirken, og at man tilsigter at fastholde denne forståelse for folkekirkens rammer og liv. Vi bemærker dog, at kirken ikke nødvendigvis er folkets (s.11), men Guds – til at virke i folket. Som det er statens opgave (jf. Grundloven) at understøtte folkekirken som evangelisk-luthersk, må det være kirkeordningens opgave at understøtte de enkelte menigheder (og én samlet folkekirke) til at være Guds kirke for folket.

Økonomi og fælles anliggender

Vi kan støtte en udvidelse af den demokratiske tradition, så folkekirken får større indflydelse på økonomi og de fælles anliggender med oprettelse af et nyt organ – et nationalt folkekirkerråd – i den retning, som det er beskrevet i model 2. Vi tilslutter os mest model 2b, hvor organ og minister forpligtes på enighed og samarbejde. Denne model vil også give folkekirken en tydelig reel medbestemmelse og med ansvar for kirkens økonomi mv. og indflydelse på prioriteringer for folkekirkens liv. Derfor er det afgørende, at kompetencer og procedurer er gennemskuelige, så processer er kendetegnet af åbenhed.

Indre anliggender

Vi støtter ikke oprettelse af ét organ, hvor de indre anliggender og økonomi er samlet. Det kan vise sig problematisk i forhold til dels en uheldig magtkoncentration, dels en udvikling af et politiserende organ, der udtaler sig på folkekirkens vegne, og som kan vanskeliggøre at bevare en "tålsom" folkekirke.

Frem for at etablere et fast, stående organ for indre anliggender, hvor der sjældent er behov for ændringer, kan det påhvile organet for økonomi og fælles anliggender at tage initiativ til at igangsætte nødvendige processer i indre anliggender, hvor procedurer nøje er beskrevet. Dog mener vi, at de to medlemmer med særlig sagkundskab indenfor jura og økonomi udpeget af ministeren (jf. s.39) ikke skal have kompetencer i forhold om indre anliggender.

Dette skal ske ved at indkalde biskopperne, når dette behov opstår. På den måde kan de udgøre et organ for folkekirkens indre anliggender med ansvar for at nedsætte relevante arbejdsgrupper med – som praksis hidtil – inddragelse bredt folkekirkeligt med hensyn til teologiske mindretal (i større grad end nu), faglige personer m.v. samt lade relevante parter have høringsret.

Vi ønsker en nærmere præcisering af bispekollegiets rolle i denne sammenhæng såvel for klarhed i procedurer som for at understrege vigtigheden af teologisk sagkundskab, bl.a. ved at forpligte biskopperne på deres kompetencer og tilsynspligt.

Sammensætning og valg

Det er afgørende for fremtidens folkekirke, at en kommende styringsstruktur motiverer mennesker til at tage ansvar for kirkens liv. Derfor er det vigtigt, at man udarbejder en struktur og et valgsystem, som styrker ansvarlighedsfølelsen hos alle grupperinger i folkekirken, herunder også de kirkelige mindretal.

Ved sammensætning af et organ (fx model 2b) vil det give en skæv fordeling, hvis læge medlemmer skal vælges i hvert stift. Derfor foreslår vi, at de læge medlemmer vælges med et tilbørligt hensyn til geografi og mindretal ved at anvende en model med landsdækkende valglister som ved folketingsvalg eller valg til Præsteforeningens bestyrelse. For os er valgproceduren vigtig, så der vises et reelt hensyn til den teologiske og kirkelige bredde i folkekirken.

Vi mener, at organisations-repræsentanterne bør have fuldt medlemskab og ikke blot observatørstatus, hvilket vil styrke engagement og ansvarlighed.

Vi ser som en selvfølge, at dette organ indkalder forskellige parter og faglig kompetence, når det er relevant, herunder også de frie folkekirkelige organisationer.

Med venlig hilsen
på vegne af Indre Mission i Danmark

Hans-Ole Bækgaard
formand

Metha Sørensen
næstformand

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postbox 2123
1015 København K

Angående:

Debatoplæg fra Udvalget for en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Idet vi henviser til høringsvar fra FKOF, ønsker KFUM og KFUK i Danmark at afgive følgende høringsvar:

Først og fremmest ønsker vi at kvittere for, at de frie kirkelige børne- og ungdomsorganisationer er tænkt så tydeligt med i debatoplægget.

Det tager vi som et stærkt signal om, at folkekirken ønsker at være kirke også for børn og unge. Og vi tager det som et godt signal om, at folkekirken ønsker at være kirke også i forhold til den aktuelle virkelighed, som børn og unge lever i.

KFUM og KFUK i Danmark ser sig selv som en aktiv del af folkekirkens liv og bestræbelser på at gøre kirkens budskab relevant i tiden.

NEJ til 'elitekristen' kirke – **JA** til sammenhæng mellem folk og kirke
Folkekirkens opbakning i den brede befolkning er unik og skal fastholdes. Mange mennesker har kontakt med kirken gennem de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer. Her bliver kirke og kristendom nærværende i børn og unges liv gennem daglige konkrete aktiviteter og i et sprog, der er deres. Foreningslivet er deres indgang til folkekirken.

Et samlet kirkeråd – JA TAK

For at kunne være kirke i tiden, vurderer vi, at folkekirken har brug for et samlet kirkeråd.

Vi ønsker, at hver enkelt døbt, hver enkelt menighed, og hver enkelt kirkelig organisation skal bidrage til folkekirkens samlede liv. Og vi mener, at folkekirkens samlede liv kræver samtale. Derfor ønsker vi et samlet organ, der kan organisere denne samtale.

- Et kirkeråd skal have plads til idéudveksling; til visioner om at være til stede på en relevant måde i danskernes dagligdag; til reaktion mod faldende dåbstal; til strategier for at være kirke i tiden og til ressourcefordeling.
- Med et kirkeråd bliver der en stærkt tiltrængt større synlighed om, hvor beslutningerne – særligt om folkekirkens økonomi – træffes.
- Et kirkeråd vil kunne give et langt mere repræsentativt medie billede ved, at billedet af kirken afspejler den reelle mangfoldighed og ikke domineres af kirkelige ydersynspunkter.

Konkret ønsker vi altså ét fælles råd for både økonomi og indre anliggender. Tanke og ressourcefordeling må følges ad. Om det bliver model 2 eller 3, er ikke afgørende for os.

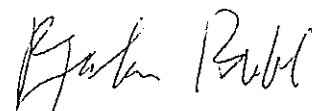
Ungdomsrepræsentation – JA TAK

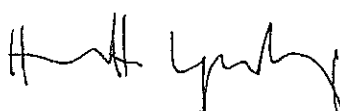
I de seneste år har KFUM og KFUK i Danmark bidraget til samtalen om folkekirkens fælles liv gennem konkrete tiltag som fx Konfirmandcenteret, SUK, ungdomspræster og BUSK.

For at vi kan bidrage endnu mere til folkekirkens ungdomsansigt, ønsker vi, at et kommende kirkeråd bliver i stand til at inddrage børne- og unge-perspektiver i sit arbejde.

Venlig hilsen

KFUM og KFUK i Danmark
Hovedbestyrelsen

Bjarke Buhl
Formand

Henriette Lynderup
Næstformand

Vedrørende "Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken"

For Kirkeligt Centrum er det væsentligt, at folkekirken ikke kun lader sig definere ved en lovgivningsmæssig rammeordning. Folkekirken er for os et trosfællesskab, hvor der er plads og rum til mangfoldigheden, et fællesskab, der ser sig bundet både af den dobbelte forpligtelse: på folket i Danmark og på det evangelisk lutherske trosgrundlag.

Sammenhængskraften i folkekirken er netop bekendelsen, traditionen og den folkelige forpligtelse. Og det gør folkekirken til *kirke*, der også kan og skal være et værn mod den stigende kirkelige individualisme, der bl.a. resulterer i frikirkedannelserne. Folkekirken er andet og mere end en sammenslutning af sognemenigheder – og den er andet og mere end en foreningskirke. Den er et åbent trosfællesskab, der skal være samfundets lys og salt.

Oplæggets grundlæggende kirkeforståelse tegner alene kirken som en institution, der er statens forlængede arm til varetagelse af kultur, folkelig sammenhæng og fortolkning af livsmening gennem forkyndelse af evangeliet om Jesus som verdens frelser. Spørgsmålet om, hvad der egentlig gør folkekirken til et forpligtende fællesskab, står åbent, og det er en meget væsentlig opgave at arbejde med dette spørgsmål i fremtiden.

"Pejlemærkerne"

Udvalgets 6 pejlemærker eller forudsætninger for en styrelsesordning kan vi et langt stykke af vejen identificere os med. Vi har dog følgende bemærkninger:

- I forlængelse af indledningen er det kendetegnende og skuffende, at bekendelsesgrundlaget ikke nævnes som et af pejlemærkerne! Derimod får rummeligheden og friheden et selvstændigt afsnit. Men selvom rummeligheden og friheden er afgørende, er rummet ikke uden vægge. Bekendelsesgrundlaget er, selvom det er åbent for tolkning, ikke uden substans.
- Afsnittet om præstens uafhængighed savner en afbalancering i forhold til menighedens og menighedsrådets frihed og rettigheder. Det er væsentligt, at præstens uafhængighed gælder embedshandlinger og ikke er en generel fritagelsesparagraf fra forpligtelsen til samarbejde med menighedsråd og andre om "kirkens liv og vækst". Når denne afbalancering mangler, tenderer folkekirken mod at blive fastholdt som præstekirke.

- Det sidste pejlemærke om magtspredningen og den demokratiske legitimitet er væsentlig, og vi kan tilslutte os vægtlægning på en struktur, der fastholder magtspredning som princip. Men dette skal netop ses i sammenhæng med det faktum, at en væsentlig baggrund for nedsættelsen af udvalget er den stigende erkendelse af, at folkekirkens beslutningsproces, f.eks. om økonomi og om kirkelukninger, er præget af uigennemskuelighed og mangel på beslutningsevne. På landsplan mangler der demokratisk legitimitet omkring landskirkeskatten.

Kirkeligt Centrums holdning til modellerne

Det er Kirkeligt Centrums opfattelse, at en ordning, der hviler på "model 2" vil være en realistisk forbedring af de nuværende forhold, om end den ikke vil skabe løsninger på alle de forhold, som er baggrund for udvalgets nedsættelse, eller som man i øvrigt kunne rejse omkring folkekirkens styrelse. Model 2 vil ligge inden for rammerne af, hvad der er folkelig dækning for, ligesom den fortsat hviler på en kirketænkning med udgangspunkt i sogne og menigheder

Vi kan tilslutte os en række af de bemærkninger hertil, som er fremsat i Grundtvigsk Forums høringssvar til rapporten.

Vi vil dog gøre opmærksom på følgende:

- Vi mener, at biskoppernes myndighed i forhold til de indre anliggender bør markeres klart i modellen. Det er en forudsætning for modellens kirkelige bærekraft, at biskopperne som demokratisk valgte til at føre det gejstlige tilsyn også tillægges en afgørende indflydelse på spørgsmål om kirkens lære, ritualer, præsters uddannelse mv. Bispekollegiet bør tillægges ret og kompetence til at udtale sig samlet.
- I den forbindelse har udvalget efter Kirkeligt Centrums opfattelse i sit oplæg defineret de indre anliggender for snævert, og det vil være en væsentlig opgave inden et lovforslag udarbejdes at få en mere dækkende definition af de indre anliggender.
- Det er afgørende, at kompetencen i forhold til økonomien og de fælles anliggender placeres sammen i folkekirkerådet, således at den nuværende budgetfølgegruppens opgaver lægges over i folkekirkerådet og gerne med øget kompetence i forhold til ministeren.
- Noget af det positive i model 2 er, at de frie folkekirkelige organisationer tænkes med i den folkekirkelige helhed. I Kirkeligt Centrum er vi usikre på, om den bedste måde at gøre det på er gennem egentlig repræsentation i et folkekirkeråd, eller om det skal ske på anden vis (observatørstatus, medlemskab af udvalg og arbejdsgrupper). På den ene side er det meget væsentligt at markere organisationernes naturlige tilstedeværelse i den folkekirkelige helhed. På den anden side er det vigtigt, at organisationerne bevarer deres uafhængighed af den kirkelige struktur, af hensyn til deres fortsatte frihed og integritet.

- Vi er enige med Grundtvigsk Forum i tankerne om et landsdækkende "kirkestævne", hvad der i en del andre kirkeordninger kaldes et kirkemøde. Vi finder, at det vil være et godt supplement til model 2's organer.

Konklusion:

En folkekirkelig styrelsesreform med udgangspunkt i model 2 vil være et godt skridt på vejen til den nødvendige modernisering og klaring af folkekirkens styrelse. Den vil muliggøre en større klarhed og beslutningsdygtighed i forhold til de udfordringer, som folkekirken som helhed står i, uden at det vil ændre på sognenes og menighedernes frihed og ansvar.

En lang række opgaver i en nutidig og fremtidig folkekirke kræver en fælles indsats på tværs af sogne-, provsti- og endog stiftsgrænser. Intet sogn er i dag i stand til at bære sig selv. Hverken økonomisk eller kirkeligt. Derfor er den modstand mod reformer, der hviler på tanken om sognets ukrænkelighed, udtryk for mangel på realitetssans og sans for, at folkekirken nok er "kirke fra neden" i Danmark, men at dette ikke udelukke, at der er en række spørgsmål, som vi "fra neden" må gå sammen om og tage op som kirke i fællesskab.

Og netop her vil Kirkeligt Centrum understrege, at det er som kirke, vi går sammen og tager udfordringerne op, ikke som ministeriel funktion eller forvaltning. Derfor er det nødvendigt, at vi kan agere sammen, når det gælder fælles folkekirkelige anliggender.

Hertil vil vi sige, at et folkekirkeråd netop ikke udelukker mangfoldighed, men tværtimod kan samle forskellighederne i et fælles engagement for folkekirken. Dernæst har vi nu en gang god tradition for debat og ikke autoritative udtalelser på andres vegne i vores kirke. Men forfriskende vil det da være, om vi som folkekirke turde vedgå de værdier og det menneskesyn, som er det bærende i en kristen livsforståelse. Det handler slet og ret om kirkens troværdighed. Det er netop, hvad 200 års jubilæet, Søren Kierkegaard egentlig minder os om.

Henning Nørhøj
Formand for Kirkeligt Centrum

Kaj Bollmann
Næstformand for Kirkeligt Centrum

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholm Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Vedr. debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

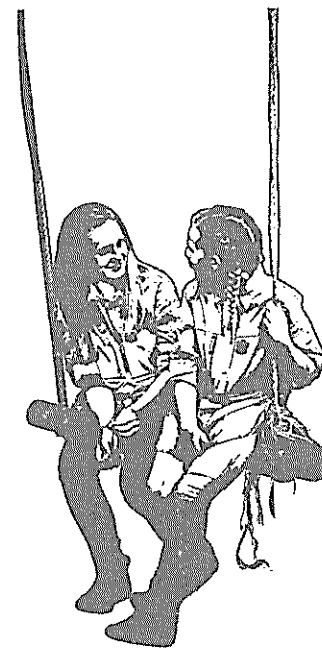
Frivilligt Dreng- og Pigeforbunds (FDF) hovedbestyrelse har behandlet Ministeriet for Ligestilling og Kirkes debatoplæg om fremtidig styringsstruktur for folkekirken og ønsker at afgive nedenstående høringssvar. Høringssvaret indeholder følgende:

- Værdsættelse af, at frie kirkelige organisationer er tænkt med i debatoplægget
- Glæde over, at der er arbejdet med pejlemærker for folkekirken, men mangler dog et yderligere pejlemærke omkring frivillighed og har kommentarer til en række af de øvrige
- Klar anbefaling af model 3: Kirkeråd med udvidet kompetence for både indre anliggender og fælles økonomi
- Anbefaling af at der dannes ét råd med samlet kompetence i forhold til indhold og økonomi og med også frie kirkelige organisationer som fuldgældige medlemmer

Indledende bemærkning

Først vil FDF gerne udtrykke stor værdsættelse af, at de frie kirkelige organisationer er tænkt med i debatoplægget. Det har altid været et grundsyn i de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer, at folkekirken er udtryk for et familieskab, hvor de forskellige led har hver sin opgave, men tilsammen udgør folkekirken. De frie kirkelige organisationer løser en lang række kirkelige kerneopgaver, og derfor er tiden også inde til at tænke én folkekirke, og ikke som det ofte har været i to eller flere søjler med den officielle kirke som én søjle og de frie kirkelige organisationer som en anden. Kirken er, hvor evangeliet forkyndes, og der bør tænkes én folkekirke med mange indgange og rum.

De frie kirkelige organisationer skal ikke tænkes med i en folkekirkelig struktur blot fordi de er organisationer, men fordi de besidder en faglighed vedrørende kirkens kerneopgaver; diakoni, mission og undervisning. Derudover sidder de frivillige organisationer med en dyb erfaring med, at der kan samarbejdes på alle niveauer med respekt for forskelligheden. At vælge en bestyrelse/et råd er ikke udtryk for, at nogle få tager magten og dermed friheden fra det lokale arbejde. En valgt bestyrelse/råd ved, at dens opgaver skal forvaltes ansvarligt i dyb respekt for mangfoldigheden og rummeligheden.

Bemærkninger til de seks pejlemærker

FDF ser det som en stor styrke, at der i debatoplægget er beskrevet seks pejlemærker, der sætter ord på og definerer, hvad det vil sige at være folkekirke i 2013. Det er nogle pejlemærker, der fremadrettet i høj grad kan bruges i den grundlæggende samtale om at være relevant og vedkommende folkekirke.

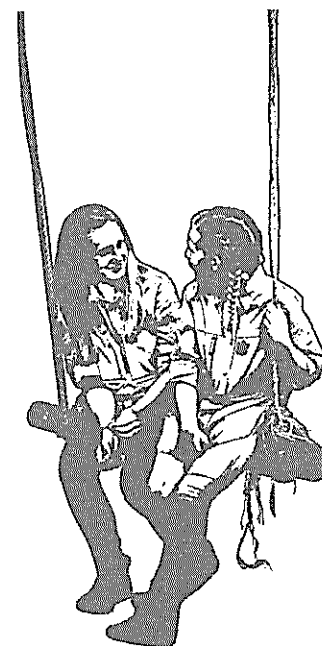
FDF vil dog gerne pege på, at der, set med vores øjne, mangler et pejlemærke omkring frivillighed/det almene præstedømme. Det er helt afgørende for folkekirken, at frivillige løfter med og sammen skaber kirke. Man kan ikke forestille sig en evangelisk-luthersk kirke, hvor det ikke er det almene præstedømme i form af blandt andet frivillige, der bærer kirken, og det er derfor et afgørende pejlemærke.

Det andet pejlemærke om *folkekirkens tilstedeværelse* overalt i landet, er vi naturligvis helt enige i, og bemærker også at der er opmærksomhed på, at rigtigt mange mennesker møder kristen forkyndelse og kirken gennem de frie kirkelige organisationer, ikke mindst de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer. I den forbindelse er det helt centralt at fastholde, at "ønsker fra f.eks. frie kirkelige organisationer om præsters medvirken kan imødekommes ved, at præster, der er villige til at påtage sig dette, af biskoppen kan blive bevilget "forlagt tjeneste" og dermed løse opgaven som en del af deres tjenstlige arbejde". Det er for den fremtidige tilstedeværelse overalt vigtigt, at dette fortsat er en mulighed der ses velvilligt på af ALLE biskopper og ikke blot nogle.

Pejlemærket omkring *præstens uafhængighed* kunne få mere relevans ved, som det også gøres i afsnittet, at pege på ændringen af menighedsrådsloven i 2007, hvor det blev bestemt, at menighedsrådet har ansvar for både kirkelige og administrative anliggender i sognet. Det er et vigtigt pejlemærke, at det er menighedsrådet – inkl. præsten eller præsterne, der har ansvaret for at lede det kirkelige liv i sognet, såvel for så vidt angår rammerne som indholdet. Dette inkluderer naturligvis også præsternes uafhængighed, men det bør være samspillet mellem lægfolk og præster, der er det vigtige pejlemærke, og ikke præstens uafhængighed, der jo udelukkende er ved udøvelsen af de pastorale forpligtelser og ikke vedrører sognets visioner og mål.

Pejlemærket omkring *rummelighed og frihed* er og har altid været central for en levedygtig folkekirke. Det handler om en rummelighed, der naturligvis skal anerkendes af alle parter i folkekirken. Folkekirken kan kun overleve som folkekirke, hvis der er rummelighed og frihed, lige såvel som rummelighed og frihed kræver en folkekirke. Tingene hænger uløseligt sammen. FDF og andre kirkelige børne- og ungdomsorganisationer er lokalt engagerede også de steder, hvor rummeligheden og friheden kan være udfordret, og er på den måde med til at sikre rummelighed og frihed i folkekirken.

Vi er grundlæggende enige om det femte pejlemærke om folkekirkens enhed, og vigtigheden i at holde fast i, at sognene er en del af én folkekirke. Dog virker det som en unaturlig begrænsning at sætte tal på antallet af menigheder. Hvem ved, hvor mange sogne og menigheder fremtiden vil byde på, men vi forventer og ønsker stadig, at det er én folkekirke. Pejlemærket bør derfor hedde "*Mange*"

menigheder – én folkekirke". Pejlemærket ligger også naturligt op til, at for at have én folkekirke er nødvendigt med et forum, hvor der kan føres en kontinuerlig samtale mellem lægfolk og gejstlige om det, der er vigtigt for folkekirken, et forum, der har initiativretten for folkekirkens fælles anliggender, og hvor der ses langsigtet og overordnet på kirkens liv og vækst.

Bemærkninger til modellerne om indre anliggender og folkekirkens økonomi

Som allerede nævnt finder FDF det vigtigt, at der oprettes et folkekirkeråd, hvor der føres en kontinuerlig samtale om kirkens liv og vækst i et moderne samfund. Folkekirken står over for en række udfordringer, der ikke nødvendigvis kan løses på sogneniveau eller i folkekirkens nuværende struktur. Derfor vil vi på det kraftigste tage afstand fra de beskrevne modeller (model 1: Lovregulering med udgangspunkt i nuværende ordning vedr. både indre anliggender samt økonomien) hvor der ikke skabes rammer for at løse nogle af de udfordringer, folkekirken står over for. Det virker desuden som om, at der i model 1 for indre anliggender med "en tydeliggjort indflydelse for biskopperne" (side 19) gives uforholdsmæssig stor indflydelse til de gejstlige på bekostning af lægfolket. Det er også FDFs vurdering, at model 2 i en eller anden af de beskrevne former ikke vil være tilstrækkelig til at få det forum, hvor fremtidens folkekirke kan debatteres og udvikles. Ganske vist er det et skridt i den rigtige retning, men det forekommer alligevel, at der ved en model 2 vil være en risiko for, at man ikke skaber den tilstrækkelige fornyelse og mulighed for at tænke på tværs. Dermed kan en sådan løsning ende med at skabe større frustrationer end den skaber nye muligheder.

Det er således vores ønske, at der i fremtiden skabes rammer, hvor der kan føres en kontinuerlig samtale om kirkens anliggender, udfordringer og udvikling. Vi er i en tid, hvor det ikke er nok blot at fortsætte, som vi plejer. Folkekirkens store udfordring er at være kirke hvor folket er i en tid, hvor folket både fysisk og mentalt flytter sig. Men for at kunne være kirke på en fortsat nærværende og vedkommende måde må der også nødvendigvis være et sted, hvor man kan føre en konstruktiv samtale omkring udfordringer og prioriteringer. Den officielle kirke har et velorganiseret hierarki fra menighedsråd over provsti, stift og biskop til ministeriet. Derimod har de frie kirkelige organisationer altid stået uden for banen og forsøgt at spille bolden ind uden at vide, hvem man skulle spille til, og uden at vide, hvem der har lyst til at gribe bolden. Eksemplerne på dette er mange; BUSK, ny salmebog, SUK, kirkepiloter, dåbsklub, ungdomspræster, folkekirkens konfirmandcenter m.m. Disse eksempler er ikke specifikt relevante for organisationerne, men er anliggender for hele kirken, og organisationerne har altid været afhængige af, om der var en biskop eller minister, der ville gribe bolden og bære den videre. Der har manglet et formelt sted for en kontinuerlig samtale omkring disse anliggender. Hvor starter f.eks. en samtale omkring en ny salmebog? Om to år er konfirmanderne født efter "den nye" salmebog blev udgivet. Salmebogen bliver ikke ved med at være ny, men der er ikke noget naturligt sted at starte samtalen om behovet for en ny salmebog.

Derfor vil FDF klart anbefale model 3: Kirkeråd med udvidet kompetence for både indre anliggender og fælles økonomi. Det er også vores klare anbefaling, at det er

ét råd, der har den samlede kompetence i forhold til indre og fælles anliggender og økonomi. Når målsætninger lokalt skal angives i forbindelse med budgetlægningen, og man dermed tænker indhold og økonomi sammen, så giver det dårligt mening at adskille indhold og økonomi på nationalt plan.

Når det i debatoplægget side 43, linie 1 – 4 skrives, at økonomibestyrelsen kan iværksætte folkekirkelige fælles anliggender f.eks. vedrørende "kommunikation, videndeling, undervisning, religionsmøde og mission" er det FDFs holdning, at det vil give mere mening at skrive, at initiativer kan f.eks. vedrøre gudstjeneste, undervisning, diakoni og mission for således at fastholde en sammenhæng med tidligere betænkninger.

Vedrørende sammensætning af organet i model 3 ønsker FDF, at repræsentanter fra de frie kirkelige organisationer ikke blot har observatørstatus vedr. økonomi, men er fulgyldige medlemmer i alle anliggender. Det kan være vanskeligt at adskille indhold og økonomi, og det vil derfor give mest mening ikke at skulle være observatører på nogle spørgsmål, men derimod være fulgyldige medlemmer i alle spørgsmål.

FDF bifalder også ideen om en idé- og dialogpartner for organet omkring nye initiativer (side 44, linje 6 – 10). Men vi finder ikke en institutionalisering af et årsmøde for stiftsrådene som værende en god model for dette. Når hele debatoplægget tydeligt viser, at frie kirkelige organisationer er en del af folkekirken, giver det ikke mening at lave en idé- og dialogpartner med kun dele af folkekirken. Der må derfor tænkes i et stormøde, hvor andre end blot stiftsrådene deltager.

Som valgt repræsentant i et folkekirkeligt organ er det naturligvis afgørende at have et bagland, man repræsenterer. Dette gælder for alle valgte medlemmer, og det kræver naturligvis, at også frie kirkelige organisationer organiserer sig, således at når man vælges, repræsenterer man andre end sig selv. Dette er en opgave, som FDF er sikker på, at man med fordel kan vente med at finde en endelig løsning på, indtil man præcist kender organets opgaver. Dog vil vi klart anbefale, at det ene mandat fra de frie kirkelige organisationer tilfalder de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer.

Afsluttende bemærkning

Folkekirken står over for afgørende udfordringer i fremtiden, og det er et stort, men nødvendigt skridt, at der nu er lavet et debatoplæg omkring fremtidens styringsstruktur for folkekirken. FDF finder det dog særdeles vigtigt, at vi denne gang kommer videre end blot at have haft debatten, og det er derfor vores store ønske, at man i det videre arbejde såvel i udvalget som politisk når frem til, at tingene godt kan være anderledes, end de er i dag og samtidig fastholde en fælles folkekirke. En folkekirke der ikke sikrer et rum for udvikling, afvikles.

På vegne af FDFs hovedbestyrelse

Jonas Kolby Laub Kristiansen
Formand

Morten Skrubbeltrang
Generalsekretær

Frivilligt Dreng- og
Pige-Forbund, FDF
Rysensteensgade 3
1564 København V
Tel.: 33 13 68 88
FDF@FDF.dk | FDF.dk

Protector:
Hendes Majestæt
Dronningen

Hørings svar fra KFS

på Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

KFS' (Kristeligt Forbund for Studerende) bestyrelse takker for muligheden for at indsende et høringssvar. Vi har drøftet og vedtaget følgende:

Folkekirken indre anliggender

KFS' bestyrelse er i princippet tilhænger af, at der etableres et kirkeråd i folkekirken, som skal forelægges spørgsmål vedrørende folkekirken indre anliggender og tages med på råd af ministeren. Vi peger derfor på udvalgets Model 3: "Kirkeråd med udvidet kompetence" som det bedste bud blandt de fremlagte på en modernisering af folkekirken styringsstruktur.

Vi finder det dog af afgørende betydning, at folkekirken mindretal har mulighed for at blive repræsenteret i alle folkekirken demokratiske organer. Dette er i dag tilfældet i de folkekirkelige råd, og det har været tilstræbt i de senest nedsatte kirkeministerielle udvalg.

Debatoplæggets forslag til sammensætning af et kirkeråd bryder imidlertid med dette. Valget af medlemmer fra de forskellige råd følger ikke den almindelige, danske tradition for forholdstalsvalg, men lægger op til, at der fx vælges én repræsentant fra menighedsrådene i hvert stift. Dette vil i praksis betyde, at en række teologiskbetingede mindretal slet ikke bliver repræsenteret i et kommende kirkeråd.

Vi finder denne valgform udansk og forudser, at den vil holde teologiskbetingede mindretal i folkekirken uden for indflydelse på folkekirken indre anliggender. Vores bekymring er, at folkekirkemedlemmer, som ikke oplever sig repræsenteret i et kommende kirkeråd, vil miste ejerskab for folkekirken. Et kirkeråd sammensat efter debatoplæggets principper vil efter vores vurdering indsnævre folkekirken beslutningsprocesser i stedet for at skabe inddragelse og bredde.

Hvis principperne for sammensætningen af kirkerådet ikke ændres, så der bliver plads til teologiskbetingede mindretal, vil vi af ovennævnte grunde fraråde oprettelse af et kirkeråd.

Folkekirken økonomi

Vi har ikke nogen præferencer i forhold til de fremlagte modeller til modernisering af folkekirken økonomiske styring.

KFS' bestyrelse d. 20.10.2013

Et hørings svar fra Dansk Oase vedr. en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for Folkekirken

I debatten om en nyordning af Folkekirken er det vigtigt at fastholde, at *Folkekirken er kirke, før den er noget som helst andet*. Vi er enige i debatoplæggets udgangspunkt, at Folkekirken som en kristen kirke har til opgave at forkynde evangeliet om Kristus som hele verdens frelser. En ordning for Folkekirken må ikke lægge hindringer i vejen for kirkens mission.

Grundlæggende mener Dansk Oase derfor, at *kirken må frigøres fra at være en del af den offentlige forvaltning*. I alle debatoplæggets modeller er Folkekirken stadig en del af den statslige forvaltning, men der vil altid være interessekonflikter mellem at være kirke i mission og at være en del af en statslig forvaltning. Vi mener ikke, at det kræver en ændring af grundloven at løsne "det nære bånd mellem stat og kirke", idet statens understøttelse af den evangelisk-lutherske kirke qua folkekirke (dvs. folkeflertallets kirke) kan opfyldes på andre måder, f.eks. gennem en samarbejdsaftale.

Dansk Oase vil derfor opfordre til, at *styrelsesordningen begrænser sig til kun at have fokus på få overordnede områder for et samarbejde mellem stat og kirke*, f.eks. kirkeskat/opkrævning af medlemsbidrag samt vedligeholdelse af historiske og bevaringsværdige bygninger. *Staten må anerkende kirkens jurisdiktion indenfor sit eget område*, dvs. alt hvad der vedrører menighedens liv: ledelse lokalt, tilsyn, gudstjenesteliv, præsteuddannelse samt kaldelse af præster og andre ledelsestjenester, diakoni, undervisning osv.

En sådan frigørelse af kirken fra den statslige forvaltning er den naturlige konsekvens af den frihedstradition, som ikke mindst den grundtvigske bevægelse har været en fortaler og forkæmper for, og som er kommet til udtryk i den folkekirkelige frihedslovgivning. For Dansk Oase er det afgørende, at denne *frihedslinje fastholdes og videreudvikles i en ny ordning* for kirkens styrelse.

Dansk Oase er enig med Præsteforeningen i, at "den folkekirkelige struktur afledes af Folkekirkens grundenhed, menigheden, såvel dens læge som dens gejstlige del." (Præsteforeningens Blad nr. 18 2012, s. 393). For Dansk Oase betyder det, at *hver menigheds selvstyre må respekteres*.

Debatoplægget understreger ganske rigtigt, at en stor del af Folkekirkens virksomhed sker gennem de folkekirkelige organisationer og foreninger, men debatoplægget glemmer valgmenighederne.

Høringsvar fra Dansk Oase 1

Hvad er Dansk Oase?

Dansk Oase er en voksende bevægelse i Folkekirken. Bevægelsen blev grundlagt i 1989 efter forbillede fra Norsk Oase som en karismatisk vækkelsesbevægelse på luthersk grund. Parallelt med Dansk Oase grundlagdes Forum for en Fri Folkekirke også i 1989 med en hovedsageligt karismatisk menigheds- og kirkeforståelse, men med et klart kirkepolitisk sigte. Forum for en Fri Folkekirke nøjedes ikke med at tale om en selvstændiggørelse af Folkekirken i forhold til staten, men tog den folkekirkelige frihedslovgivning i brug til at skabe nye menighedstyper, som vil kunne danne rygraden i en fri Folkekirke: Valg- og frimenigheder, menighedssamfund, husmenigheder. I 2000 fusionerede de to bevægelser. Dansk Oase blev en menighedsbaseret bevægelse og overtog dermed Forum for en Fri Folkekirkens menighedstænkning, men ikke i første omgang det kirkepolitiske program. Dansk Oase består af 17 menigheder, et netværk af 77 præster, driver en efterskole og samler omkring 5.000 personer hver sommer.

Valgmenighederne kan ikke sidestilles med de kirkelige organisationer og foreninger – netop fordi de er menigheder og defineres som sådan ud fra samlingen om 'Ordet og sakramenterne'. Fordi debatoplægget primært tænker i forvaltningsmæssige og forvaltningsretslige baner, tilgodeses hverken *organisationer, foreninger eller valgmenigheder tilstrækkeligt som medspillere i udmøntningen af indholdet i Folkekirkens indre anliggender.*

De folkekirkelige foreninger, organisationerne og valgmenighederne er med til at sikre Folkekirkens rummelighed, bredde og mangfoldighed. Dansk Oase er enig med Præsteforeningen angående, at flere *forskellige debatfora* sikrer dette i den folkekirkelige kontekst (Præsteforeningens Blad nr. 18, 2012, side 395). Sådanne fora må naturligvis være frivillige, men må kunne bestå af menigheder med tilknytning til f.eks. de kirkelige bevægelser eller tage udgangspunkt i valgmenigheder og kirkelige foreninger og organisationer samt parakirkelige bevægelser, som har en affinitet til et af disse fora.

Der kan dog være behov for *en form for bestyrelse*, som dels kan tjene *en solidarisk økonomi* for hele Folkekirken, herunder aflønning af præster og andre ansatte i Folkekirken, og dels kan være *et samarbejdsorgan i et aftaleforhold mellem stat og kirke*. En sådan bestyrelse må dog ikke udvikle sig til et kirkemøde præget af magtkampe mellem fløje i kirken og majorisering på bekostning af mindretal. Måske en folkekirkelig bestyrelse i højere grad ville afspejle Folkekirkens rummelighed, bredde og mangfoldighed, hvis de ovennævnte fora bliver repræsenteret på lige fod med stiftsvalgte medlemmer.

Overordnet ønsker Dansk Oase altså, at en nyordning for Folkekirken respekterer og videreudvikler frihedslovgivningen, frigør kirken fra den statslige forvaltning til fordel for et ligeværdigt aftaleforhold mellem kirke og stat, og at mindretal, valgmenigheder og folkekirkelige foreninger og organisationer repræsenteres i en evt. bestyrelse for Folkekirken.

Bemærkninger til afsnit i debatoplægget

Vedr. Folkekirkens opgave og identitet – og seks pejlemærker

Dansk Oase er enig i de bemærkninger, som fremsættes i Niels Thomsens Kronik i Kristeligt Dagblad 6/7 2013: *"Alle tre modeller er primært en kodificering af den praksis, der har udviklet sig hen ad vejen... Denne praksis signalerer en dybtgående forandring, der er sket med Folkekirken: Den har forandret sig fra at være en kirke, hvor grundenheden var menighederne, til at være religiøst serviceorgan i lighed med den moderne stats borgerservice. Det er den kirkeforståelse, der ... er skelettet i debatoplæggets indledning og i de seks pejlemærker."*

Fremstillingen af Folkekirken som evangelisk-luthersk kirke udtrykker derfor en forvaltning, som er tilpasset kirkeforståelse, f.eks. bliver "de helliges forsamling" til "et fællesskab af mennesker" og "de troendes almindelige præstedømme" til "det almindelige præstedømme" (side 6), og selvom det fremhæves, at menighedens liv, ifg. Reformatorerne, ikke er bundet til steder og personer, indbefatter denne ubundethed, set med debatoplæggets øjne, dog ikke den naturlige konsekvens, at så kan kirken heller ikke være bundet til staten. Endvidere taler bekendelsen ikke om "et rummeligt fællesskab, hvor enhver, der er døbt, har ret til at være med, og ... har mulighed for at tage del i det fælles ansvar." Bekendelsen taler ikke om rettigheder, og kriteriet for medlemskab er ikke en dåbsattest, men både dåb og nadver og Ordets forkyndelse. Bekendelsen kan ikke forestille sig, at nogen kan tjene menigheden som menighedsrådsmedlem, (selvom dette begreb ikke forekommer i bekendelsen) eller i andre styrende opgaver uden aktiv deltagelse i kirkens gudstjenestelige liv, altså jævnligt at være med i de helliges fællesskab omkring Ordet og sakramenterne. Det kan være en sidegevinst, at kirken er en kulturbærende faktor, men det er ikke dens opgave. (side 7).

Debatoplægget har øje for de frie folkekirkelige organisationers rolle i varetagelse af kirkens mission og diakoni og har øje for skabelse og kirkelige fællesskaber i særlige miljøer, men ser ikke den rolle, valgmenighederne spiller her, og hvordan den kirkelige frihedslovgivning giver mulighed for skabelse af profilmensigheder, som kan berige kirkens måder at skabe fællesskab og være i mission på (side 7-8).

Det første pejlemærke cementerer kirken som en del af den statslige forvaltning. Så længe kirken er en del af den offentlige forvaltning, mister kirken sin profetiske rolle, f.eks. hvis staten begår overgreb mod borgerne. (side 8).

Det andet pejlemærke om Folkekirkens tilstedeværelse overalt handler ikke om rettigheder som adgang til præstelig betjening, men sikres gennem størst mulig frihed til at forme og danne menigheder, som forkynder evangeliet kontekstuel i de forskellige miljøer. Her spiller valgmenigheder, profilmensigheder (og brugen af frihedslovgivningen) og de frie folkekirkelige organisationer en afgørende rolle. (side 8-11).

Vedr. *det tredje pejlemærke* savner Dansk Oase en omtale på side 11 af den tidligere *andenpræsteordning*, hvor menighedens medlemmer selv kunne kalde og lønne en præst. Denne ordning ansporede menighedens initiativ og ansvar på en måde, som ikke sker ved præstestillinger, som blot finansieres af de lokale kirkelige kasser. Den nuværende ordning begrænser menighedernes frie ret til at kalde det antal præster, de skønner, er nødvendige for menighedens liv og vækst. Den eneste præst, som i dag virker efter denne ordning, er andenpræsten ved Bethlehems kirken i København. Her viser ordningen med andenpræsten sig

- ✓ Folkekirken er den lokale menighed (og samarbejdet mellem lokale menigheder)
- ✓ Folkekirken defineres indholdsmæssigt af sin bekendelse
- ✓ Folkekirkens nyordning må ophæve kirkens rolle som en del af den offentlige forvaltning
- ✓ Forholdet mellem stat og kirke fastlægges i samarbejdsaftaler
- ✓ En nyordning af kirken må værne om og videreudvikle frihedslovgivningen eller frihedstraditionen og sikre repræsentation af mindretal, valgmenigheder, profilmensigheder og menigheder i særlige miljøer samt de frie kirkelige organisationer.

som berigende for menighedslivet. Der burde ligeledes være *en langt friere mulighed for kaldelsen af hjælpepræster.*

Det fjerde pejlemærke om rummelighed og frihed er en mærkesag også for Dansk Oase, og frihedslinjen i dansk kirkeliv bør udvikles yderligere, måske også sådan, at det kirkelige tilsyn også tilpasses den rolle, som valgmenigheder, frie kirkelige organisationer, profilmenheder og menigheder i særlige miljøer spiller. Det er imidlertid problematisk, at lovgivningen indskrænker bekendelsens forståelse af ansvarligt medlemskab af en menighed til et spørgsmål om dåbsattest og kirkeskat, når bekendelsen dog forudsætter aktiv deltagelse i menighedens samling om ord og sakramenter. (side 11)

Det femte pejlemærke (side 11-13) afslører, hvor lille en rolle kirkens evangelisk-lutherske bekendelse spiller i debatoplægget. Kirkeordningen skal sikre, at "kirken er folkets". Det er direkte i modstrid med både bibel og bekendelse. Kirken er Kristi kirke, men den ønsker at række hele folket sit evangelium. En kirkeordning kan ud fra bekendelsen ikke være 'Folkets kirke' på den statslige forvaltnings præmisser, men må vokse ud af menighedernes liv, gudstjeneste og frie samarbejde, og må være et udtryk for kirkens væsen. Debatoplægget forveksler derfor kirkens enhed med hvad bekendelsen kalder "menneskelige overleveringer eller kirkeskikke eller ceremonier, som er indstiftet af mennesker". Kirkens enhed er Jesus Kristus og finder sit udtryk i samlingen om Ordet, dåben og nadveren efter Kristi indstiftelse.

Vedr. Folkekirkens indre anliggender

Det forekommer Dansk Oase problematisk, at kirkeordningen såvel som kirkens økonomi ikke forstås som et indre anliggende. Selvfølgelig må der, såfremt der foreligger en samarbejdsaftale mellem kirke og stat, være et overlap omkring økonomien og andre samarbejdsområder, men *principielt må kirkeordningen og kirkens økonomi ordnes i overensstemmelse med kirkens væsen og opgave.*

Ved at knytte kirkeordningen for tæt op ad den statslige forvaltning bliver f.eks. den kirkelige ledelsestjeneste låst fast i præstestillinger som tjenestemænd eller tjenestemandslignende stillinger. Det sikrer selvfølgelig til en vis grad forkyndelsesfrihed for præsterne, men det forhindrer en tjenstedifferentiering på ledelsesplan i menighederne. Der bliver ikke plads til at kalde menighedsledere ud fra nådegaver eller i den differentiering, som ordinationsritualets læsninger lægger op til: apostle, profeter, evangelister, hyrder og lærere. *Sammenknytningen med forvaltningen begrænser forkyndelsesfriheden, når det gælder en i evangeliet begrundet samfundskritik.*

Hvorfor skal ritualer m.v. autoriseres ved kongelig resolution og hvorfor skal minister og folketing ind over en retslig regulering af kirkens indre liv, når disse myndigheder ikke nødvendigvis opfylder bekendelsens kriterier for at kunne lede kirken – nemlig aktiv deltagelse i menighedens samling om Ordet og sakramenterne?

Dansk Oase modsætter sig status quo, hvor ministeren har enekompetencen, men er også skeptisk overfor et organ for indre kirkelige anliggender, hvis det får for stor en magt. Dansk Oase ønsker en menighedsordning baseret på menighedernes selvbestemmelse i deres eget indre liv, men

ønsker samtidig en form for bestyrelse, der sikrer bredde i Folkekirken og et samarbejde mellem menigheder og en samtale mellem kirkeretninger. Derfor har vi internt i kirken brug for en samtale om tilsyn. *Dansk Oase går ind for et biskoppeligt tilsyn, men ønsker en lettelse i brugen af stiftsbåndsløsning, samt et tilsyn, som tilgodeser de særlige vilkår for valgmenigheder, profilmienigheder, menigheder i særlige miljøer og de frie kirke organisationer.* Derfor må også valgmenigheder, profilmienigheder, menigheder i særlige miljøer og de frie kirke organisationer have en passende repræsentation i en folkekirkelig bestyrelse. En sådan bestyrelse skal bestemme så lidt som muligt, men kan evt. sammen med biskopperne være en form for prøvelsesinstans for det virke, som udøves gennem de enkelte valgmenigheder, profilmienigheder, menigheder i særlige miljøer og frie kirke organisationer.

Vedr. Folkekirkenes fælles økonomi og fælles anliggender.

Forholdet til staten bør efter Dansk Oases mening ordnes i en samarbejdsaftale. Den tidligere nævnte folkekirkelige bestyrelse kan varetage forbindelse mellem kirke og stat indenfor aftalens områder, f.eks. kirkeskat/opkrævning af medlemsbidrag og vedligeholdelse af historiske og bevaringsværdige bygninger. Bestyrelsen skal også sikre *solidarisk økonomi*, bl.a. omkring lønninger, og skal løfte *fælles opgaver*, f.eks. Folkekirkenes Mellemkirkelige Råd og repræsentation i internationale kirkelige organisationer.

Hvilken model foreslår Dansk Oase?

Dansk Oase forestiller sig en kirkeordning, som er baseret på den enkelte menighed, hvad enten det er en almindelig sognemenighed, en profilmienighed (som vel i høj grad er kendetegnet ved mange sognebåndsløsere), en menighed i et særligt miljø eller en valgmenighed. Folkekirken udvikler sin egen kirkeret – ikke som statslig forvaltningsret, men som en kirkeret udviklet organisk ud af kirkens væsen. (Ole Skjerbæk Madsen: Frihed til at være Kirke. Forlaget Kontrast 1992, side 48-66). En sådan kirkeret vil fastlægge de nødvendige retningslinjer for en statsuafhængig folkekirke, herunder valg af en fælles bestyrelse, ledelsesforhold og tilsyn. En fælles bestyrelse varetager en fælles solidarisk økonomi, de forhold som indgår i en samarbejdsaftale med staten, samt sikrer samtale og samarbejde mellem forskellige fraktioner i kirken og mellem de forskellige menighedstyper. De frie folkekirkelige organisationer og valgmenighederne er ligeligt repræsenteret i bestyrelsen i forhold til den regionalt organiserede folkekirke.

Med venlig hilsen

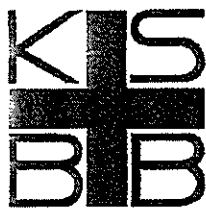
Dansk Oases kirkepolitiske Udvalg

Sognepræst Martin Drengsgaard, formand

Missionspræst Ole Skjerbæk Madsen

Sognepræst Anders Michael Hansen

Generalsekretær Karsten Bach

Kirkelig Samling om Bibel og Bekendelse

v/ formanden, pastor emer. Hans Olav Okkels
Lundsmarksvej 55, Roager
6760 Ribe
Tlf. 75 44 36 34
E-mail: hansolav@os.dk

KIRKEMINISTERIET 1. KONTOR

4 SEP. 2013

Roager, den 3. september 2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Kirkelig Samlings høringssvar til debatoplægget fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

I anledning af debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken vil Kirkelig Samling om Bibel og Bekendelse udtrykke følgende:

1. Vi finder den over 1000 år gamle forbindelse mellem Stat og Kirke værdifuld og bevaringsværdig under forudsætning af, at begge parter opretholder respekt for hinandens egenart. Som Christian III i Kirkeordinantsen sondrede mellem Guds (Kristi) ordinans og kongens ordinans, må et statsligt kirkestyre respektere, at Kirken er bundet til Guds ordinans i alle spørgsmål, hvor Jesus og hans apostle har tilkendegivet, hvad der er rigtigt.

2. I dagens Danmark finder vi, at det kun er muligt, hvis de folkekirkelige frihedsordninger ikke udhules, men at der inden for den folkekirkelige rammeordning bevares og udbygges frihedsordninger - kun begrænset af, at man anerkender den evangelisk-lutherske folkekirkes bekendelsesskrifter som forpligtende. I den forbindelse ønsker vi valgmenighedsordningen udbygget, så en fri stiftsordning med egen biskop kan oprettes inden for den folkekirkelige ramme. Rummelighed og frihedsordninger betyder også, at ingen tvinges til at have gudstjenstligt fællesskab med nogle, som efter ens overbevisning afviger fra Bibelen og Bekendelsen. Tilbage bliver et folkekirkeligt fællesskab, hvor man i respekt for "den stykkevise erkendelse" (1. Kor 12) forbliver i samtale med hverandre, og respekterer hinandens ret til at være i folkekirken (jfr. Carissimi-initiativet i Norge: www.carissimi.nu Dokumentet "For enhetens skyld").

3. Vi finder det prisværdigt, at udvalget har søgt at redegøre for det evangelisk-lutherske, idet vi dog beklager, at fremstillingen af Luthers synspunkter er meget selektiv. Man gengiver Luthers stærke ord om det almindelige præstedømme, men undlader f.eks. at skildre Luthers ord om, at "det ikke tilkommer "Hr. Omnes" (alle og enhver) at afgøre, hvad der skal forkastes i religiøse spørgsmål". Med disse ord tager Luther afstand fra den tanke, at "Hr Omnes" skal være medbestemmende i kirken, når det gælder lærespørgsmål.

Udvalgets selektive læsning gør det muligt at tage Luther til indtægt for, at alle døbt kirkeskatteydere skal være medbestemmende på alle områder, selvom en sådan tanke lå fjert fra Luther. Vi lever i en tid, hvor mange folkekirkemedlemmer forsømmer deltagelse i gudstjenesten, ligesom undervisningen i kristendom er blevet formindsket og desuden ikke længere er bundet til evangelisk-luthersk bekendelse. Samtidig med at mange - også folkekirkemedlemmer - påvirkes af ikke-kristne tankesæt og verdslige medier og dermed let bliver ofre for ikke-kristen manipulation.

I den forbindelse er det uheldigt, at udvalgets bestemmelse af menigheden "som et fællesskab af mennesker, som er døbt og stiller sig under evangeliets ord og lader sig lede af dette i deres liv"(s 7) udvandes til "de skal være døbt og villige til at betale kirkeskat" (s 11).

4. Vi siger nej til Kirkeråd. I betragtning af, at ministeren alligevel ikke er forpligtet af kirkerådets indstillinger, kan et kirkeråd forekomme at være en narresut - og formodentlig en udgiftskrævende sådan. Man fratager velfungerende menighedsråd deres magt uanset, at de tager deres opgave og

ansvar alvorligt, når det drejer sig om sognets kirke, kirkegård og præstegård og eventuelt sognegård. Et kirkeråd kan fristes til at politisere og udtale sig om alt muligt. Sporene fra Sverige og Tyskland virker skræmmende. Et kirkeråd vil let kunne fristes til at majorisere mindretal, navnlig hvis det sammensættes på den foreslåede måde med mange valggrupper, som hver i sær vælger få medlemmer. Vi ser ingen grund til, at provstiudvalg, stiftsråd og provster skal optræde som selvstændige valggrupper. Det forekommer i øvrigt uklart, hvilke organisationer, man tænker sig som store og betydningsfulde nok til at vælge medlemmer af kirkerådet. Oprettelse af et kirkeråd, skal der være så mange medlemmer af kirkerådet, at mindretal vil kunne blive repræsenteret.

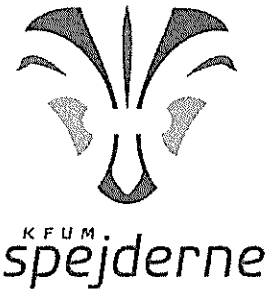
5. På side 8 fastslår man med rette, at statens lovgivning vedrørende folkekirken ifølge Grundloven ikke må være i strid med den evangelisk-lutherske bekendelse. Dette må fastholdes. Med indførelsen af vielse for to af samme køn er den evangelisk-lutherske bekendelse allerede overtrådt.

6. Side 11 forekommer sætningen "Kirken er folkets" uheldig, da kirken primært er Guds. I den forbindelse kan man anholde sætningen på s 6 "Grundloven bestemmer Folkekirken som en evangelisk luthersk kirke". Nej, Grundloven konstaterer, at den hidtidige evangelisk-lutherske kirke er folkekirke (idet den dengang omfattede 98-99% procent af befolkningen) og derfor skal understøttes af staten, selvom denne i sig selv er religiøs neutral.

7. Det udarbejdede debatoplæg med sine tre modeller for styring af folkekirken er ikke velegnet at bygge videre på. Det forhold, at den danske folkekirke bedre end de andre nordiske kirker er i stand til at fastholde stor folkelig tilslutning, bør vække betænkelighed ved forslag om at efterligne svenske og norske forsøg med kirkeråd. Samtidig bør det konfessionsløse folketing vise tilbageholdenhed med at lovgive i kirkelige spørgsmål.

Hans Olav Okkels
Formand

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postbox 2123
1015 København K

29. oktober 2013

Vedrørende debatoplæg fra Udvalget for en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

KFUM-Spejderne i Danmark ønsker at afgive følgende hørings svar:

Fra KFUM-Spejdernes side opfatter vi arbejdet med at skabe en ny styringsstruktur for folkekirken som særdeles vigtigt. Vi glæder os derfor over udvalgets grundige debatoplæg og håber meget, at det vil bidrage til en reel udvikling og modernisering af folkekirkens styringsstruktur i retning af det, som skitseres i model 2 og 3.

På særligt tre områder oplever vi som kirkelig børne- og ungdomsorganisation, at styringen af folkekirken med meget stor fordel kan samles i et samlet organ med besluttende kompetence – til fordel for det forkyndende arbejde, vores lokalgrupper er en del af i sognene.

Reel repræsentation

De frie kirkelige organisationer er en vigtig del af kirkens liv i sognene, og mange medlemmer af folkekirken møder i dag kirken gennem det lokale børne- og ungdomsarbejde. Lokalt ser man i mange sogne ikke børne- og ungdomsarbejdet som noget særskilt og væsensforskelligt fra selve kirken, men som en del af det samlede kirkelige undervisningsarbejde. Mange organisationer har et tæt samarbejde med den lokale præst, har lokaler i menighedshuset, udvikler og deltager på konfirmandlejre, er repræsenteret i menighedsrådet med videre – de er ikke blot en lokal samarbejdspartner eller en frivillig hjælpende hånd.

KFUM-Spejderne er glade for at se, at denne brede forståelse af folkekirken også er en del af de pejlemærker, som udvalget har skitseret i debatoplægget. Og vi mener, at hvis disse udsagn skal fungere som egentlige pejlemærker for den fremtidige styring af folkekirken, må der oprettes et samlet organ, der reelt afspejler, hvordan kirken fungerer i sognene. Toppen skal afspejle bunden gennem reel repræsentation, så at sige. Det ser vi ikke som tilfældet i dag, når man bevæger sig uden for sognene.

Beslutningsdygtigt organ at være i dialog med om udvikling af nye initiativer

Som kirkelig børne- og ungdomsorganisation savner vi et organ at have en dialog med i udviklingen af nye initiativer, der støtter det kirkelige arbejde i

KFUM-Spejderne i Danmark

Wagnersvej 33
DK-2450 København SV
Tlf.: +45 7010 2666
Fax: +45 3916 2666

Thomas Kirkeskov

Generalsekretær
Direkte 7027 2635
Mobil 2222 9420
tk@kfumspejderne.dk

www.spejdnernet.dk

sognene. Dialogen lokalt med præst og menighedsråd er oftest god og gennemskuelig, men på regionalt og nationalt niveau er der i dag intet oplagt organ at bringe ideer til og udvikle disse med. Folkekirken har haft stor gavn af eksempelvis BUSK-gudstjenester og Folkekirkens Konfirmandcenter, hvor kirkelige børne- og ungdomsorganisationer på nationalt niveau bidrager til præsternes forkyndende arbejde. Men i udviklingen af initiativer som disse mangler der et beslutningskompetent organ. Derfor støtter vi oprettelsen af et sådan organ, der kan træffe beslutninger om nye aktiviteter og har økonomi til at gennemføre disse. Vi ser ikke for os, at et samlet organ skal nedsætte det ene udvalg efter det andet og igangsætte den ene nationale kampagne efter den anden, helt løsrevet fra sognenes lokale arbejde. Med bred repræsentation i organet vil dette ikke være et problem. Men et styrende organ vil kunne understøtte initiativer, som er til gavn for det lokale arbejde i sognet. Og det mangler i dag.

Åbenhed

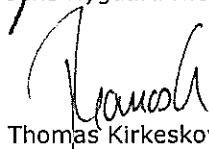
Det er i dag svært at gennemskue, hvilke instanser der reelt har magt til at træffe beslutninger vedrørende folkekirkens indre anliggende. Med oprettelsen af et styrende organ vil det blive klart, hvilke personer der er ansvarlige for hvilke beslutninger. Magten bliver ikke større, kraftigere eller mere centreret ved oprettelsen af et sådant. Magten er der allerede i dag. Men man vil opnå større åbenhed. Skal nye eller eksisterende aktiviteter støttes eller lægges i graven, er der en demokratisk tryghed i at kunne følge, hvordan processen foregår.

De kirkelige børne- og ungdomsorganisationer rummer en stor erfaring og viden i forhold til at formidle kristendom for børn og unge. Det samme gælder de mange andre frie kirkelige organisationer. Vi støtter derfor en styringsmodel, der anerkender og drager fordel af denne bredde og erfaring. Udvalget har valgt at skitsere forskellige modeller for en fremtidig struktur. Vi vil ikke kommentere i detaljer på forskellene, men kun forholde os til, hvad vi som bred børne- og ungdomsorganisation ser af nødvendig udvikling, og derfor støtter vi oprettelsen af et beslutningskompetent organ, som skitseret i model 2 og 3. Vi henviser desuden til høringssvar fra FKOF.

Med venlig hilsen

Jens Nygaard Nielsen, formand for Hovedbestyrelsen

Thomas Kirkeskov, generalsekretær

Høringsvar i tilknytning til "Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken".

I Dansk Diakoniråd hilser vi arbejdet med en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur i folkekirken velkommen.

Vi har med stor tilfreds noteret os, at de folkekirkelige organisationer er tænkt ind og med i debatoplæggets grundstruktur. De folkekirkelige organisationer udgør væsentlige sider af den folkekirkelige identitet og dagligdag og bidrager med stor viden, erfaring og faglighed omkring folkekirkens kerneopgaver: forkyndelse, undervisning, mission og diakoni.

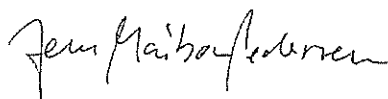
Debatoplæggets beskrivelse af folkekirkens opgave og identitet er vigtig og relevant og de deraf følgende seks pejlemærker centrale og meget brugbare i den fælles samtale om, hvad det vil sige at være folkekirke.

I Dansk Diakoniråd finder vi dog, at der mangler et pejlemærke omkring frivillighed og det almindelige præstedømme. Skal folkekirken, på alle niveauer, lykkes som kirke, skal netop frivilligheden og det almindelige præstedømme prioriteres og understreges. For det er alle de frivillige, der er kittet i det folkekirkelige liv.

I debatoplæggets videre gennemgang af de forskellige modeller om folkekirkens indre anliggender og dens økonomi finder vi det afgørende, at debatten munder ud i egentlig konkretisering med nedsættelse af kirkeråd til følge.

I Dansk Diakoniråd hældes der mest til, at model 3 har det, der skal til for at sikre en holdbar og tidssvarende løsning på folkekirkens strukturelle udfordringer. Modelens kirkeråd med *udvidet kompetence for både indre anliggender og fælles økonomi og med de frie folkekirkelige organisationer som fuldgyldige medlemmer* er at foretrække.

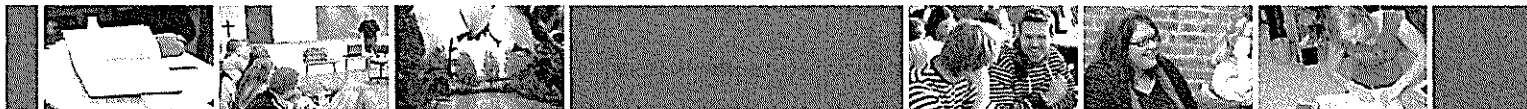
Dansk Diakoniråd anbefaler i tilknytning hertil, at det ene mandat fra de folkekirkelige organisationer tilfalder de diakonale organisationer.

Jens Maibom Pedersen, formand

Dansk Diakoniråd

E: jmp@diakonhojskolen.dk

Højbjerg den 29. oktober 2013

Høringsvar i tilknytning til "Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken".

Diakonhøjskolen finder, at arbejdet med en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur i folkekirken er meget vigtigt.

Vi glæder os over, at de frie folkekirkelige organisationer er tænkt ind i debatoplægget, for de udgør væsentlige sider af det folkekirkelige liv og bidrager med erfaring, faglighed og engagement omkring folkekirkens kerneopgaver.

Vi finder, at debatoplæggets beskrivelse af folkekirkens opgave og identitet er rigtig og vigtig. De seks pejlemærker præciserer afgørende træk ift., hvad det vil sige at være folkekirke. På Diakonhøjskolen kunne vi dog godt ønske os endnu et pejlemærke - omkring frivillighed og det almindelige præstedømme.

Netop frivilligheden er afgørende i folkekirken og dens hverdag - og et pejlemærke heromkring ville kunne understrege og fastholde dette perspektiv.

I debatoplæggets videre gennemgang af de forskellige modeller om folkekirkens indre anliggender og dens økonomi finder vi det afgørende, at debatten munder ud i nedsættelse af et kirkeråd.

På Diakonhøjskolen er der størst tilslutning til model 3. Den sikrer bedst en stærk og tidssvarende løsning på folkekirkens strukturelle udfordringer.

Model 3's kirkeråd med udvidet kompetence for både indre anliggender og fælles økonomi og med de folkekirkelige organisationer som fulgyldige medlemmer er at foretrække.

Med venlig hilsen

Verner Karkov, formand

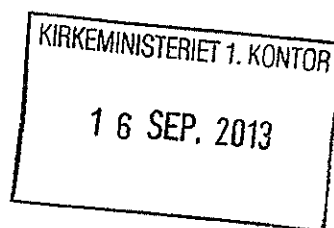
DIAKONHØJSKOLEN

Lyseng Allé 15, 8270 Højbjerg, tlf. 8627 4122

Bankkonto: 5077-2005398 / CVR-nr.: 17475428

www.diakonhojskolen.dk

Ligestillings- og Kirkeministeriet
Att. Udvalg om den folkekirkelige struktur mv.
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høringssvar fra Kirkens Korshær til debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken:

Kirkens Korshær har et tæt samarbejde med stifter, provstier og sogne i Danmark. Vi anser det for godt og nødvendigt, at det folkekirkelige arbejde, som udføres inden for både folkekirken som organisation og de frivilligt baserede, folkekirkelige organisationer, ses i en helhed. Derfor anbefaler Kirkens Korshær, at der etableres et landsdækkende organ, hvor de folkekirkelige organisationer får sæde med repræsentation af børne- og ungdomsarbejde, missionale og diakonale organisationer.

I forhold til modellerne i debatoplægget fra Udvalg om den folkekirkelige struktur, anbefaler Kirkens Korshær model 3.

For at skabe det bedste overblik og hindre spild anbefaler Kirkens Korshær et fælles organ med samlet kompetence.

Nyborg Strand, 5. september 2013

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Birgit Friis".

Birgit Friis

Landsformand

Kirkens Korshær

**KIRKENS
KORSHÆR**

Nikolaj Plads 15
1067 København K
Tlf. 3312 1600
Fax: 3312 2036

kk@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk
www.kirkenskorshaer.dk

Ministeriets for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K.

Høringssvar KFUM's Sociale Arbejde vedr. debatoplæg om folkekirkens styre

KFUM's Sociale Arbejde hilser udvalgsarbejdet omkring en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken velkommen som et vigtigt initiativ for en fremtidig dynamisk udvikling af folkekirken og det folkekirkelige arbejde. KFUM's Sociale Arbejde bakker op om debatoplæggets seks pejlemærker som et væsentligt grundlag for udformningen af en ny styringsstruktur.

Som diakonal landsorganisation med bred folkekirkelig forankring finder KFUM's Sociale Arbejde at oprettelse af et kirkeråd med repræsentation fra de frie folkekirkelige organisationer, vil være en styrkelse af det folkekirkelige arbejde. Et kirkeråd efter model 3 vil som en fælles platform styrke strukturer og sammenhæng i det folkekirkelige arbejde, og bidrage til at sikre bredde og rummelighed i den fortsatte udvikling af folkekirken, herunder bl.a. forløse synergi i det levende arbejde, der pågår rundt i de mange menigheder, organisationer, foreninger og netværk med folkekirkelig forankring. Vi finder at model 3 giver det bedste afsæt for en balanceret og varig ramme for det videre arbejde. Desuden anbefaler vi at frivillighed, som en helt elementær del af det folkekirkelige liv, medtænkes i det videre arbejde.

KFUM's Sociale Arbejde anbefaler, at repræsentation i et kirkeråd sker gennem transparente strukturer, der omfatter repræsentanter fra de frie folkekirkelige organisationer, herunder de diakonale organisationer. Gennem en bred repræsentation i et kirkeråd styrkes den direkte kontakt til det folkekirkelige arbejde og føling med samfundsudviklingen, der sikrer en tidssvarende folkekirke.

KFUM's Sociale Arbejde ser frem til at følge og bidrage i det videre arbejde med at skabe en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Med venlig hilsen

Morten Skov Mogensen
Generalsekretær, KFUM's Sociale Arbejde

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postbox 2123
1015 København K

danmarks folkekirkelige
søndagsskoler

soendagsskoler.dk

adr: Kongsåvej 25
DK-7000 Fredericia

mail: kontakt@soendagsskoler.dk

tf: 8227 1216

bank: 7170 2257453

cvr: 25301792

Fredericia d. 30. oktober 2013

Vedrørende:

Debatoplæg fra Udvalget for en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Idet vi henviser til hørings svar via FKOF, ønsker Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler (DFS) at afgive følgende hørings svar:

DFS vil gerne kvittere for, at de frie kirkelige børne- og ungdomsorganisationer er tænkt så tydeligt med i debatoplægget. Vi tager det som et stærkt signal om, at Folkekirken ønsker at være kirke også for børn og unge – i den virkelighed som er deres lige nu.

Kirken ud til danskerne

DFS ønsker, at Folkekirken i videst muligt omfang, udvikles til at være en dagsaktuel og relevant "kirke til danskerne".

Vi har i DFS 125 års erfaring med at gøre kirken relevant for danskerne, bl.a. gennem aktiviteter som Messy Church, målrettede familiearrangementer, kurser og lederuddannelse.

Mange mennesker har kontakt med kirken gennem de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer, og her bliver kirke og kristendom nærværende i børn og unges liv gennem daglige konkrete aktiviteter, i et sprog, de naturligt kan identificere sig med. Foreningslivet – kirken i hverdagen, er nødvendig for danskernes indgang til, og fortsatte tilhørsforhold i folkekirken.

danmarks folkekirkelige
søndagsskoler

soendagsskoler.dk

adr: Kortsøvej 25
DK-7000 Fredensborg
mail: kontakt@soendagsskoler.dk
tlf: 8227 1216
bank: 7170 - 2257453
cvr: 35801792

Et samlet kirkeråd

At få "kirken ud til danskerne" bliver, set fra vores perspektiv, godt hjulpet på vej af, at Folkekirken danner et samlet kirkeråd.

Vores kongstanke er, at enhver der er døbt – hver eneste menighed – hver eneste kirkelige organisation skal have mulighed for at kunne bidrage til Folkekirkens samlede "liv". Vi ser et kommende kirkeråd som et helt naturligt og nødvendigt puls-slag i Folkekirken - puls-slag, fordi det kræver impulser, samtale, strategi og udvikling, at få "Kirken ud til danskerne".

Igennem kirkerådet kan engagerede aktører indgå i et vitalt organ, hvor samtale og drøftelse omkring nutid og fremtid i folkekirkens mission kan finde sted.

Konkret, ønsker DFS ét fælles råd for både økonomi og indre anliggender. Tanke og ressourcefordeling må følges ad. Om det bliver model 2 eller 3, er dog ikke afgørende for os.

Børnene er kirkens nutid og fremtid

Kirken er kun én generation fra at uddø.

Derfor er det af overordentlig stor betydning for DFS, at det kommende kirkeråd inddrager dette perspektiv i sit arbejde.

Altså vision og mission!

De kirkelige børne- og ungdomsorganisationer udgør en væsentlig faktor i kirkens tilbud om dåbsopklæring til børn og unge.

Derfor skal de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer være repræsenteret i et kommende kirkeråd.

De bedste hilsner
Landsudvalget for Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler

Formand

Dorte Krogh Eriksen

Landsleder

Bent Molbech Pedersen

Høringssvar fra Evangelisk Luthersk Netværk (ELN)

ELN vil gerne takke for muligheden for at bidrage med et høringssvar til Debatoplægget fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

ELN ønsker at udtale følgende:

1. ELN mener, at den danske folkekirke som et trossamfund med et bekendelsesgrundlag selv skal have ansvaret for at regulere sine indre anliggender.
ELN finder det derfor principielt rigtigt, at ansvaret for regulering af folkekirkens indre anliggender placeres hos et folkekirkeligt organ. Derfor kan ELN tilslutte sig, at der etableres et kirkeråd til at varetage den opgave, så den nuværende ordning med ministerens enekompetence til at beslutte, hvad der skal forelægges til kgl. resolution eller kgl. anordning, afskaffes. Men ELN ønsker en reel afskaffelse af ministerens enekompetence, så ministeren bliver forpligtet til at følge rådets indstillinger med hensyn til, hvad der skal forelægges til kgl. resolution eller kgl. anordning.
2. ELN finder det ligeledes principielt rigtigt, at ansvaret for folkekirkens fælles økonomi varetages af et folkekirkeligt organ som foreslået i Debatoplæggets model 2a. En sådan model giver det folkekirkelige organ kompetence til at selv at styre økonomien inden for fastsatte retningslinjer uden ministerens indblanding. Ministerens rolle skal ifølge ELNs opfattelse alene være i form af et legalitetstilsyn. Udvalget skal fremme gennemsigtighed, forståelighed og demokratisk legitimitet. Samtidig vil vi gerne understrege, at de lokale menighedsråds økonomiske selvstændighed aldrig må kunne anfægtes af et kirkeråd.
3. ELN ønsker at understrege, at folkekirken har et klart bekendelsesgrundlag (Bibelen og folkekirkens bekendelsesskrifter), som forpligter os på tværs af alle teologiske forskelligheder. ELN finder, at et kirkeråd med ansvar for folkekirkens indre anliggender på en særlig måde har ansvar for at praktisere demokrati på den måde, som Hal Koch beskriver i sin bog "Hvad er demokrati?" med ordene om, at man skal tale sig til rette i stedet for at slå. Arbejdsformen i kirkerådet bør derfor være vilje til dialog frem for hurtige afstemninger, hvor et flertal majoriserer et teologisk mindretal. Udfordringen i kirkerådet er at skabe tradition for, at man kan være teologisk uenige og samtidig udvise en sådan åndsfrihed over for dem, man er teologisk uenige med, at alle er villige til i forlængelse af de folkekirkelige frihedsordninger som sognebåndsløsning, valgmenighedsordning m.m., som Grundtvig var katalysator for, at arbejde for yderligere frihedsordninger, så teologiske mindretal kan fortsætte deres tjeneste i folkekirken og ikke af teologiske grunde føle sig presset til at forlade folkekirken og etablere frimenigheder. Hvis kirkerådet ved demokratiske drøftelser kommer frem til behov for flere frihedsordninger i folkekirken, bør kirkerådet forelægge sådanne forslag til frihedsordninger for folketingsret med henblik på den nødvendige lovgivning.
4. ELN ønsker et samlet kirkeråd, der både har ansvar for folkekirkens indre anliggender og for folkekirkens fælles økonomi.
Et kirkeråd for indre anliggender alene vil i flere perioder være uden konkrete arbejdsopgaver, da det normalt er med 50 års mellemrum, at folkekirken fx skal have en ny bibeloversættelse og en ny salmebog, ligesom diverse ritualer heller ikke revideres ofte. Et folkevalgt organ uden løbende arbejdsopgaver har en tilbøjelighed til at påtage sig nye opgaver måske på bekostning af lavere organer som stiftsudvalg, provstiuvalg og menighedsråd. Vi mener ikke, at en sådan risiko for centralisering er ønskelig og der er det bedre kun at indføre et kirkeråd, der løbende skal arbejde med økonomi og kirkens indre anliggender i bred forstand. Et kirkeråd kan desuden bedre skabe sammenhæng mellem indre anliggender i bred forstand og den overordnede økonomiske styring.

ELN finder det væsentligt, at der i kirkerådet sikres plads til teologiske mindretal. Debatoplæggets forslag til sammensætning af kirkerådet med valg i de enkelte stifter svarer reelt til det engelske valgsystem med valg i enkeltmandskredse uden valg af tillægsmandater. Ved det valgsystem holdes mindre partier effektivt ude af det engelske parlament.

ELN foreslår derfor, at der etableres en stor valgforsamling, der består af følgende: 1. Alle biskopper. 2. Alle provster. 3. Alle præster ansat i folkekirken, også overenskomstansatte præster med en deltidsansættelse 4. Alle præster ansat i en valgmenighed. 5. Alle menighedsrådsmedlemmer. 6. Alle menighedsrådsmedlemmer i en valgmenighed. Eftersom en valgmenighed kan have ret få medlemmer, men et stort menighedsråd, bør der fastsættes regler for, hvor mange der er stemmeberettigede i en valgmenigheds menighedsråd.

Denne valgforsamling skal vælge følgende:

1. 14 læge medlemmer. Valgbare er alle, der er valgbare til menighedsråd, herunder valgbare til en valgmenigheds menighedsråd.
2. 3 præster
3. 2 provster
4. 2 biskopper.

Enhver fra de respektive grupper kan opstille til de respektive pladser, hvis vedkommende har mindst 10 stillere. Både menighedsrådsmedlemmer og gejstlige kan være stillere. Alle valg er personvalg, hvor hver enkelt opstillet til kirkerådet formulerer sine visioner for arbejdet i kirkerådet.

Ved at give menighedsrådsmedlemmerne en stor indflydelse både ved valg af læge medlemmer, præster, provster og biskopper opprioriterer man det almindelige præstedømme.

Hvis ELN's valgforslag skulle medføre, at et stift bliver repræsenteret med to læge medlemmer, mens et andet stift er uden repræsentation, anser ELN det for et langt mindre problem, end at teologiske mindretal skulle blive udelukket fra kirkerådet.

Desuden udpeges 3 læge medlemmer af de frie folkekirkelige organisationer. ELN foreslår, at Folkekirkelige Organisationers Fællesudvalg (FKOF) er ansvarlig for denne udpegning. Langt de fleste folkekirkelige organisationer er medlem af FKOF. 1 medlem udpeges af folkekirkens personaleorganisationer

ELN finder, det er udtryk for en statskirketænkning, at ministeren skal have kompetence til at udpege medlemmer af et kirkeråd og kan derfor ikke tilslutte sig dette forslag i debatoplægget.

På vegne af Evangelisk Luthersk Netværks landsledelse
Formand Henrik Højlund

Til Ministeriet for ligestilling og Kirke

Høringsvar vedrørende:

Debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styrelsesstruktur for folkekirken.

April 2013.

Fra Evangelisk Luthersk Missionsforening i Danmark

Fra Evangelisk Luthersk Missionsforenings (ELM) side er vi positive over for en nyorganisering af styringen af folkekirken indre og økonomiske anliggender, da folkekirken bør opfattes som et kristent trossamfund, hvor det er trossamfundets egne medlemmer og det ansatte åndelige lederskab, som skal udstikke en åndelig-teologisk kurs og prioritere resurser for dens virke.

Vi ønsker særligt at pege på følgende hensyn, som der bør tages højde for i den endelige udformning:

1) Det er afgørende, at den enkelte sognemenighed og dens præst eller præster bevarer en høj grad af frihed til at lægge den indholdsmæssige linje i arbejdet, herunder ansættelse af præst, samt prioritering af økonomiske midler. En stærkere central styring rummer en fare for, at et flertal indskrænker den lokale frihed, og det kan både ske med en teologisk og økonomisk begrundelse.

Af den grund er vi ikke tilhængere af, at et fælles Kirkeråd får beslutningskompetence i forhold til både økonomi og indre anliggender, da det kan øge risikoen for en central overstyring på bekostning af det lokale.

2) Vi kan *ikke* tilslutte os de skitserede modeller for valg til rådet/rådene, hvor rådene sammensættes af repræsentanter, valgt gruppe- eller områdevis. Det bryder med folkekirken tradition for hensyntagen til forskellige kirkelige retninger, og vil højst sandsynligt føre til at, der sammensættes en meget homogen gruppe, som endda trods gode intentioner vil have svært ved at tage hensyn til diverse mindretal, fordi deres synspunkter ikke findes i rådet.

Vi foreslår, at læge medlemmer og præster, herunder provster, vælges på landsdækkende lister blandt menighedsrådsmedlemmer.

Vi foreslår også, at medlemsantallet fordobles, så mindretal sikres reel mulighed for repræsentation.

Dette gælder både i forhold til råd for indre anliggender og for fælles økonomi.

3) Vi noterer med tilslutning, at de frie folkekirkelige organisationer er tænkt ind i strukturen, men påpeger at disse bør have stemmeret, også i økonomiske forhold.

Formand
Michael Kjøller-Petersen

Næstformand
Mogens Riis Pedersen

Til Ministeriet for Kirke og Ligestilling

Høringsvar i anledning af debatoplægget fra 'Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken'

På vegne af Dansk Missionsråds 35 medlemsorganisationer – en liste med medlemsorganisationer findes nedenfor – tillader Dansk Missionsråd sig at fremsende følgende høringssvar vedrørende debatoplægget fra 'Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken'. I Dansk Missionsråd har vi følgende bemærkninger og forslag:

Mission og trosoplæring er en fundamental erkendt folkekirkelig opgave, sådan som det kommer til udtryk i Betænkning 1477 om "Opgaver i sogn, provsti og stift" (2006). I debatoplægget, som dette høringssvar drejer sig om, anerkendes denne opgave, hvor der står om folkekirken, at den har til "opgave at tilbyde bidrag til fortolkning af livsindhold og livsanskuelse. Det sker med udgangspunkt i kristendommen, og det sker med mange udtryksformer igennem mission, social omsorg via kirkens diakonale arbejder, undervisning, oplysning og kulturel formidling i øvrigt. De frie folkekirkelige organisationer varetager i stor udstrækning en række af disse opgaver" (s. 7). I den folkekirkelige praksis har denne opgave historisk i høj grad været overladt til en række frie, folkekirkelige missionsorganisationer at tage vare på. I den forbindelse har missionsorganisationerne spillet en vigtig rolle for folkekirkens missionsarbejde. Der er i dag i flere stifter af biskoppen nedsat stiftsudvalg for mission, og Dansk Missionsråds folkekirkelige missionsorganisationer samarbejder med disse såvel som med Folkekirkens Mission, der sorterer under folkekirkens Mellemkirkelige Råd. De frie folkekirkelige organisationers historiske indsats i forhold til mission og trosoplæring som en fundamentalt erkendt folkekirkelig opgave anerkendes derved.

Et område som efter vores mening ikke står tilstrækkeligt centralt i debatoplægget er forståelsen af, at folkekirken som kirke ikke er begrænset af geografiske grænser, men er et globalt fællesskab. De frie kirkelige organisationer, der er engageret i mission, har i kraft af deres lange tværkulturelle erfaring her noget værdifuldt at tilbyde folkekirken som helhed og de enkelte menigheder i særdeleshed: Kontakten og forholdet til kristne kirker og menigheder i et globalt fællesskab er nemlig efter vores mening grundlæggende for fremtidig lokal menighedsudvikling.

DATO: 29/10/2013

JONAS ADELIN JØRGENSEN
Generalsekretær / General Secretary

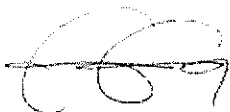
PETER BANGS VEJ 1D
DK-2000 FREDERIKSBERG
DANMARK

TEL +45 39 61 27 77
MOBIL +45 61 67 82 72
E-MAIL jaj@dmr.org
www.dmr.org

Giro (gaver): 900 1883
Bank: Forstædernes Bank
Reg.nr. 5470
Konto nr. 2038653

I forhold til debatten om fremtidig styreform mener vi derfor, at de frie folkekirkelige organisationers værdifulde historiske indsats bør anerkendes gennem en repræsentation for området mission og trosoplæring i et kommende kirkeråd. Vi foreslår, at repræsentationen sker gennem en af Folkekirkelige Organisationers Fællesudvalg (FKOF) valgt repræsentant til kirkerådet. Vores høringsvar peger dermed på model 2 eller model 3.

Med venlig hilsen

Jonas Adelin Jørgensen

Medlemmer af Dansk Missionsråd pr. 1. oktober 2013

Folkekirkelige

Afrika in Touch	www.afrikaintouch.dk
Arcopagos	www.arcopagos.org
Brødremenighedens Danske Mission	www.bdm-dk.dk
Danmission	www.danmission.dk
Dansk Armeniermission	www.armenien.dk
Dansk Ethioper Mission	www.dem-dk.dk
Dansk Kherwara-Mission	www.kherwara.dk
Den danske Israelsmission	www.israel.dk
Friluftsmissionen	www.friluftsmissionen.dk
Luthersk Mission	www.dlm.dk
Mission Afrika	www.missionafrika.dk
Spedalskhedsmissionen	www.spedalsk.dk
Støtteselskabet for Pakistans Kirke	www.pakistanskirke.dk

Frikirkelige

Apostolsk Kirkes Mission	www.apostolskkirke.dk
Baptistkirken i Danmark	www.baptistkirken.dk
Pinsekirkernes Mission	www.pinsekirkerne.dk
Det Danske Missionsforbunds Internationale Mission	www.missionsforbundet.dk
Frelsens Hær	www.frelsens-haer.dk
Metodistkirkens Verdensmission	www.metodistkirken.dk

Fælleskirkelige

Aktive Kristnes Omsorgsarbejde	www.ako-danmark.dk
Broder til Broder Støtte	
Dansk Balkan Mission	www.balkanmission.dk
Dansk Europamission	www.daneu.dk
IKON DANMARK (sammenlagt med Danmission september 2013)	www.ikon-danmark.dk
Leve Børnene	www.vivanet.dk
Lærernes Missions Forening	www.LMFdanmark.dk
Mission Aviation Fellowship	www.maf.dk
Operation Mission	www.dk.om.org
Sundhedspersonalets Missions- fællesskab	www.ydremission.dk/smf
Ungdom med Opgave	www.ywam.dk
Wycliffe – Danmark	www.wycliffe.dk
Åbne Døre	www.forfulgt.dk

Associerede

Adventistkirken og ADRA	www.adventist.dk
Evangelisk Luthersk Missionsforening	www.elm.dk
Kristelig Lægeforening	www.klf-dk.org
Norea Radio Danmark	www.norea.dk
Ordet og Israel	www.ordetogisrael.dk

24-10-2013

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringsvar i anledning af debatoplægget fra 'Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken'

Danmission vil hermed fremsende høringssvar vedrørende det udsendte debatoplæg.

Danmission opfatter sig som en integreret del af folkekirkens arbejde ved at varetage en funktion, der ikke kan varetages direkte af folkekirken på grund af dens nuværende struktur. Som en af de frie, folkekirkelige organisationer supplerer vi det arbejde der udføres i sogn, provsti og stift. Vi er således med til at opfylde visionen for folkekirken, således som det udtrykkes i Betænkning 1477 'Opgaver i sogn, provsti og stift' hvor der på side 7 står: 'Folkekirkens mission som kristen kirke er at forkynde Kristus som hele verdens frelser.' Og på side 8 i samme betænkning står der: 'Selv om sognet og sognemenigheden er og forsat skal være fundamentet i folkekirken, er der samtidig grund til at være opmærksom på og skabe rum for de former for kirkeliv, som ikke nødvendigvis har sognemenigheden som udgangspunkt. Det gælder ikke mindst kirkens opgaver inden for undervisning, diakoni og mission, som kun til dels kan organiseres med udgangspunkt i sognet.'

Model 2 og 3 med stiftelse af et folkekirkeråd, hvori de frie, folkekirkelige organisationer også har sæde, anerkender vores indsats som en del af folkekirkens arbejde. Danmission vil derfor pege på det ønskelige i at folkekirken får en styringsstruktur med et kirkeråd med repræsentanter fra de frie folkekirkelige organisationer.

Efter vores opfattelse bør der kun stiftes ét kirkeråd til at tage sig af både de indre anliggender og økonomien, da det er af betydning, at man i arbejdet med økonomien bliver holdt fast på folkekirkens grundlag, således som det kommer til udtryk i de liturgiske bøger m.m., som er omfattet af de indre anliggender.

I forslaget til repræsentation i kirkerådet tænkes tre medlemmer valgt som repræsentanter for de frie, folkekirkelige organisationer, en fra undervisning, en fra diakoni og en fra mission. Det er Danmissions opfattelse at repræsentanten fra mission bør repræsentere en ydremissionsorganisation for at få folkekirkens globale arbejde og ansvar repræsenteret i kirkerådet.

KIRKEMINISTERIET 1. KONTOR

29 OKT. 2013

- I samarbejde med

FOLKEKIRKEN

På Danmissions vegne

Biskop Peter Fischer-Møller

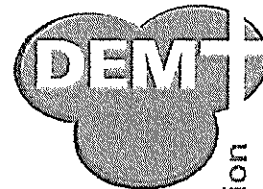
Formand for Danmission

Fakta: Danmission er en selvstændig, folkekirkelig organisation og folkekirkens største missionsselskab. Missionen er at styrke den globale kirke, skabe fred og forståelse gennem dialog og bekæmpe fattigdom for mennesker i Afrika, Asien, Mellemøsten og Danmark.

Danmissions historie går tilbage til 1821. Vi har i dag 55 ansatte, flere end 8000 engagerede over hele landet samt en indtægt på 67,2 mio. kr. (2012).

Arbejdet støttes af staten, men drives hovedsageligt for privat indsamlede midler og overskud fra Danmissions genbrugsbutikker.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederikholms Kanal 21
1200 København K

Den 22. oktober 2013 ss

Vedr. Debatoplæg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Hørings svar fra Dansk Ethioper Mission, Katrinebjergvej 75, 8200 Aarhus N

Dansk Ethioper Mission (DEM) ønsker at udtrykke sin tilslutning til model 3 af de fremlagte forslag om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken. Vi støtter således en struktur, hvor der oprettes et kirkeråd med udvidet kompetence.

Vi ser gerne, at beslutningskompetencen omkring sager, som har med kirkens indre anliggender at gøre, flyttes over i det nye kirkeråd og væk fra Kirkeministeriet.

DEM er som en fri folkekirkelig organisation parat til at yde og tage medansvar for arbejdet i en ny styringsstruktur med vores kompetencer og erfaringer indenfor international diakoni og mission. Vi glæder os over, at der i det nye kirkeråd gives plads til de folkekirkelige organisationer, som med deres viden og engagement i endnu højere grad fremover kan indgå i et frugtbart samarbejde med folkekirkens officielle struktur.

Både model 2 og 3 foreslår, at organisationsrepræsentanterne har observatørstatus i spørgsmål vedr. folkekirkens økonomi. DEM ser ingen grund til den begrænsning, fordi der netop er en række fælles anliggender og mulige initiativer ml. organisationerne og folkekirken, der ikke bør holdes adskilt for kirkerådets økonomiske dispositioner.

Afslutningsvis vil DEM udtrykke en forhåbning om, at der findes en måde at sammensætte folkekirkerådet på som fortsætter traditionen med at give rum for hele den folkekirkelige bredde, så også teologiske mindretal medtænkes.

På vegne af Dansk Ethioper Mission

Sune Skarsholm,
generalsekretær

Aarhus, den 4. oktober 2013

**Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K**

Hørings svar fra Den Danske Israelsmission

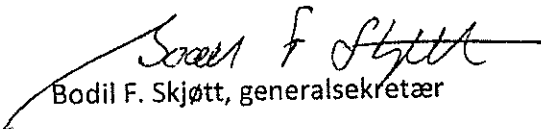
Den Danske Israelsmission ønsker at udtrykke sin tilslutning til Model 3 af de fremlagte forslag om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken. Israelsmissionen støtter således en struktur, hvor der oprettes et kirkeråd med udvidet kompetence.

Vi glæder os ikke mindst over, at der i det nye kirkeråd gives plads til de folkekirkelige organisationer og ser frem til, at det engagement, som de frivillige organisationer repræsenterer, inddrages i det kirkelige arbejde på lige fod med andre grupper.

Vi ser gerne, at beslutningskompetencen omkring sager, som har med kirkens indre anliggender at gøre, flyttes over i det nye kirkeråd og væk fra Kirkeministeriet.

Endvidere glæder vi os over, at der i pejlemærkerne lægges op til, at der fortsat vil være lighed og rummelighed for de forskellige grupperinger i Folkekirken og ser frem til at det fastholdes.

På vegne af Den Danske Israelsmissions landsstyre

Bodil F. Skjøtt, generalsekretær

*Jeg beder af hele mit hjerte til Gud om at jøderne må blive frelst
(Rom 10, 1; DNA)*

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Højbjerg, 29. oktober 2013

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar i anledning af debatoplægget fra 'Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.'

Debatoplægget starter med at pege på, at "folkekirkens opgave eller formål som en kristen kirke er at forkynde evangeliet om Kristus som hele verdens frelser."

Mission Afrikas mål og vision er at bringe evangeliet om Jesus Kristus, Guds søn og verdens frelser til alle folkeslagene med fokus på Afrika og Danmark. I hundrede år har Mission Afrika (tidligere Sudanmissionen) været engageret i mission i Afrika og det vil fortsat være vores fokusområde. Samtidig tror vi, at inspirationen fra missionsarbejdet og fra afrikanske kirker kan bidrage til kirkens liv og vækst i en dansk sammenhæng. Vi anser det derfor som særdeles vigtigt, at mission og diakoni både lokalt og globalt medtænkes som udtryksformer i folkekirkens arbejde.

Derfor ser vi det som positivt, at debatoplægget anerkender og medtænker de frie folkekirkelige organisationers bidrag til mission, diakoni, undervisning og kulturel formidling i øvrigt.

Pejlemærker

Som grundlag i debatoplægget er anført seks vigtige pejlemærker. Det andet pejlemærke handler om folkekirkens tilstedeværelse overalt i landet. Der bliver her anført, at særlige grupper med særlige behov skal kunne føle sig omgivet af et tilbud om kristen tro og trøst. Også danskere uden for landets grænser skal kunne betjenes.

Her vil vi gerne tilføje, at det er vigtigt, at folkekirken ikke kun ser indad, men har udsyn og kan se ud over traditionelle geografiske og etniske grænser. Vi lever i en global verden med netværk på kryds og tværs. Folkekirken bør derfor se sig selv som én ud af mange lutherske kirker verden over. I mødet med andre kirker og kirkesamfund er der mulighed for gensidig inspiration. Missionselskaberne har i den forbindelse et stort netværk verden over i form af kirker og kirkelige organisationer. Tilmed er der iblandt os mange migranter og migrantmenigheder, som vi mener folkekirken bør relatere til, til gensidig glæde og inspiration. Missionsorganisationer som Mission Afrika har her stor erfaring med tværkulturelt arbejde, som der kan trækkes på.

Vi lever i en forandret og foranderlig verden. Derfor bør et vigtigt pejlemærke for folkekirken være bevægelighed og fleksibilitet. En ny styringsstruktur må være indrettet sådan, at kirken kan fortsætte med at være nærværende og relevant, også når kulturen og samfundet ændrer sig.

Modeller

Ud fra ovennævnte betragtninger vil vi pege på model 3 som det bedste forslag: Kirkeråd med udvidet kompetence.

Valg af repræsentanter

I et eventuelt kirkeråd må fordelingen af pladser til de frie folkekirkelige organisationer være et fællesanliggende for de frie folkekirkelige organisationer. Vi peger på FKOF som den organisation, der bør stå for valget af repræsentanter fra organisationerne. Vi mener desuden, at det må være op til organisationerne selv at bestemme, om det skal være lægfolk eller gejstlige, der skal repræsentere organisationerne.

Mission Afrika
Lyseng Alle 15A
8270 Højbjerg

Tlf. 8672 5050
E-mail: ma@missionafrika.dk

København den 30. oktober 2013

Vedr. debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Folkekirken Nødhjælps bestyrelse og Råd har behandlet Ministeriet for Ligestilling og Kirkes debatoplæg om fremtidig styringsstruktur for folkekirken og ønsker at afgive nedenstående høringssvar.

Indledende bemærkning

Folkekirken Nødhjælp vil indledningsvis udtrykke stor tilfredshed med, at de frie kirkelige foreninger er tænkt med i en fremtidig struktur. De frie kirkelige organisationer varetager og besidder en faglighed inden for kirkens kerneopgaver mission, diakoni og undervisning. Folkekirken Nødhjælp opfatter det derfor som en accept af dette arbejde, at de frie kirkelige foreninger indgår i en evt. fremtidig kirkestruktur og dermed er at betragte som en del af Den Danske Folkekirke og med til at give folkekirken mange indgange.

Bemærkninger til de seks pejlemærker

Folkekirken Nødhjælp ser det som en styrke, at der i debatoplægget er beskrevet seks pejlemærker, der forsøger at definere, hvad det vil sige at være folkekirke i dag. FKN er enige i de 6 pejlemærkers betoning.

Folkekirken Nødhjælp vil dog gerne pege på, at der efter vores opfattelse mangler to pejlemærker, der betoner det helt uundværlige frivillige element som en væsentlig del af folkekirken identitet og selvforståelse.

Derudover ser vi gerne folkekirken internationale relationer integreret i det kommende råd. Folkekirken Nødhjælps særlige opgave er at bidrage til den internationale diakoni og være bindeled mellem Den Danske Folkekirke og mange kirker og kirkelige organisationer i en lang række udviklingslande. Ligesom Folkekirken Nødhjælp har fast plads i Det Lutherske Verdensforbunds stående udvalg for udviklingsarbejdet. Folkekirken Nødhjælp er også tilknyttet Kirkernes Verdensråd som "Specialized Ministry", og har siddet i forberedelseskomiteen til WCC's Assembly 2013. Folkekirken Nødhjælp mener derfor, at det af pejlemærkerne bør fremgå, at Den Danske Folkekirke også har en diakonal forpligtelse ud over egne grænser, og at det internationale aspekt må afspejles i et kommende folkekirkeråd.

Bemærkninger til modellerne om indre anliggender og folkekirken økonomi

Folkekirken Nødhjælp finder det vigtigt, at der oprettes et folkekirkeråd, hvor det bliver muligt at føre en kontinuerlig samtale om kirkens liv og vækst i et moderne samfund. Ikke alle udfordringer kan løses på sogneniveau eller i folkekirken nuværende struktur, og det er derfor Folkekirken Nødhjælps ønske, at folkekirken etablerer et folkekirkeråd, der får til opgave at drøfte og give retning til kirkens anliggender, udfordringer og udvikling.

Henrik Stubkjær

Generalsekretær
General Secretary

Norregade 15
1165 København K
www.nodhjælp.dk
www.danchurchaid.org

hst@da.dk

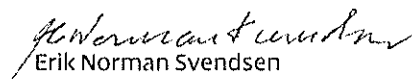
P +45 33152800
D +45 33187831
M +45 29700600

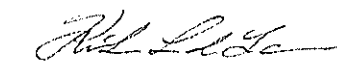
Den officielle kirke fremstår i dag med en klar struktur fra menighedsråd over provsti, stift og biskop til ministeriet, men der er intet samlende organ, hvor folkekirken kan drøfte de kirkelige kerneanliggender, der primært ligger hos de frie folkekirkelige foreninger. I den nuværende struktur er det vanskeligt at finde en "modtager", hvis de frie kirkelige foreninger ønsker at drøfte de anliggender, der er fælles for både Den Danske Folkekirke og de frie kirkelige foreninger.

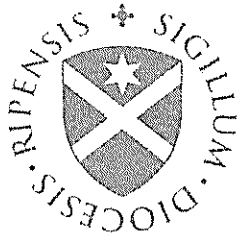
Folkekirkens Nødhjælp vil derfor anbefale en model 2 eller 3 med et fælles folkekirkeråd for både indre anliggender og fælles økonomi, således at det er ét råd, der har den samlede kompetence i forhold til såvel indre som fælles anliggender og økonomi.

Folkekirkens Nødhjælp bifalder ideen om et fælles årsmøde for den officielle kirke og de frie kirkelige foreninger, hvor der gives plads til idéudveksling, udvikling og åben samtale med udgangspunkt i kirkens liv og vækst.

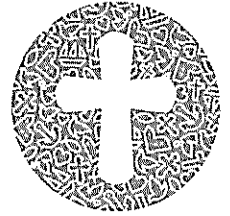
På Folkekirkens Nødhjælp vegne

Erik Norman Svendsen
Formand for Rådet

Kirsten Lund Larsen
Formand for FKN

RIBE STIFT
KORSBRØDRI GADE 7 – 6760 RIBE
TEL. 75 12 18 00

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Sendt pr. e-mail til: km@km.dk

Sag.nr.: 09/1490
Løbenr.: 111888/13
Sagsbeh.: KFJ

Ribe, den 31-10-2013

Høringssvar - ”Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken”

Bestyrelsen for Løgumkloster Kirkemusikskole har med interesse læst debatoplægget og skal på den baggrund fremkomme med nedenstående bemærkninger:

Under de nugældende styringsformer for folkekirken er Folkekirkens Kirkemusikskoler i løbende konstruktiv dialog med de beslutningstagere inden for folkekirken til hvem, der er tillagt kompetence til beslutninger om uddannelsernes art og omfang og de heraf følgende økonomiske rammer m.m.

For fortsat at have adækvate rammer til at løse de opgaver, som er henlagt til Folkekirkens Kirkemusikskoler, har skolerne behov for også fremover at have en sådan løbende konstruktiv dialog med de beslutningstagere inden for folkekirken, til hvem disse kompetencer er henlagt.

Derfor vil det, i det omfang beslutningskompetencer vedrørende de kirkemusikalske uddannelser fremtidigt eventuelt henlægges til et (nyt) kompetent organ i folkekirken, være ønskeligt, om der i en sådan mulig kommende styringsstruktur for folkekirken sikres rum for dialog mellem skolerne og de(t) kompetente organ(er). Dette kunne eventuelt ske ved at skolerne tillægges observatørstatus og får høringsret i anliggender, der vedrører kirkemusikalske uddannelser. Derigennem kan udviklingen af de kirkemusikalske uddannelser og den nødvendige løbende afstemning af disse i forhold til de foreliggende kirkemusikalske opgaver i folkekirken sikres de bedste rammer. Det vil endvidere være ønskeligt om skolerne også fremadrettet kan fremlægge initiativer vedrørende kirkemusikalske uddannelser over for de relevante beslutningstagere inden for folkekirken.

Dertil vil Løgumkloster Kirkemusikskole gerne – sammen med de øvrige skoler - træde til med almen kirkemusikalsk fagkompetence i alle sager, hvor sådant måtte være ønskeligt.

Bestyrelsen for Løgumkloster Kirkemusikskole finder det i øvrigt ønskeligt, at de her nævnte forhold i givet fald indskrives eksplicit i den styringsstruktur, der eventuelt måtte blive vedtaget.

Bestyrelsen for Løgumkloster Kirkemusikskole finder ikke anledning til at afgive bemærkninger om de fremlagte modeller for anderledes styring af indre anliggender eller for de fremlagte modeller

for anderledes styring af fælles økonomi og fælles anliggender.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Elisabeth Dons Christensen". The signature is written in a cursive, flowing style.

Elisabeth Dons Christensen
Bestyrelsesformand

FOLKEKIRKENS

kirkemusikskoler

Vestervig og Roskilde d.30.10.2013

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke
km@km.dk

Bemærkninger til

"Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken"

Vestervig Kirkemusikskole og Sjællands Kirkemusikskole har med interesse læst debatoplægget og er på den baggrund enige om at fremkomme med nedenstående bemærkninger.

Under de nugældende styringsformer for folkekirken er Folkekirken Kirkemusikskoler i løbende konstruktiv dialog med de beslutningstagere inden for folkekirken til hvem, der er tillagt kompetence til beslutninger om uddannelsernes art og omfang og de heraf følgende økonomiske rammer m.m.

For fortsat at have adækvate rammer til at løse de opgaver, som er henlagt til skolerne, har skolerne behov for også fremover at have en sådan løbende konstruktiv dialog med de beslutningstagere inden for folkekirken, til hvem disse kompetencer er henlagt.

Derfor vil det, i det omfang beslutningskompetencer vedrørende de kirkemusikalske uddannelser fremtidigt henlægges til et (nyt) kompetent organ i folkekirken, være ønskeligt, om der i en sådan mulig kommende styringsstruktur for folkekirken sikres rum for dialog mellem skolerne og de(t) kompetente organ(er). Dette kunne ske ved at skolerne tillægges observatørstatus og får høringsret i anliggender, der vedrører kirkemusikalske uddannelser. Derigennem kan udviklingen af de kirkemusikalske uddannelser og den nødvendige løbende afstemning af disse i forhold til de foreliggende kirkemusikalske opgaver i folkekirken sikres de bedste rammer. Det vil endvidere være ønskeligt om skolerne også fremadrettet kan fremlægge initiativer vedrørende kirkemusikalske uddannelser over for de relevante beslutningstagere inden for folkekirken.

Dertil skal skolerne gerne træde til med almen kirkemusikalsk fagkompetence i alle sager, hvor sådant måtte være formålstjenligt.

Det ville være ønskeligt, om de her nævnte forhold i givet fald indskrives eksplicit i den styringsstruktur, der måtte blive vedtaget.

Det omfattende kirkemusikalske arbejde som folkekirkens medarbejdere yder, udgør et stort og meget væsentligt tilskud til folkekirkens liv og vækst. Lignende væsentlige tilskud til folkekirkens liv og vækst ydes af andre personalegrupper i folkekirken. De erfaringer som folkekirkens ansatte i stort omfang ligger inde med kan med fordel inddrages i det arbejde henimod fremadrettede løsningsforslag i forhold til kommende tiders udfordringer for folkekirken som et styrende organ for folkekirken vil komme til at stå i. Her ville en bredere repræsentation af medarbejdere i folkekirken end det i forslaget tænkte være til gavn for folkekirken.

Vi finder ikke anledning til at afgive bemærkninger om de fremlagte modeller for anderledes styring af indre anliggender eller for de fremlagte modeller for anderledes styring af fælles økonomi og fælles anliggender.

Med venlig hilsen

Ivar Mæland
rektor
Vestervig Kirkemusikskole

Ole Brinth
rektor
Sjællands Kirkemusikskole

Til

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Aarhus, den 29. oktober 2013

Vedr.: ”Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken”

Menighedsfakultetets bestyrelse vil takke for debatoplægget og dets bidrag til udviklingen af folkekirkeordningen i Danmark.

Vi noterer med glæde, at debatoplægget indledes med principielle teologiske overvejelser om kirkens væsen og opgave. Det finder vi er et meget vigtigt udgangspunkt.

Vi ser gerne, at folkekirken i fremtiden får et valgt råd med kompetence i de fælles anliggender på landsplan, både indre anliggender og økonomi.

Model 2 og 3 (indre anliggender) ser vi som små skridt i denne retning – og vi vil gerne støtte dem (uden at lægge os fast på én model)

For økonomiens vedkommende ser vi gerne et tæt samspil mellem et valgt kirkeligt råd og ministeren, og vil derfor pege på model 2b (enighedsmodellen) som en god mulighed.

Ved sammensætningen af et eller flere valgte kirkelige råd ligger det os særligt på sinde, at der ikke ved valgformen sker nogen indsnævring, men at alle grupperinger på folkekirkens evangelisk-lutherske grund fortsat kan komme til orde.

Vi foretrækker, at der bliver tale om to valgte kirkelige råd – et for indre anliggender og et andet for økonomi – således at arbejdsbyrden og magten ikke lægges på få skuldre. De to råd bør være forpligtede på en tæt relation til hinanden, til biskopperne og til hele det kirkelige bagland.

Jørgen P. Jørgensen
Formand for bestyrelsen

Steen Fr. Søvnald
Næstformand for bestyrelsen

Til Ministeriet for ligestilling og Kirke

Høringsvar fra Dansk Bibel-Institut vedrørende

Debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styrelsesstruktur for folkekirken. April 2013.

Dansk Bibel-Institut støtter en øget selvstændiggørelse af kirken i lyset af, at en stadig større del af Folketingets medlemmer ikke er medlemmer af Folkekirken, eller ikke har den samme nære relation til det folkekirkelige liv som tidligere. Det er efter vores opfattelse forkert, når et regeringsgrundlag forholder sig til, hvilke ritualer et kristent kirkesamfund bør indstifte, eller når en minister blander sig i et rituals ordlyd og vil bestemme, at ordet ”ægtefælle” skal bruges i forbindelse med et ritual i kirken. Dermed støtter vi intensionen i debatoplægget. Selv om et folketing eller en minister stadig har mulighed for at blande sig i kirkens indre anliggende, bliver det vanskeligere at handle på tværs af beslutningsprocessen i et kirkeråd.

Samtidig kan en øget indflydelse til et centralt kirkeligt råd fremme en centralisering af magten i kirken. En kirkelig hovedstrøm (som måske repræsenterer 51 %) kan komme til at dominere i forhold til de enkelte præster og menighedsråd, og folkekirken kan blive styret af medlemmer, som ikke vægter folkekirkens identitet som kristent trossamfund, bundet til Bibelen og bekendelsen. Også under den nuværende ordning har et bispeflertal mulighed for at indstifte ritualer, der strider mod kirkens bekendelsesgrundlag. Det kan ikke udelukkes, at et centralt kirkeligt råd vil blive politiserende eller præget af teologiske strømninger, der ikke respekterer folkekirken som et trossamfund bundet til Bibelen og den lutherske bekendelse.

Vi kan derfor ikke tilslutte os dannelsen af et blot ca. 25 mand stort kirkeråd valgt på den i model 2 eller 3 foreslåede måde. Et så lille landsdækkende udvalg valgt på den foreslåede måde (flertalsvalg i ”enkeltmandskredse”) vil udelukke store mindretal blandt folkekirkens medlemmer fra at blive repræsenteret i rådet og dermed vil rådet mangle demokratisk legitimitet.

Vi kan i princippet godt tilslutte os dannelsen af et landsdækkende kirkeråd med en kompetence som foreslået i model 2 eller 3 – men kun under forudsætning af, at valget sker ved et landsdækkende forholdstalsvalg.

Vi finder det vigtigt, at de frivillige organisationer bliver tænkt med i et fremtidigt kirkeråd på en anden måde end gennem observatørstatus. De kirkelige organisationer har historisk spillet en afgørende rolle i det folkekirkelige liv. Dette må synliggøres i

den måde, kirkerådet sammensættes på. Et forslag kunne være, at sammenslutningen af kirkelige organisationer, FKOF, vælger tre medlemmer.

Det er også naturligt, at de to private teologiske uddannelsesinstitutter, Dansk Bibel-Institut og Menighedsfakultetet, som de sidste fyrré år har spillet en stadig større rolle som uddannelsessted for præster og kirkelige medarbejder, tænkes med som høringsinstans for et kommende kirkeråd i teologiske og læremæssige spørgsmål.

Med venlig hilsen

Dansk Bibel-Institut.
Frederiksborggade 1. B I
1360 K

Ved rektor og hjælpepræst Børge Haahr Andersen

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Att. kontorchef Pernille Esdahl
km@km.dk

Vedr. debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har den 2. maj 2013 til Det Teologiske Fakultet fremsendt debatoplæg fra det af regeringen nedsatte udvalg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken. Fakultetet takker for muligheden for som høringspart at indsende bemærkninger til debatoplægget. På baggrund af drøftelse i Akademisk Råd ved Det Teologiske Fakultet skal jeg på fakultetets vegne bemærke følgende:

Ud over at være sendt i høring til en række parter er debatoplægget offentliggjort med henblik på en bred kirkepolitisk debat. Forskere fra fakultetet har taget del i og på forskellig vis bidraget til den offentlige debat om oplægget.

Det Teologiske Fakultet ser sig ikke i stand til som institution at gå ind i den kirkepolitiske debat om folkekirkens styrelsesform. En eventuel stillingtagen fra institutionel side til de i oplægget indeholdte forslag ville efter fakultetets mening ikke falde i tråd med forudsætningerne for et velfungerende samspil mellem fakultetet og folkekirken som hovedaftager af teologiske kandidater.

Det skal understreges, at fakultetet fortsat gerne stiller sig til rådighed for ministeriet ved udvalgsarbejde og faglige udredninger m.m. og ligeledes ser frem til fortsat at blive hørt af ministeriet i anliggender af betydning for fakultetets virksomhed, som det eksempelvis sker gennem høringer over bekendtgørelsesudkast.

Med venlig hilsen

Kirsten Busch Nielsen
Dekan, professor, dr.theol.

24. OKTOBER 2013

KØBMAGERGADE 44-46
1150 KØBENHAVN K

DIR 35323602
MOB 60390461

kbn@teol.ku.dk

Ministeriet for Ligestilling og Kirke/2.Kontor
Frederiksholms kanal 21
1220 København K

Aarhus, d. 7. oktober 2013

Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken fra Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Aarhus Universitet, Faculty of Arts, skal hermed takke for muligheden for at kunne komme med bemærkninger til ovennævnte debatoplæg i forbindelse med den igangsatte høringsproces.

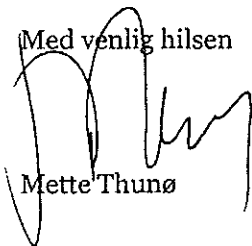
Der eksisterer en god og lang tradition for, at medarbejdere på Aarhus Universitet er medlemmer af udvalg og kommissioner nedsat af Ministeriet for Ligestilling, når der er en faglig begrundelse herfor. Det gælder ikke mindst for videnskabelige medarbejdere inden for det teologiske fagområde.

I det foreliggende debatoplæg er der skitseret 3 modeller for, hvordan en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken kan se ud.

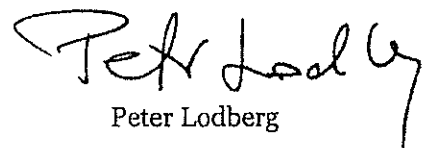
Universitetet ønsker ikke at forholde sig specifikt til modellerne, men vil gerne benytte lejligheden til at understrege, at uanset hvilken model, der bliver realiseret, ønsker universitetet at fortsætte det gode samarbejde med Ministeriet for Ligestilling og Kirke og folkekirken, der er en meget vigtig aftager af ikke blot teologiske kandidater fra Aarhus Universitet, men også kandidater inden for jura, statsvidenskab og humaniora.

Man kunne overveje, om universitetet kan få status som observatør i et evt. kommende folkekirkeråd, sådan som universitetet i dag har observatørstatus i Stiftsrådet for Århus Stift. Aarhus Universitet vil være interesseret i at indgå i drøftelser herom, hvis det måtte blive aktuelt.

Med venlig hilsen

Mette Thunø

Peter Lodberg

Ministeriets for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21, Postboks 2123
1015 København K.

Dansk Oplysnings Forbund
Løngangstræde 25, 4.
1468 København K
Telefon 70 20 60 20
www.danskoplysning.dk
hc@danskoplysning.dk

30. oktober 2013

Vedr.: Bemærkninger til debatoplægget fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Dansk Oplysnings Forbund har med tak modtaget debatoplægget og tager hermed gerne imod muligheden for at komme med bemærkninger hertil.

Dansk Oplysnings Forbund organiserer frie og uafhængige aftenskoler, som tilbyder folkeoplysende voksenundervisning på et ikke-partipolitisk grundlag. Målt i antal medlemsskoler er Dansk Oplysnings Forbund landets største oplysningsforbund med mere end 240 medlemsskoler, og målt i undervisningstimer inden for folkeoplysningsloven er Dansk Oplysnings Forbund det næststørste oplysningsforbund.

Aftenskolerne er, som idrætsorganisationerne, lokalt forankret og bærer i alle egne af landet et væsentligt ansvar for de lokale folkeoplysende aktiviteter. Dette sker parallelt med og i flere tilfælde i samarbejde med oplysningsarbejdet i det lokale sogn. Det sker bl.a. som sognehøjskoler under folkeoplysningsloven og eventuelt også i et samarbejde med folkeuniversitetet.

Med lukningen af de mindre skoler, bl.a. i de såkaldte udkantsområder, kan et tættere samarbejde med sognet og sognets lokaler være en ny mulighed for, at aftenskolerne kan være medvirkende til at fastholde de lokale folkeoplysende tilbud. En friere adgang til brug af folkekirkens lokaler åbner for nye samarbejdsmuligheder med aftenskolerne. For så vidt angår Udvalgets debatoplæg, er det for aftenskolerne af største betydning fortsat at kunne samarbejde med et lokalt sogn, som har selvstændig kompetence til at træffe beslutninger om lokale forhold.

Den lokale beslutningskompetence bør derfor fastholdes i det enkelte sogn og ikke overføres til en mere overordnet styring. Det er sognet og aftenskolen bedst tjent med – og måske endda i et udbygget samarbejde!

Med venlig hilsen

Henrik Christensen
Sekretariatsleder

Radikal Ungdom
Bergthorasgade 15
København S

København, d. 31. oktober 2013

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Radikal Ungdom har følgende svar til debatoplægget fra "Udvalg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken:

Da Radikal Ungdom arbejder for en fortsat sekularisering i forholdet mellem folkekirke og stat, vil vi ikke kommentere på folkekirkens indre anliggender, da disse bedst varetages internt i folkekirkens organisation.

Vi hæfter os derimod ved, at man fra udvalgets side ikke har gjort mere for at arbejde hen imod større individualitet og fritagen fra politisk påvirkning omkring folkekirkestrukturen.

Ej heller har man gjort sig tanker omkring, hvordan Grundlovens § 66 (Løfteparagraffen) skal inkorporeres i udfærdigelsen af Folkekirkens struktur, selvom netop dette emne behandles indledningsvist under afsnittet "Nært forhold mellem staten og kirken".

Radikal Ungdom anser en opfyldelse af Grundlovens § 66 som værende en nødvendighed og milepæl i, hvordan forholdet mellem kirke og stat separeres på den mest hensigtsmæssige og skånsomme måde.

Herudover findes en række punkter, hvor Radikal Ungdom ser problemer med folkekirkens samfundsmæssige opgaver og forhold i dag, som vi håber, vil komme i betragtning, når det videre arbejde om modernisering af folkekirkestrukturen påbegynder.

Radikal Ungdom mener der er en principiel og dybdegående problemstilling i forhold til vielsen i dag.

1. Folkekirken har som den eneste religiøse institution ret til at give en juridisk bindende vielse. Dette diskriminerer folk af anden religiøs opfattelse end protestantisk kristen. Derfor ønsker Radikal Ungdom at fratage den kristne vielse de juridiske aspekter, således at kun den borgerlige vielse har disse.
2. Præsternes dobbeltrolle som embedsmænd og forkyndere. Det er dybt problematisk, at præster både skal repræsentere folkekirken, der som bekendt er hele folkets kirke, som embedsmænd, mens deres personlige, religiøse holdninger har stor indflydelse på deres arbejde. Her tænkes bl.a. på vielse af homoseksuelle par og tidligere separerede par, hvor præsterne lader deres egne religiøse anliggender komme før deres rolle som statsligs ansatte (og lønnede) embedsmænd. Dette skaber problemer omkring sagsbehandlingen, da denne ikke er ens i de forskellige kirker, hvilket er problematisk i forhold til borgernes ret til ens sagsbehandling.

Herudover bør folkekirken som økonomisk gråzone pointeres.

Her blandt andet en skarp adskillelse af hvad kirkeskat og statslig støtte går til ift. forkyndelse og den manglende gennemsigtighed omkring Folkekirkens økonomi.

København, d. 25. oktober 2013

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
km@km.dk

Humanistisk Samfund takker for opfordringen til at fremsende kommentarer til debatoplægget fra "Udvalg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken".

Vi har følgende kommentarer:

Som ikke-folkekirkelig organisation har vi ingen mening om, hvordan Folkekirken skal håndtere deres egne forhold. Det er op til Folkekirken selv. Men i det danske samfund er staten og kirken vævet tæt sammen. Vi finder det indlysende, at i et demokrati skal forholdet mellem stat og kirke fastlægges af de folkevalgte politikere i staten, ikke af kirken.

Når udvalget har afleveret sin endelige rapport, bliver det derfor op til den efterfølgende politiske proces at fastlægge under hvilken form og i hvilket omfang staten skal understøtte den evangelisk-lutherske kirke.

Vi er dybt bekymrede for, at udvalgets arbejde bliver et dårligt grundlag for dette politiske arbejde.

Udvalget blev i kommissoriet pålagt at overveje flere spørgsmål om det fremtidige forhold mellem kirke og stat. Det er helt naturligt i lyset af den nuværende tætte sammenvævning af stat og kirke. Desværre må vi konstatere, at udvalget har givet disse punkter en meget overfladisk behandling. I den efterfølgende debatfase er det blevet fremført af udvalgets formand, at dette er blevet irrelevant med de pejlemærker, udvalget har opstillet. Det er uacceptabelt, at udvalget på denne måde reelt har lavet sit eget, nye kommissorium.

Som et minimum må udvalget skabe et spillerum for det videre politiske arbejde ved at fremlægge forskellige gennemarbejdede modeller på disse områder. Det kunne naturligt være sket i debatfasen, men det skete desværre ikke.

Vi mener således, at udvalget på to store områder ikke har leveret det, de er bedt om i kommissoriet.

1) Udvalget er i kommissoriet blevet bedt om at overveje, om man kan fjerne politikernes kompetence til at træffe religiøse beslutninger om f.eks. valg af salmer og oversættelse af biblen. Humanistisk Samfund mener, det er indlysende, at i et demokrati skal politikerne ikke træffe beslutninger om teologiske spørgsmål. Alligevel har udvalget udelukkende fremlagt modeller, der fastholder, at Kirkeministeren har det sidste ord i teologiske spørgsmål.

De andre nordiske lande har fjernet politikernes magt over teologiske spørgsmål. Udvalget bør fremlægge en model for, hvordan det samme kan ske i Danmark. Uanset om udvalget vil anbefale en sådan

model, bør den fremlægges for at skabe et godt grundlag for det videre politiske arbejde.¹

2) Udvalget fik endvidere til opgave at overveje om statens tilskud skal målrettes samfundsopgaver. Den opgave har de heller ikke løst. Spørgsmålet er kun omtalt med få linjer. Dermed lægger udvalget op til at bevare den nuværende tilstand, hvor alle - uanset trosretning - over skattebilletten betaler til præsternes forkyndelse. Det er ikke acceptabelt. Udvalget bør fremlægge en model, der målretter statens tilskud mod samfundsopgaver som vedligeholdelse af kirker og personregistrering.

I det vedlagte bilag 1 gennemgås, hvordan en sådan model kan konstrueres.

Samtidig bør udvalget fremlægge en model for, hvordan der kan skabes gennemsigtighed i kirkens økonomi. Så længe staten yder økonomisk tilskud til Folkekirken, skal det være muligt at gennemskue, hvordan statens penge bliver brugt.

I det vedlagte bilag 2 gennemgås, hvordan en sådan gennemsigtighed kan skabes.

Det er som nævnt ikke Humanistisk Samfunds opgave som ikke-folkekirkelig organisation at tage stilling til, hvordan Folkekirken skal håndtere egne forhold. Det må Folkekirken selv afgøre. Men hvis den nuværende tætte sammenvævning af kirke og stat skal ændres, så er det hensigtsmæssigt, at der er et folkekirkeligt organ, der kan overtage de opgaver, som i dag varetages i Kirkeministeriet, af Kirkeministeren og af Folketinget. Vi finder det i den sammenhæng glædeligt, at udvalget trods alt har opstillet modeller for sådanne kirkelige udvalg. Som ikke-kirkelig er det svært at forstå, hvorfor valgreglerne til disse udvalg skal være mere komplicerede end valgreglerne til Landstinget i Grundloven fra 1866, men det er som nævnt ikke et anliggende for os.

Afslutningsvis vil vi henvise til bilag 79 til udvalgets debatoplæg, forfattet af professor i statskundskab Jørgen Grønnegård Christensen.

Han beskriver, hvordan organisationer kan mangle demokratisk legitimitet hos en bredere kreds af medlemmer og borgere, selvom de særligt aktive i organisationen oplever, at de inddrages i beslutningerne. Når en sådan organisation mødes med et krav om øget demokratisering, vil den ofte reagere med at justere de interne processer, selvom det er overfor de eksterne, de "ikke-indviede", der er problemer. Dette reaktionsmønster er desværre let genkendeligt i udvalgets debatoplæg.

Vi håber, at udvalget vil besinde sig og som et minimum fremlægge gennearbejdede modeller for at fjerne politikernes kompetencer i religiøse spørgsmål, for at målrette statens tilskud mod samfundsopgaver og for at skabe gennemsigtighed i Folkekirken økonomi.

Med venlig hilsen

Ole Wolf

Formand

Humanistisk Samfund

E-mail: ow@humanistisksamfund.dk

Tlf.: 28 51 29 59

¹ Vi har forstået, at udvalget blandt andet har afstået fra dette, fordi man vil fastholde, at dronningen autoriserer ritualer og bibeloversættelser, hvad kræver kontrasignering af en minister. Dette må kunne løses på anden vis, f.eks. ved at give Kirkerådets formand mandat til at kontrasignere for dronningen.

Bilag 1: Model for målretning af statens tilskud mod varetagelse af samfundsopgaver

I udvalgets meget kortfattede behandling af muligheden for at målrette statens tilskud mod varetagelse af samfundsopgaver henvises til Betænkning 1511, "Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud", udarbejdet af Udvalg om bloktilskud for Kirkeministeriet i oktober 2009.

Vi vil gerne advare mod, at man ukritisk bruger dette udvalgs arbejde som grundlag for en målretning af statens tilskud mod samfundsopgaver.

For det første defineres drift af kirkegårde i rapporten som en af de samfundsopgaver, Folkekirken varetager. På dette område er der siden udvalgets rapport sket en markant ændring. Da rapporten blev udarbejdet var det ganske rigtigt sådan, at både medlemmer og ikke-medlemmer af Folkekirken havde mulighed for at få et gravsted uden at betale de fulde omkostninger. I dag er driften af kirkegårde omlagt, så personer uden for Folkekirken betaler de fulde omkostninger ved gravstedet. Dermed har kirkegårdsdriften ændret karakter. Før i tiden var det til en vis grad en samfundsopgave at sørge for, at alle kunne få et billigt gravsted. Nu er det op til den enkelte at finde de nødvendige penge til sit eget gravsted. Man kan så vælge, om man vil betale for det kontant eller over kirkeskatten. I prisen indgår også betaling til fællesarealer på kirkegården, og Folkekirkens udgifter ved kirkegårde begrænser sig derfor nu til vedligeholdelse af ubesatte gravsteder og betaling for de ubesatte gravsteders del af udgifterne til fællesarealer.

Vi vil også advare mod at anlægge den brede definition af samfundsopgaver, som Udvalget om bloktilskud flirter med² og som andre anvender in extremis³.

Koncerter i kirkerne, anskaffelse af kunsthåndværk til kirkerne eller diakonalt (kirkeligt-socialt) arbejde er ikke samfundsopgaver. Selv om koncerter i kirkerne er til gavn for både borgere og turister, kunsthåndværk i kirkerne bidrager til at holde forskellige kunsthåndværk i live og det diakonale arbejde utvivlsomt gør gavn.⁴

Samfundsopgaver må defineres som ikke-religiøse opgaver, Folkekirken er blevet pålagt af staten gennem lovgivning. En aktivitet bliver ikke til en samfundsopgave, der bør udløse økonomisk tilskud fra staten, blot fordi den er til gavn for mange i samfundet og ikke har religiøs karakter. Som et eksempel kan nævnes, at en organisation som Brugsen dagligt sørger for, at rigtig mange kan få mad. Det er en væsentlig opgave, og det vil give store problemer for samfundet, hvis den opgave ikke bliver løftet. Men det berettiger ikke til et generelt statstilskud til Brugsen.

² Udvalg om bloktilskud: Betænkning 1511 Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud, Kirkeministeriet 2009, s. 60f.

³ Se f.eks. Niels Kærgård og Jørn Henrik Petersen: "Den ideelle kirkeordning, folkekirken og fremtiden" i Lisbet Christoffersen, Hans Raun Iversen, Niels Kærgård og Margit Warburg (red.): Fremtidens danske religionsmodel, København: Anis, 2012.

⁴ Det skal bemærkes, at Folkekirken i en række tilfælde allerede får offentlige tilskud direkte til at løfte disse opgaver. Nogle kommuner giver tilskud fra kulturpuljer til koncerter i kirkerne. En række væresteder og institutioner, som er drevet på folkekirkeligt grundlag, modtager økonomisk støtte fra kommunernes socialforvaltninger.

Således betragtet løser den evangelisk-lutherske kirke i dag kun to opgaver som må betragtes som samfundsopgaver: Personregistrering og bevarelse af kulturarven, det sidste primært i forhold til en række middelalderkirker.

Hvordan kan statens tilskud målrettes mod disse to samfundsopgaver?

Det er blevet nævnt, at Folkekirken skal modtage et bloktilskud. Det er en uheldig betegnelse, i hvert fald hvis man forstår bloktilskud i den betydning, det har i en kommunal sammenhæng. I den sammenhæng har bloktilskuddet nok sin baggrund i en lang række specifikke opgaver, men det udbetales til kommunerne som en samlet pose penge, og det står kommunerne frit for at anvende pengene som de vil. Der føres heller ikke kontrol med, om midlerne anvendes til de konkrete formål.

Denne form kan være hensigtsmæssig for kommunerne, der trods alt er offentlige institutioner, der hver især ledes af demokratisk valgte politikere. Men noget tilsvarende gør sig ikke gældende for den evangelisk-lutherske kirke.

I stedet mener vi, at statstilskuddet til løsning af samfundsopgaver i stedet kan målrettes på følgende måde:

Tilskuddet til bevarelse af kulturarven bør fastsættes af Nationalmuseet ud fra en konkret gennemgang af de forskellige kirker. Midler gives til at dække de særlige omkostninger, der er for at bevare kirkerne. Der skal altså ikke gives tilskud til basisomkostninger som f.eks. opvarmning af kirkerumme- ne, da kirkerne vil have udgifter til dette uafhængigt af, om kirken er bevaringsværdig.

Tilskuddet til personregistrering fastsættes ud fra en fast takst pr. gennemført sagsbehandling. Én registrering af navneændring udløser et bestemt beløb, én registrering af navn på en nyfødt udløser et bestemt beløb osv. Denne model er naturlig, fordi personregistrering basalt set er en simpel administrativ opgave, som staten har valgt at uddelegere til Folkekirken. Denne model muliggør også, at området på linje med andre offentlige opgaver løbende kan effektiviseres, da man kan beslutte at sætte taksten ned. Modellen vil også gøre det lettere på et tidspunkt at flytte opgaven derhen, hvor den efter Humanistisk Samfunds mening naturligt hører hjemme, nemlig hos borgerservice i kommunerne.

Vi håber, at udvalget vil gøre brug af vores forslag, når de i henhold til udvalgets kommissorium skal overveje muligheden for målretning af statens tilskud mod samfundsopgaver.

Bilag 2: Model for gennemsigtighed i Folkekirken økonomi

Fra og med 2011 overgik Folkekirken til nye principper for budget- og regnskabsføring, der gælder for de enkelte sogne og provstier.

De nye principper medførte en række forbedringer, når det gælder om at skabe overblik over Folkekirkens økonomi. Det er således nu i hvert fald teoretisk muligt at følge med i, hvor meget Folkekirken bruger på kirkegårde og personregistrering.

Imidlertid er der også nogle svagheder.

I kontoplanen finder man ikke et formål med overskriften "Bevarelse af kulturarv". Vi aner altså ikke, hvor meget Folkekirken de facto bruger på bevarelse af kulturarv. I artskontoplanen bogføres indtægter fra "Statstilskud til forundersøgelse og istandsættelse af kalkmalerier og historisk kirkeinventar anbefalet af Nationalmuseet", men man kan altså ikke en gang se af regnskaberne, om tilskuddet anvendes til formålet.

Det fremføres ofte i den offentlige debat, at Folkekirken udfører en væsentlig opgave med bevarelse af kulturarv. Derfor kan det undre, at hvert enkelt sogn opgør, hvor store indtægter de har på udleje af jagt- og fiskeriret, men ikke hvor meget de bruger på kulturarv.

Regnskabstallene er heller ikke alment og let tilgængelige. De ensartede bogføringsprincipper gør det ellers muligt at se, hvor meget Folkekirken samlet bruger f.eks. på personregistrering. Men tallene findes ikke samlet. De kunne ellers indlysende være på f.eks. statistikbanken.dk, hvor man i forvejen kan finde de enkelte kommunes regnskabstal og oplysninger om antal kirkelige handlinger i Folkekirken. En stikprøve viser, at tallene heller ikke er tilgængelige på de enkelte sognes og provstiers hjemmesider.

Der er gjort et stort forarbejde for at muliggøre gennemsigtighed i Folkekirkens økonomi i forbindelse med Folkekirkens overgang til nye principper for budget- og regnskabsføring i 2011. Det vil med nogle få sidste skridt være muligt at skabe reel gennemsigtighed i Folkekirkens økonomi. Det kan undre, at det ikke allerede er sket.

København 29. oktober 2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
km@km.dk

Emne: Ateistisk Selskabs høringssvar til oplægget ”om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for Folkekirken”

Ateistisk Selskab er taknemmelige for at kunne bidrage til debatten om en ny kirkereform. Vi ser arbejdet som en mulighed for at det danske samfund kan forholde sig til kirkens rolle og forhåbentlig bane vejen for et moderne samfund, hvor religion er en personlig sag, og hvor ingen trosretninger eller livssyn bliver favoriseret af den danske stat.

Der har aldrig været en folkelig debat

Desværre er kirkeudvalget kommet skidt fra start. Udvalget skulle facilitere en folkelig debat, og det er ikke lykkedes, hvilket ikke er mærkeligt, når alle debatmøder har været pakket ind i kirkesalmer og med langt størstedelen af deltagerne aktive fra menighedsråd og sogneråd. Udvalgets medlemmer har alle et nært og positivt forhold til den evangelisk-lutherske tro. Når man ved at hver femte dansker ikke er medlem af Folkekirken, og at de fleste af kirkens medlemmer – som det fremgår blandt andet ved fremmødet ved gudstjenester - er traditionskristne, så kan man ikke opnå et repræsentativt udvalg ved at vælge de mest aktive og vokale stemmer inden for kirkepolitik. Ateistisk Selskab mener, at det burde være indlysende, at man ikke får en bred og folkelig relevant debat, når man råber i et ekkokammer.

Udvalget har ikke svaret på opgaven

Når det kommer til kirkens indre anliggender, betragter Ateistisk Selskab det som værende en sag for Folkekirken selv. Teologiske, administrative og styringsovervejelser for Folkekirken skal ikke være politiske beslutninger. Ateistisk Selskab går ind for, at religion er en privat sag og ikke en politisk. Hvordan Folkekirken håndterer deres egne anliggender er op til Folkekirken. Den økonomiske håndtering af Folkekirken kan derimod ikke være Folkekirkens eget anliggende, når den får støtte fra staten. Her fejler kirkeudvalget også. Udvalget er blevet bedt om at forholde sig til statens tilskud og de økonomiske konsekvenser, blandt andet hvorvidt Folkekirkens præster stadig skal aflønnes af alle borgere i det danske samfund og ikke kun af Folkekirkens medlemmer. Eller om statens tilskud skal målrettes samfundsopgaver varetaget af kirken. Det har udvalget på ingen måde undersøgt tilfredsstillende.

Udvalget har valgt at negligere de opgaver i kommissoriet, der kan beskrives som kritiske overfor den nuværende tætte sammenvævning af kirke og stat. Som eksempel har udvalget fremlagt fire modeller for, hvordan der i fremtiden kan træffes beslutninger i religiøse anliggender. I samtlige modeller har politikerne det sidste ord. Udvalget blev ellers bedt om at overveje at fjerne politikernes kompetence til at træffe beslutninger i religiøse spørgsmål. Udvalgets formand har efterfølgende fremført, at dette er blevet irrelevant med de seks pejlemærker, udvalget selv har opfundet til deres arbejde. Det vil sige, at udvalget har lavet sit eget, nye kommissorium på områder, hvor de ikke brød sig om det politikerne havde pålagt dem. Det er uacceptabelt.

Udvalget har fejlet i forhold til deres opgave. I skolen dumper man, når man ikke forholder sig til problemformuleringen, så derfor mener Ateistisk Selskab, at det danske folk som minimumskrav kan forvente, at udvalget har undersøgt og forholdt sig til, det de bliver bedt om, i den endelige rapport.

Folkekirkens økonomi er uigennemsigtig

Ateistisk Selskab undrer sig over, at udvalget ikke har arbejdet for at gøre Folkekirkens økonomi gennemsigtig. Hvorfor arbejder udvalget ikke for at gøre det tydeligt eksempelvis hvad en personregistrering koster? Med en uigennemsigtig økonomi lever kirken ikke op til de krav som alle andre kommunale og statslige institutioner gør og som muliggør effektivisering. Uden en gennemsigtig økonomi forhindres en effektiv økonomiledelse - hvor kan der spares? - hvor betaler kirken for meget? Hvilket i sidste ende betyder et spild af skatteborgernes penge. Ateistisk Selskab mener, at udvalgets videre arbejde må inkludere at gøre Folkekirkens økonomi gennemskuelig.

En historisk mulighed

Vi står overfor en historisk mulighed for at arbejde hen imod en modernisering af Folkekirkens forhold til staten, men den bliver spildt, hvis udvalgets arbejde kun handler om at bevare status quo. Som udvalget selv påpeger, så har vi religionsfrihed, men ikke religionslighed. Er det virkelig sådan vi i 2013 skal tegne et moderne demokrati? Ateistisk Selskab er af den holdning, at det burde være indlysende at lighed for alle er en af demokratiets hjørnesten, og at udvalgets arbejde bør være at lægge brosten på vejen mod et moderne demokrati, hvor staten ikke blander sig i folkets valg af livssyn, og religion ikke blander sig i staten.

Ud fra debatoplægget er centrale elementer i udvalgets kommissorium slet ikke blevet overvejet. Hvis udvalget fortsætter i samme spor vil de levere et dårligt grundlag for den videre politiske proces. Ateistisk Selskab mener, at Folketinget bør kalde udvalget til orden og give dem besked på at løse de opgaver, de allerede en gang er blevet pålagt.

På vegne af Ateistisk Selskab

Kurt Bilsbo
Formand for Ateistisk Selskab

Skærbækvej 68
2610 Rødovre
kurt@ateist.dk